

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 8 iunie 2010 (11.06)
(OR. en)**

10659/10

**PESC 738
FIN 233
PE 245
ELARG 42
COWEB 167**

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	10665/09 PESC 735 FIN 206 PE 214 ELARG 31 COWEB 102 + COR 1 + COR 2
Subiect:	Raportul anual al Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate către Parlamentul European privind aspectele principale și opțiunile de bază ale PESC [punctul G alineatul (43) din Acordul interinstituțional din 17 mai 2006] - 2009

**DOCUMENTUL CONSILIULUI PRIVIND ASPECTELE PRINCIPALE ȘI
OPȚIUNILE DE BAZĂ ALE POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE
COMUNĂ (PESC) PREZENTAT PARLAMENTULUI EUROPEAN ÎN
APLICAREA PUNCTULUI G [ALINEATUL (43)] DIN ACORDUL
INTERINSTITUȚIONAL
DIN 17 MAI 2006**

- 2009 -

PARTEA I: RETROSPECTIVA ANULUI 2009	6
A. ABORDAREA AMENINȚĂRILOR ȘI A DIFICULTĂȚILOR MONDIALE.....	6
1. Proliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora	6
2. Armele convenționale	8
3. Terorismul	10
4. Securitatea energetică.....	11
5. Schimbările climatice și securitatea.....	13
B. CONFLICTELE REGIONALE ȘI SITUAȚIILE DE FRAGILITATE.....	15
1. Orientul Mijlociu	15
2. Asia	16
3. Africa.....	18
4. America Latină	20
C. CONSOLIDAREA STABILITĂȚII ÎN EUROPA ȘI ÎN AFARA ACESTEIA	21
1. Perspectiva europeană ca o garanție a stabilității	21
2. Cooperarea consolidată cu țările învecinate	26
3. Măsurile de soluționare a crizelor și a conflictelor prelungite din vecinătate.....	27
D. CONTRIBUȚIA LA O ORDINE MULTILATERALĂ MAI EFICIENTĂ.....	32
1. Activitatea din cadrele multilaterale	32
2. Consolidarea responsabilității la nivel regional.....	36
E. PROMOVAREA DEMOCRAȚIEI, A DREPTURILOR OMULUI ȘI A STATULUI DE DREPT	41
1. Drepturile omului și integrarea aspectelor de gen	43
2. Drepturile omului în contextul PESCE	43
3. Drepturile omului în contextul PSAC	47
4. Combaterea impunității	48
F. FAVORIZAREA PARTENERIATELOR ÎN ÎNTREAGA LUME	50
1. Consolidarea relațiilor cu partenerii strategici.....	50
Statele Unite	50
Federația Rusă	51
China	52
India	54

Mexic	55
Brazilia	55
Japonia	56
Canada.....	57
Africa de Sud.....	57
G. SPORIREA EFICIENȚEI, A CAPACITĂȚII ȘI A COERENȚEI în ceea ce	
privește	58
1. Prevenirea conflictelor	58
2. Consolidarea PSAC.....	59
3. Diversificarea PSAC	65
4. Creșterea coerenței și a eficienței	69
PARTEA II - PERSPECTIVE PENTRU ANUL 2010	71
ANEXA I: Actele juridice din domeniul PESC.....	81
ANEXA II: Intervențiile reprezentanților Consiliului în Parlamentul European în	
domeniul PESC/PESA în 2009	94
ANEXA III: Bugetul PESC pe 2009 - credite de angajament	103

PREFAȚĂ

Raportul anual 2009 acoperă principalele aspecte și alegerile de bază ale politicii externe și de securitate comune (PESA) în timpul președințiilor cehă și suedeze. Cea de a doua parte a raportului examinează viitoarele provocări pentru 2010.

În 2009, afacerile internaționale au fost dominate de răspunsul comunității internaționale la criza economică și financiară. Securitatea energetică a continuat să stea la baza a numeroase provocări geostrategice cu care se confruntă Uniunea Europeană. Conflictele regionale din Orientul Mijlociu, Yemen, Afganistan/Pakistan, Somalia și din vecinătatea Europei s-au aflat de asemenea printre prioritățile agendei UE de politică externă. UE a continuat să se bazeze pe perspectiva europeană ca pe un izvor de stabilitate prin cooperarea consolidată cu statele învecinate în cadrul politicii europene de vecinătate. Acest lucru a căpătat formă odată cu lansarea Parteneriatului estic și cu continuarea activităților legate de Uniunea pentru Mediterana. Anul s-a încheiat cu un răspuns timid la eforturile multilaterale legate de schimbările climatice.

În ceea ce privește activitățile din cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC)¹, UE a continuat să desfășoare trei operații militare și nouă misiuni civile în lume, în interesul comunității internaționale globale. EULEX Kosovo, cea mai mare misiune a UE privind supremația legii, instituită prin Acțiunea comună 2008/124/PESC², a ajuns la capacitatea operațională deplină cu circa 1700 de ofițeri de poliție, judecători, procurori și funcționari vamali internaționali și circa 1000 de membri ai personalului local desfășurați în Kosovo.

Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona la 1 decembrie, ultima lună din 2009 a marcat un nou început pentru modul în care UE își desfășoară relațiile externe. Prin combinarea instrumentelor politice și de acordare sub autoritatea unică a Înalțului Reprezentant, Europa și-a consolidat capacitatea de a acționa în direcția obiectivelor sale de politică externă.

¹ Înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, titulatura era politica europeană de securitate și apărare (PESA).

² JO L 42, 16.2.2008, p. 92.

Pe întreg parcursul anului 2009, Președinția și Înalțul Reprezentant au avut consultări cu Parlamentul European (PE) și l-au informat periodic cu privire la activitățile legate de PESC, iar la nivel de lucru, acest lucru a fost realizat de funcționari superiori ai Secretariatului General al Consiliului³.

În cadrul noului acord instituțional, PE va continua să își joace pe deplin rolul în acțiunea externă a Uniunii. În acord cu dispozițiile articolului 36, Înalțul Reprezentant, care îl înlocuiește acum pe Președinte în calitate de principal actor în legătură cu PESC/PSAC, se va consulta periodic cu PE privind principalele aspecte și opțiunile de bază ale PESC și PSAC și îl va informa cu privire la evoluția acestor politici. Mai mult, Înalțul Reprezentant se va asigura că opiniile PE sunt luate în considerare în mod corespunzător. De două ori pe an, PE va organiza o dezbatere cu privire la progresele punerii în aplicare a PESC, inclusiv a PSAC.

De asemenea, PE va continua să fie consultat periodic cu privire la implicațiile bugetare ale activităților PESC, inclusiv finanțarea costurilor comune ale operațiilor PSAC civile și legate de reprezentanții speciali ai UE.

Prezentul raport este prezentat PE în conformitate cu punctul G, alineatul (43) din Acordul interinstituțional din 17 mai 2006 privind disciplina bugetară și buna gestiune financiară. Obiectul acestui raport se limitează la descrierea activităților PESC. Dacă este cazul și se dovedește necesar pentru a se asigura o imagine de ansamblu a activităților, se face trimitere la acțiunile din afara domeniului de aplicare a titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană. Raportul completează capitolul referitor la relațiile externe din raportul anual privind progresul UE, prezentat PE, în aplicarea articolului 4 din TUE⁴.

³ A se vedea lista intervențiilor reprezentanților Consiliului în cadrul PE în domeniul PESC/PESA în 2009 în anexa 1.

⁴ Articolul 4 din Tratatul de la Nisa.

PARTEA I: RETROSPECTIVA ANULUI 2009

A. ABORDAREA AMENINȚĂRILOR ȘI A DIFICULTĂȚILOR MONDIALE⁵

Anul 2009 a confirmat dimensiunea mondială a dificultăților cu care se confruntă UE, precum și interconexiunea și complexitatea acestora. Combaterea proliferării și a terorismului au rămas prioritare pe agenda UE, iar o atenție crescândă a fost acordată riscurilor la adresa securității care decurg din schimbările climatice și legate de sursele de energie.

1. Proliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora⁶

În 2009, UE și-a continuat eforturile în cadrul forurilor multilaterale pe baza Strategiei UE de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă (ADM) din 2003 și a Noilor linii de acțiune ale Uniunii Europene privind combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora. UE a sprijinit în continuare universalizarea tratatelor și a altor instrumente internaționale relevante și punerea lor în aplicare integrală. Ambițiile Iranului în domeniul nuclear rămân o amenințare gravă la adresa securității, iar UE a continuat să joace un rol major în abordarea acestei chestiuni. Armamentul ușor și armele de calibru mic, alte arme convenționale și embargourile privind armele au rămas prioritare pe agenda UE.

Eforturile reînnoite ale SG/ÎR împreună cu China, Franța, Germania, Federația Rusă, UK și SUA de a angaja negocieri de fond cu Iranul s-au lovit de o reacție necorespunzătoare. În consecință, în contextul abordării duble, au fost reluate discuțiile privind posibile sancțiuni.

⁵ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind principalele aspecte și alegerile de bază ale politicii externe și de securitate comune (PESA) în 2007, prezentată Parlamentului European în aplicarea punctului G, alineatul (43) din Acordul interinstituțional din 17 mai 2006 [2008/2241 (INI)] la 19 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0074]

⁶ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind neproliferarea armelor nucleare și viitorul Tratatului privind neproliferarea armelor nucleare (TNP) [2008/2324(INI)] la 24 aprilie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0333]

De asemenea, pe lângă formalizarea embargourilor RCSONU și a restricțiilor la nivelul UE, UE a adoptat o listă consolidată de produse cu dublă utilizare care necesită autorizație pentru exportul către Iran. Ambiția generală a UE rămâne de a construi o relație pe termen lung cu Iran, bazată pe încredere și cooperare.

În acord cu Orientările privind politica externă și de securitate a UE în Asia de Est, UE a continuat să contribuie la menținerea păcii și stabilității în Peninsula Coreeană și a acordat importanță maximă progreselor legate de stabilitatea regională și chestiunilor legate de neproliferare, în special denuclearizarea. UE și-a exprimat în mod repetat sprijinul ferm pentru procesul convorbirilor grupului celor șase părți și a încurajat reconcilierea intercoreeană. UE și-a revizuit Poziția comună privind Coreea de Nord (RPDC) și a transpus în un mod robust Rezoluția 1874 a CSONU care condamnă testele nucleare desfășurate de RPDC în mai 2009 și impune noi sancțiuni.

Ca și în 2008, neproliferarea ADM a fost abordată în relațiile contractuale ale UE cu statele terțe. În 2009, clauzele privind ADM au fost convenite în mod preliminar cu China, Coreea de Sud, statele din America Centrală și Libia, iar progrese semnificative s-au înregistrat în negocierile cu Rusia, Vietnam, Thailanda, Singapore și Filipine.

De asemenea, UE a continuat să acorde sprijin politic și financiar organizațiilor care se ocupă cu neproliferarea ADM. Un exemplu este noua decizie a Consiliului adoptată în iulie 2009 pe baza experiențelor de cooperare reușite dintre UE și Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice (OIAC). UE și-a continuat eforturile în direcția universalizării Convenției privind armele chimice (CAC). S-a acordat un sprijin suplimentar Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) cu sediul la Viena. UE rămâne principalul donator către fondul de securitate nucleară. Au fost inițiate discuții privind reînnoirea proiectelor în sprijinul AIEA.

În abordarea amenințării reprezentate de armele biologice, UE a lansat două acțiuni comune, una de sprijinire a Convenției privind armele biologice (BTWC) și cealaltă de sprijinire a Organizației Mondiale a Sănătății în activitățile legate de biosiguranță și biosecuritate. În continuarea Strategiei UE privind ADM din 2003, a noilor linii de acțiune și a cerințelor RCSONU 1540, UE a adoptat la 5 mai 2009 un regulament consolidat pentru controlul exporturilor, transferul, brokerajul și tranzitul de produse cu dublă utilizare care a intrat în vigoare la 27 august 2009.

Pe lângă prevederile legate de controlul exporturilor, astfel cum implică titlul, transferul, brokerajul și tranzitul de bunuri cu dublă utilizare sunt controlate de asemenea la nivelul Uniunii prin acest nou regulament.

UE a lansat de asemenea punerea în aplicare a deciziei Consiliului în sprijinul Codului de conduită de la Haga (HCoC), singurul instrument internațional care se ocupă de rachete, principalii vectori ai ADM. Obiectivul UE este de a consolida funcționarea HCoC și a îl universaliza. Prin urmare, este esențială informarea statelor ne semnatare.

2. Armele convenționale

Armamentul ușor și armele de calibru mic (SALW)

În 2009, UE a continuat promovarea chestiunii armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) în toate forurile internaționale și în cadrul dialogurilor sale politice cu țările terțe în cadrul Strategiei UE privind SALW.

În 2009, a continuat dezvoltarea inițiativei UE de combatere a comerțului ilicit de arme pe calea aerului și a demarat examinarea modalităților de sensibilizare a țărilor terțe. De asemenea, UE a continuat punerea în aplicare a proiectului privind distrugerea surplusului de SALW și de muniție în Ucraina și a pregătit o nouă decizie a Consiliului privind gestionarea stocurilor, culegerea, înregistrarea și raportarea transferurilor de arme și distrugerea surplusurilor în Balcanii de Vest. A început, de asemenea, pregătirea unei noi decizii a Consiliului de sprijinire a punerii în aplicare a Programului de acțiune privind SALW al ONU, în perspectiva Conferinței de evaluare din 2012.

Mai mult, pe lângă proiectele în curs în domeniul SALW de sprijinire a Programului de control al armelor de calibru mic și armamentului ușor din America Centrală (CASAC) sau a organismelor regionale din Africa, precum Comunitatea Economică a Statelor din Africa de Vest, Comunitatea Economică a Statelor Central Africane sau Comunitatea Africii Orientale, UE a lansat un proiect prin Instrumentul de stabilitate de sprijinire a combaterii acumulării și a traficului ilicit de arme de foc în Africa, prin intermediul Centrului regional privind armele de calibru mic și armament ușor (RECSA).

În urma adoptării, în 2008, a concluziilor relevante ale Consiliului, UE a inițiat integrarea chestiunilor legate de SALW în relațiile sale cu statele terțe și prin inserarea unui articol privind SALW în acordurile relevante cu țările terțe. În 2009, au fost convenite în mod preliminar clauze privind SALW cu Coreea de Sud, statele din America Centrală și Libia, și s-au înregistrat progrese semnificative în negocierile cu Rusia, Vietnam, Thailanda, Singapore și Filipine. De asemenea, s-a desfășurat activitatea pregătitoare în vederea stabilirii unui dialog dedicat SALW între UE și China. UE a sprijinit de asemenea Uniunea Africană în redactarea unei strategii privind SALW a UA care ar putea fi adoptată în 2010.

Controlul exporturilor

În domeniul exporturilor de arme convenționale, statele membre și-au continuat eforturile în direcția convergenței politicilor de control al exporturilor, arătându-și hotărârea de a preveni exportul de tehnologie și echipament militar care ar putea fi utilizate în scopuri nedorite, cum ar fi represiunea internă, sau care ar putea contribui la instabilitatea regională. Alte evoluții, precum activitățile coordonate de informare și actualizarea Listei comune cuprinzând produse militare a UE în februarie 2009, au consolidat și mai mult punerea în aplicare a Poziției comune 2008/944/PESC ca regimul cel mai cuprinzător de control al exporturilor internaționale de arme.

La nivel global, UE continuă să sprijine negocierile referitoare la Tratatul privind comerțul cu arme (TCA). Statele membre ale UE au participat activ la cele două sesiuni ale grupului de lucru deschis privind TCA care au avut loc în 2009 și au votat în favoarea unei noi rezoluții a AG a ONU care stabilește cadrul pentru negocierile referitoare la un TCA în cadrul Conferinței ONU din 2012. În 2009, Consiliul a adoptat și pus în aplicare de asemenea deciziile Consiliului de promovare a procesului privind TCA, care constă în șase seminare regionale la care au fost invitate peste 120 de țări.

3. Terorismul

În 2009, amenințarea teroristă a fost abordată de UE în cadrul ONU și al relațiilor sale cu statele terțe, după principiul potrivit căruia măsurile eficiente de combatere a terorismului și protecția drepturilor omului, a libertăților fundamentale și a statului de drept sunt obiective complementare și care se consolidează reciproc.

În 2009, cooperarea cu Statele Unite în domeniul combaterii terorismului s-a consolidat atât formal, cât și pe fond, prin dialogul politic UE-SUA la cele mai înalte niveluri și prin dialogul tehnic la nivelul grupurilor de lucru. UE a salutat apelul lansat de președintele Obama pentru închiderea centrului de la Guantânamo și a hotărât să răspundă pozitiv, prezumând că vor fi abordate chestiunile politice asociate într-o revizuire politică mai largă. La 4 iunie, miniștrii justiției și afacerilor interne ai UE au stabilit un „cadru de susținere” care cuprinde un mecanism de schimb de informații care permite statelor membre care doresc să primească deținuți de la Guantânamo să o facă, informându-și totodată partenerii UE și Schengen.

O declarație comună UE-SUA făcută la 15 iunie 2009 prevede cadrul transatlantic pentru cooperarea referitoare la combaterea terorismului pe baza unor valori comune, a statului de drept, a dreptului internațional și a drepturilor omului.

A fost consolidat dialogul politic cu statele terțe privind consolidarea capacității. În cadrul troicii COTER, au avut loc reuniuni de discuții cu SUA, Rusia, Canada, Australia, Pakistan, Yemen etc. Principalul instrument financiar de sprijinire a țărilor terțe în eforturilor lor de prevenire și combatere a terorismului este Instrumentul de stabilitate.

Asia de Sud, în special Pakistan și Afganistan, Sahel, Yemen și Somalia, rămân priorități ale agendei UE de combatere a terorismului.

Unul dintre domeniile prioritare ale politicii UE de combatere a terorismului este domeniul prevenirii și, în cadrul acestuia, combaterea radicalizării și a recrutării, nu doar în UE, ci și la nivel extern.

Aspectele privind drepturile omului ale combaterii terorismului au fost puse în discuție cu ocazia diferitelor dialoguri și consultări desfășurate în 2009 și având tematica drepturilor omului, iar UE a profitat de aceste ocazii pentru a sublinia interlocutorilor săi necesitatea ca statul de drept să devină principiul de bază al strategiilor de combatere a terorismului.

4. Securitatea energetică⁷

Potențialul nostru și vulnerabilitățile actuale în ceea ce privește furnizarea energiei s-au manifestat clar la începutul anului 2009, în momentul disputei dintre Rusia și Ucraina pe tema gazelor naturale. În cadrul PESC, aspectele privind securitatea energetică au fost consolidate și mai mult în cadrul relațiilor bilaterale ale UE cu partenerii săi și prin intermediul strategiilor regionale.

În cazul Rusiei, relația noastră în domeniul energiei este marcată de o puternică interdependență: Rusia este principalul furnizor extern de energie al UE, iar UE este principalul consumator de hidrocarburi rusești. Totuși, transformarea relațiilor Rusiei cu vecinii săi în domeniul energiei a dus, din ianuarie 2007, la o serie de litigii bilaterale. Litigiul dintre Rusia și Ucraina pe tema gazelor naturale din ianuarie 2009 a avut implicații deosebit de grave pentru cetățenii și întreprinderile UE și a determinat UE să elaboreze o serie de măsuri pentru îmbunătățirea securității sale energetice (proponeri care sunt în prezent examinate de statele membre și de Parlamentul European). Crizele au subliniat necesitatea unor relații transparente și previzibile în domeniul energiei. Mecanismul UE-Rusia de avertizare rapidă în domeniul energetic, semnat la 16 noiembrie 2009, ar trebui să contribuie la diminuarea riscului de perturbări ale furnizării.

Anunțul făcut de Rusia privind retragerea din Tratatul privind Carta energiei (ECT) în iulie 2009 (cu efect începând din octombrie 2009) este regretabil. UE a subliniat în mod repetat în cadrul contactelor sale cu Rusia importanța cadrului juridic internațional comun pentru protecția investițiilor, pentru tranzitul și comerțul cu produse energetice. UE este hotărâtă să asigure consacrarea principiilor ECT în noul acord UE-Rusia în curs de negociere.

⁷ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind Securitatea energetică (Nabucco și Desertec) la 17 septembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0021]

În aprilie 2009, a fost semnată o declarație comună cu Belarus privind energia, iar în decembrie 2009 s-a ajuns la un acord politic pentru ca Republica Moldova și Ucraina să devină membre ale comunității energiei. În 2009, UE și-a oferit sprijinul, împreună cu instituțiile financiare internaționale, pentru modernizarea rețelei ucrainene de tranzit al gazelor naturale, reforma sectorului gazelor naturale din Ucraina și achizițiile de gaze naturale. Chestiunile legate de energie au fost discutate cu partenerii estici în cadrul platformei de securitate energetică a Parteneriatului estic.

Au continuat convorbirile bilaterale privind energia cu Algeria și Libia, în decembrie 2008 a fost semnat un memorandum de înțelegere cu Egiptul, iar în 2009 s-au desfășurat negocieri fructuoase cu Irakul referitoare la un memorandum de înțelegere privind energia (semnat în ianuarie 2010). În regiunea mediteraneeană, s-a încheiat prima fază a cooperării între autoritățile de reglementare ale Euromed (Medreg), care cuprinde șapte țări arabe, Israelul, Palestina și Turcia, urmând ca cea de a doua fază să demareze în 2010. Cooperarea trilaterală în domeniul energiei între UE, Israel și Autoritatea Palestiniană a fost relansată în 2008, dar blocată din cauza crizei din Gaza. Obiectivul rămâne instituirea unui birou comun privind energia și facilitarea proiectelor de interes comun, precum inițiativa israelo-palestiniană „Energia solară pentru pace”. În 2009, a fost finalizat un studiu finanțat de UE pentru sprijinirea proiectului „Energia solară pentru pace”.

Consolidarea legăturilor de transport al energiei constituie un domeniu prioritar cheie al Strategiei UE pentru Asia Centrală. Reuniunea la nivel înalt de la Praga privind Coridorul sudic din mai 2009 și Acordul interguvernamental privind Nabucco au constituit etape importante în dezvoltarea unei rute directe dinspre țările Asiei Centrale către UE, ceea ce este de interes comun pentru ambele părți. Este în pregătire un document de reflecție privind cooperarea în materie de energie cu Uzbekistan.

5. Schimbările climatice și securitatea

În martie 2008, raportul prezentat Consiliului European⁸ de SG/ÎR și Comisia Europeană a descris modul în care schimbările climatice pot avea un efect de multiplicare a amenințării, prin exacerbarea tensiunilor existente în statele fragile sau destructurate odată cu evenimentele meteorologice extreme, scăderea precipitațiilor și a productivității culturilor și creșterea nivelului mării. În 2009, s-a înregistrat o intensificare a punerii în aplicare a recomandărilor acestui document și a recomandărilor ulterioare⁹ făcute de SG/ÎR în decembrie 2008.

În urma concluziilor Consiliului din decembrie 2008, a fost transmis Consiliului Afaceri Externe (CAE) în decembrie 2009 un *„raport comun privind progresele înregistrate¹⁰ și recomandările privind măsurile ulterioare în domeniul schimbărilor climatice și al securității internaționale”*, care a subliniat activitatea depusă în ultimii ani cu privire la schimbările climatice la și securitatea internațională (SCSI). S-au desfășurat patru studii de caz (scenarii regionale) care au abordat SCSI în Asia de Sud-Vest, Asia de Sud-Est, America Centrală și statele insulare din Oceanele Indian și Pacific. Aceste studii de caz analizează mai în detaliu implicațiile potențiale în domeniul securității în zonele respective și ar trebui să fundamenteze procesul nostru de reflecție cu privire la dezvoltarea adaptării la schimbările climatice și a gestionării riscurilor climatice în aceste regiuni.

CAE a aprobat acest raport și recomandările sale, afirmând că schimbările climatice și implicațiile acestora asupra securității internaționale sunt parte a agendei UE mai generale legate de schimbările climatice și sunt centrale pentru eforturile Uniunii. S-au înregistrat progrese considerabile pentru consolidarea capacității UE de alertă timpurie, analiză și răspuns la implicațiile în materie de securitate internațională generate de schimbările climatice, prin integrarea chestiunii în activitatea diferitelor departamente ale Secretariatului General al Consiliului (SGC) în paralel cu coordonarea interservicii cuprinzătoare în cadrul serviciilor Comisiei.

⁸ Cf. „Schimbările climatice și securitatea internațională” (documentul Consiliului 7249/08).

⁹ Cf. „Schimbările climatice și securitatea: Recomandări ale Înalțului Reprezentant ca urmare a raportului Înalțului Reprezentant și al Comisiei privind schimbările climatice și securitatea internațională (documentul Consiliului 16994/1/08 REV1).

¹⁰ Raportul comun privind progresele înregistrate și recomandările privind măsurile ulterioare în domeniul schimbărilor climatice și al securității internaționale (SCSI) către Consiliu (documentul Consiliului 16645/09).

Chestiunea a devenit parte integrantă a agendei dialogului politic cu țările terțe, inclusiv SUA, Rusia, India, Japonia și China. De asemenea, au avut loc consultări informale cu organizații internaționale și regionale, și anume ONU, OSCE, NATO și Forumul regional ASEAN, care au vizat sprijinirea consolidării dezbaterii privind schimbările climatice în perspectiva negocierilor privind schimbările climatice de la Copenhaga.

În iunie 2009, Adunarea generală a ONU (AG a ONU) a convenit în unanimitate asupra unei rezoluții¹¹ „*prin care își exprimă profunda îngrijorare cu privire la posibilele implicații ale schimbărilor climatice în materie de securitate*” și care solicită secretarului general al ONU să prezinte un raport¹² pe această temă în cadrul celei de a 64-a Adunări generale a ONU, UE jucând un rol central în acest proces. UE a contribuit la raportul prezentat în septembrie 2009 și care a inițiat o dezbateră în cadrul organismelor relevante ale ONU și între acestea.

¹¹ Rezoluția Adunării Generale a ONU A/63/281.

¹² Raportul secretarului general al ONU privind schimbările climatice și posibilele implicații ale acestora în materie de securitate A/64/350

B. CONFLICTELE REGIONALE ȘI SITUAȚIILE DE FRAGILITATE

Conflictele regionale în desfășurare sau noi, precum și instabilitatea cauzată de statele fragile rămân o amenințare gravă la adresa securității UE și a cetățenilor săi. Cauzele acestora sunt multiple și necesită un răspuns complex din partea UE împreună cu alți actori globali și multilaterali și/sau cu organizații regionale. În plus, țările fragile sau afectate de conflicte înregistrează progresele cele mai lente în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (ODM).

1. Orientul Mijlociu^{13 14}

Principalele două evoluții legate de conflictul israeliano-palestinian în 2009 au fost conflictul din Gaza, care a izbucnit în ultimele zile ale anului 2008 și s-a încheiat la 18 ianuarie 2009, când Israel și Hamas au declarat, unilateral, încetarea focului; precum și eforturile permanente ale noii administrații SUA a președintelui Obama de a relua negocierile dintre cele două părți prin trimisul special Mitchell.

UE a continuat să asiste construcția statului palestinian, inclusiv prin misiunile PSAC (cf. infra). Aceste eforturi au părut să aibă rezultate pozitive, Cisiordania înregistrând o creștere economică și datorită măsurilor Israelului de ușurare a restricțiilor de circulație. Totuși, rămân motive serioase de îngrijorare, în special cu privire la activitatea continuă de colonizare, la situația Ierusalimului de Est și la regimul accesului la și din Gaza. De asemenea, rămân motive de îngrijorare privind impasul în care se află reconcilierea intrapalestiniană.

Luarea de măsuri pentru normalizarea relațiilor dintre Liban și Siria în 2009 ar putea contribui la îmbunătățirea situației în regiune. Pe termen lung, UE ar putea oferi asistență și experiență în regularizarea frontierei dintre cele două state, și mai precis demarcarea, delimitarea și securizarea frontierei. UE și-a extins sprijinul acordat Libanului, Siriei și Iordaniei pentru a ajuta guvernele respective să facă față numărului mare de refugiați din Irak.

¹³ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind situația din Fâșia Gaza la 15 ianuarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0025].

¹⁴ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind ajutorul umanitar acordat Fâșiei Gaza la 18 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0057].

UE și-a finalizat activitatea privind acordul de asociere cu Siria și a propus ca semnarea cu Siria să aibă loc în octombrie 2009. Siria nu și-a exprimat încă acordul, susținând că este nevoie de mai mult timp pentru studierea impactului potențial al acestui acord. Se speră că semnarea va putea avea loc în 2010.

Ca reacție la instabilitatea crescândă din Yemen în 2009 și ca recunoaștere a intereselor de securitate ale UE în regiunea Golfului, Consiliul a adoptat o abordare cuprinzătoare a UE privind Yemen, care acoperă dialogul politic, asistența pentru dezvoltare, un accent sporit pe coordonarea donatorilor, consolidarea capacității, asistența umanitară, consolidarea statului și cooperarea și asistența sporite privind combaterea terorismului. Această abordare va fi dezvoltată și pusă în aplicare în continuare împreună cu Yemen și cu principalele părți interesate în 2010.

UE și Irak au încheiat negocierile privind acordul de parteneriat și cooperare în noiembrie 2009. Odată semnat și încheiat, acesta va fi primul acord cu forță juridică obligatorie între UE și Irak.

2. Asia

Anul 2009 a fost un an dificil pentru Afganistan și Pakistan. Pe parcursul acestui an, UE și-a intensificat angajamentul convenind asupra unui *Plan de consolidare a acțiunii UE în Afganistan și Pakistan* în cadrul reuniunii CAGRE din octombrie și a inițiat măsuri în direcția punerii în aplicare a acestuia. Planul de acțiune al UE încearcă să reînnoiască angajamentul față de stabilizarea în regiune, dat fiind faptul că situațiile din Pakistan și Afganistan sunt din numeroase puncte de vedere îngemănate. Angajamentul reînnoit al UE solicită cooperarea și asumarea responsabilității de către partea afgană. În acest proces, partenerii regionali vor avea un rol important de jucat, având în vedere că stabilitatea regională este esențială pentru prosperitatea Afganistanului și a Pakistanului.

Planul de acțiune vizează consolidarea relațiilor strategice emergente ale UE cu Pakistanul, inclusiv prin desfășurarea unei a doua reuniuni ad hoc la nivel înalt în prima jumătate a anului 2010.

UE a desfășurat o misiune de observare a alegerilor (MOA) cu ocazia alegerilor prezidențiale și pentru Consiliul provincial din august 2009 și va avea în vedere posibilitatea sprijinirii reformei procesului electoral din Afganistan, precum și desfășurarea unei alte MOA în perspectiva viitoarelor alegeri parlamentare care vor avea loc în toamna anului 2010.

În scopul facilitării coordonării civile și potrivit Tratatului de la Lisabona, UE are o singură reprezentanță în Afganistan din aprilie 2010 ca urmare a integrării Delegației Comisiei Europene în Biroul RSUE pentru Afganistan.

UE și-a menținut abordarea complexă cu privire la Birmania/Myanmar, și anume menținerea măsurilor restrictive existente și consolidarea acestora după verdictul pronunțat în cazul lui Daw Aung San Suu Kyi în august 2009 și totodată continuarea acordării ajutorului umanitar, astfel cum este definit în poziția comună din 2006, precum și continuarea dialogului și a contactelor cu autoritățile, cu ASEM, cu ASEAN și alți vecini și sprijinirea eforturilor ONU.

Conștient de riscurile potențiale ale instabilității prevăzute de UE în cazul care situația nu cunoaște o îmbunătățire, și de faptul că vocea și solicitările UE ar trebui să fie clare pentru guvernul acestei țări, Consiliul a decis în decembrie 2009 să își consolideze angajamentul față de dialog cu autoritățile militare în scopul promovării principalului său obiectiv: demararea tranziției către o democrație stabilă și către statul de drept, pe baza unui dialog cuprinzător între autorități și opoziție și grupurile etnice și eliberarea tuturor prizonierilor politici, conducând la alegeri libere și echitabile în 2010.

UE va continua să acționeze în strânsă cooperare cu ONU și cu aliații care îi împărtășesc opinia, precum SUA, Japonia, Australia, statele ASEAN și alte state.

3. Africa¹⁵

În Cornul Africii^{16, 17} UE a fost un factor major în cadrul comunității internaționale, în strânsă coordonare cu alți parteneri internaționali. UE a coorganizat la Bruxelles o conferință a donatorilor privind asistența pentru sectorul de securitate din Somalia și a sprijinit activ acordul de la Djibouti care prevede o soluție politică și pașnică pentru regiune. În 2009, UE a decis să își accelereze angajamentul în Somalia printr-o abordare cuprinzătoare¹⁸ și a adoptat o politică privind Cornul Africii urmată de concluzii ale Consiliului privind Cornul Africii¹⁹. UE și-a reafirmat angajamentul prin extinderea mandatului operației PSAC UE NAVFOR Atalanta, aflată în fruntea operațiilor internaționale de combatere a pirateriei și generând un nivel fără precedent de coordonare în regiune, și prin convenirea asupra instituirii unei misiuni PSAC care să contribuie la formarea forțelor de securitate somaleze²⁰. UE sprijină intensificarea eforturilor în cadrul Grupului de contact privind pirateria în largul coastelor Somaliei.

Cea de a doua misiune reprezintă prima ocazie în care PSAC a fost utilizată pentru a acorda instruire militară de bază în mod direct și pentru a consolida programul de formare împreună cu alți parteneri internaționali. Aceasta se alătură activităților de combatere a pirateriei și programelor mai ample de dezvoltare ale Comisiei și reprezintă o abordare mai cuprinzătoare a activității de gestionare a crizelor.

UE a continuat să monitorizeze cele patru procese de pace din regiunea Marilor Lacuri. Acest lucru a fost facilitat într-o mare măsură de faptul că s-au înregistrat progrese considerabile în 2009 în relațiile dintre RDC și Rwanda. Procesul de pace în RDC de Est este o provocare politică și militară complexă. În ciuda unor evoluții pozitive, acest proces este încă în desfășurare, în special în ceea ce privește neutralizarea rebelilor ruandezi ai FDLR și integrarea foștilor rebeli congolezi în forțele armate ale RDC.

¹⁵ Parlamentul European a adoptat o rezoluție intitulată Un an de la Lisabona: parteneriatul Africa-UE în practică la 24 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0151].

¹⁶ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind situația din Cornul Africii la 15 ianuarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0026].

¹⁷ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind o soluție politică pentru pirateria din largul coastelor Somaliei la 26 noiembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0099].

¹⁸ Concluziile Consiliului din iulie.

¹⁹ Concluziile Consiliului din decembrie.

²⁰ Concluziile Consiliului Afaceri Externe din ianuarie.

Trebuie notate și progresele din cadrul procesului de pace din Burundi. Mișcarea rebelă FNL a depus armele, s-a demobilizat și s-a transformat într-un partid politic. A demarat pregătirea ciclului electoral din 2010 (alegeri prezidențiale, legislative și locale). Mai mult, activitățile infracționale ale LRA rămân un factor semnificativ de subminare în regiune (RDC, RCA și Sudanul de Sud). RDC de Est rămâne una dintre cele mai grave crize umanitare din lume în pofida perspectivelor încurajatoare de stabilizare.

În regiunea Sahel, problemele legate de securitate și de dezvoltare rămân prezente, inclusiv cele legate de droguri, migrația ilegală, celulele Al Qaida (AQMI), traficul de arme și rebeliunea armată, combinate cu chestiunile legate de dezvoltare precum subdezvoltarea, șomajul tinerilor (candidați potențiali pentru a se alătura rebelilor sau AQMI) și eforturile actuale de dezvoltare îngreunate de situația fragilă legată de securitate. Este în curs o inițiativă a UE de sprijinire a regiunii, în special a Mauritaniei, Mali și, în măsura în care este posibil, Nigerului. Scopul inițiativei UE este de a dezvolta o abordare cuprinzătoare axată pe dezvoltare, securitate, buna guvernare, respectarea drepturilor omului și statul de drept prin instrumente UE corespunzătoare și prin programe bilaterale de asistență ale statelor membre ale UE. Cooperarea cu Algeria, Maroc și Libia, precum și cu organizațiile regionale și continentale este fundamentală pentru continuarea acestor eforturi.

Situația politică și de securitate din Guinea-Bissau a cunoscut o înrăutățire subită în 2009, odată cu asasinarea unor lideri militari și politici, printre care s-a numărat și președintele. Cu toate acestea, procesul electoral a continuat și un nou președinte a fost ales la începutul lunii septembrie pentru un mandat de cinci ani. Din acel moment, această țară a cunoscut un anumit grad de stabilitate politică. În 2009, UE și-a reafirmat angajamentul prin prelungirea mandatului misiunii PSAC EU SSR GUINEA BISSAU până în mai 2010.

În Guinea, impasul creat de eforturile juntei de a se agăța de putere a culminat cu reprimarea sângeroasă a unei manifestații pașnice a opoziției care s-a soldat cu peste 150 de morți, precum și cu violuri și persoane dispărute. După tentativa eșuată de asasinare a șefului juntei, noul președinte interimar a luat măsuri pentru a relua procesul de tranziție, sub presiunea comunității internaționale. UE a aplicat diferite instrumente de care dispune pentru a face presiuni asupra juntei, inclusiv sancțiuni împotriva autorilor crimelor.

În Mauritania, desfășurarea unor alegeri pașnice a netezit calea către restabilirea normalității constituționale.

În Sudan, conflictul din Darfur și progresele lente privind punerea în aplicare a Acordului global de pace au fost predominante pe agendă. Ca reacție la punerea sub acuzare a președintelui Al Bashir de către CPI, Sudan a expulzat o serie de ONG-uri internaționale, agravând astfel situația umanitară. Cooperarea pentru dezvoltare a UE a fost îngreunată de faptul că Sudan nu a ratificat Acordul de la Cotonou revizuit. Relațiile tensionate dintre Ciad și Sudan s-au îmbunătățit, ceea ce a contribuit la progresele limitate înregistrate în cadrul convorbirilor pentru pace privind Darfurul de la Doha. Inițiativele UA s-au intensificat în cadrul Grupului de implementare la nivel înalt pentru Sudan, condus de fostul președinte Thabo Mbeki, cu sprijinul UE.

În Madagascar, președintele ales al țării a fost răsturnat în mod ilegal în martie 2009. UA a suspendat imediat această țară și a instituit un Grup internațional de contact (ONU, SCONU ca membri permanenți, UE, SADC și alții) pentru a găsi o soluție pașnică. În consecință, UA a introdus sancțiuni împotriva președintelui în exercițiu și a unor partizani ai acestuia.

4. America Latină

În urma loviturii de stat din 28 iunie din Honduras, UE a condamnat înlăturarea președintelui Manuel Zelaya și a sprijinit toate inițiativele și eforturile de restabilire a democrației în această țară. Ambasadorii UE au fost retrași. A fost anulată misiunea UE de observare a alegerilor pentru scrutinul din 29 noiembrie, dat fiind faptul că ar fi putut fi interpretată ca o formă de recunoaștere a guvernului de facto. În schimb, a fost desfășurată o echipă tehnică de experți electorali. În urma acestor alegeri și ca urmare a eforturilor depuse de noul președinte, dl Porfirio Lobo, de a pune în aplicare dispozițiile Acordului de la San José/Tegucigalpa, care au dus la semnarea Acordului național de reconciliere și la promovarea reconcilierii, UE a decis să își normalizeze relațiile cu Honduras, inclusiv activitățile de cooperare (cu excepția celor referitoare la chestiuni de ordin militar) și reluarea negocierilor legate de acordul de asociere cu America Centrală.

C. CONSOLIDAREA STABILITĂȚII ÎN EUROPA ȘI ÎN AFARA ACESTEIA

1. Perspectiva europeană ca o garanție a stabilității

Consiliul a reafirmat (decembrie 2009)²¹ că punerea în aplicare coerentă a consensului reînnoit cu privire la extindere (decembrie 2006)²² bazat pe consolidarea angajamentelor, pe o condiționalitate echitabilă și riguroasă, pe o mai bună comunicare și pe capacitatea UE de a integra noi membri, rămâne fundamentul acțiunii UE, inclusiv cu privire la politica externă și de securitate comună în toate etapele procesului de extindere.

Negocierile cu Turcia au ajuns într-o etapă mai dificilă, în care Turcia trebuie să își intensifice eforturile în vederea îndeplinirii condițiilor stabilite. Într-o serie de domenii, în special cu privire la libertățile fundamentale, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a se asigura că Turcia întrunește pe deplin criteriile de la Copenhaga. Procesul de negociere este cel mai bun levier și catalizator pentru progresele din această direcție. Turcia este un actor important pe plan regional, între altele pentru securitatea în Orientul Mijlociu și Caucazul de Sud, și joacă un rol esențial în ceea ce privește furnizarea de energie și promovarea dialogului între civilizații. Din această perspectivă, Consiliul a salutat eforturile diplomatice însemnate de normalizare a relațiilor cu Armenia. În concluziile sale din decembrie 2009, Consiliul a salutat demararea dialogului consolidat privind migrația și a invitat la luarea unor măsuri concrete imediate. Consiliul a repetat că Turcia trebuie să se angajeze fără echivoc să întrețină relații de bună vecinătate și să soluționeze în mod pașnic conflictele, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite, inclusiv, dacă este necesar, prin acceptarea competenței Curții Internaționale de Justiție. Mai mult, UE a subliniat din nou toate drepturile suverane ale statelor membre ale UE care cuprind, între altele, dreptul de a semna acorduri bilaterale în conformitate cu acquis-ul UE și cu dreptul internațional, inclusiv cu Convenția Organizației Națiunilor Unite privind dreptul mării.

²¹ Cf. concluziilor Consiliului din 8 decembrie 2009 (documentul 17169/1/09 REV 1).

²² Cf. concluziilor Consiliului European din 14-15 decembrie 2006 (doc. 16879/1/06 REV 1).

Consiliul a luat act de asemenea cu profund regret, de faptul că Turcia, în pofida solicitărilor repetate, nu și-a respectat obligațiile privind punerea deplină în aplicare fără nicio discriminare a protocolului adițional la acordul de asociere și nu a înregistrat niciun progres în direcția normalizării relațiilor sale cu Republica Cipru. În absența unor progrese, UE își va menține măsurile din 2006, care vor continua să afecteze evoluția generală a negocierilor. În conformitate cu concluziile sale din 11 decembrie 2006, UE va continua să monitorizeze și să examineze îndeaproape progresele înregistrate în ceea ce privește chestiunile cuprinse în declarația Comunității Europene și a statelor sale membre din 21 septembrie 2005. Se așteaptă înregistrarea de progrese neîntârziate.

UE așteaptă de asemenea ca Turcia să sprijine activ negocierile aflate în curs, care au ca obiectiv o rezolvare justă, globală și viabilă a problemei cipriote în cadrul Organizației Națiunilor Unite, în conformitate cu rezoluțiile corespunzătoare ale Consiliului de Securitate al ONU și în condițiile respectării principiilor care stau la baza Uniunii. Angajamentul Turciei și contribuția concretă la găsirea unei astfel de soluții globale sunt esențiale.

Anul trecut, Croația a înregistrat progrese substanțiale privind negocierile de aderare, care intră acum în etapa finală. De asemenea, Grupul de lucru pentru elaborarea Tratatului de aderare al Croației și-a început activitatea în decembrie 2009.

UE a salutat semnarea Acordului de arbitraj cu Slovenia privind chestiunea frontierelor la 4 noiembrie 2009 la Stockholm și ratificarea acestuia de către parlamentul croat la 20 noiembrie 2009. Consiliul a încurajat Croația să consolideze acest progres în eforturile sale de a soluționa toate chestiunile bilaterale restante, în special litigiile privind frontierele, ținând seama de importanța unor bune relații de vecinătate.

Procesul de stabilizare și de asociere oferă principalul cadru de politici pentru relațiile și negocierile cu Balcanii de Vest²³, până la aderarea lor eventuală la UE. În 2009, Consiliul și-a reafirmat sprijinul pentru perspectiva europeană a întregii regiuni, care rămâne esențială pentru stabilitatea acesteia, pentru reconciliere și pentru viitor.

²³ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind consolidarea stabilității și prosperității în Balcanii de Vest [2008/2200(INI)] la 24 aprilie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0331].

UE a reafirmat importanța cooperării regionale și a bunelor relații de vecinătate în cadrul procesului de apropiere de UE. Deși în 2009 s-au înregistrat progrese în direcția UE, rămân anumite dificultăți similare pentru toate țările; acestea trebuie să continue și să accelereze consolidarea statului de drept, inclusiv garantarea libertății de exprimare, combaterea corupției și a criminalității organizate, precum și să asigure eficacitatea și independența sistemului judiciar și să îmbunătățească capacitatea administrativă.

În 2009, au continuat lucrările cu partenerii din Balcanii de Vest. Albania (la 28 aprilie 2009) și Serbia (la 22 decembrie 2009) și-au prezentat cererea de aderare pentru aderarea la UE după candidatura Muntenegru în decembrie 2008. Consiliul a decis să solicite Comisiei să pregătească un aviz privind candidatura Muntenegrului (la 23 aprilie 2009) și a Albaniei (la 16 noiembrie 2009). Acordul de stabilizare și de asociere (ASA) Albania -UE a intrat în vigoare la 1 aprilie 2009. Primul Consiliu de stabilizare și de asociere cu Albania a avut loc la 18 mai 2009. Acordurile interimare între UE și Bosnia și Herțegovina, precum și între UE și Muntenegru au continuat să fie puse în aplicare fără probleme, în așteptarea finalizării tuturor procedurilor pentru intrarea în vigoare a ASA. În cazul Bosniei și Herțegovina²⁴, în iunie 2009, Consiliul a subliniat necesitatea ca factorii de conducere să se implice constructiv în procesul politic și necesitatea abținerii de la utilizarea retoricii naționaliste. În decembrie, Consiliul și-a reiterat preocuparea privind evoluțiile politice și a solicitat Bosniei și Herțegovina să accelereze de urgență reformele esențiale. Consiliul a reamintit atunci că, pentru a se putea înregistra progrese, este nevoie de o viziune împărtășită asupra viitorului comun al țării și conducerii sale și de voința politică de a îndeplini cerințele privind integrarea europeană. Consiliul a subliniat de asemenea necesitatea ca Bosnia și Herțegovina să efectueze o primă serie de modificări constituționale, să creeze un stat funcțional și să își alinieze cadrul constituțional la Convenția europeană a drepturilor omului.

În decembrie 2009, Procuratura TPII a fost satisfăcută de nivelul de cooperare al Serbiei cu Tribunalul. De aceea, Consiliul a decis, la 8 decembrie, să aplice Acordul interimar UE-Serbia care a intrat în cele din urmă în vigoare la 1 februarie 2010.

²⁴ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind situația din Bosnia și Herțegovina la 24 aprilie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0332].

Reprezentanții UE și-au asumat roluri primordiale în cadrul mecanismelor internaționale de coordonare în Balcanii de Vest. Înalțul Reprezentant al UE pentru PESC, dl Javier Solana, a vizitat Bosnia și Herțegovina împreună cu vicepreședintele SUA în mai 2009, reafirmând angajamentul comun UE-SUA față de stabilitatea acestei țări, sprijinul pentru eforturile de integrare euroatlantică și invitând factorii de conducere să realizeze reformele necesare. În octombrie și noiembrie 2009, președinția UE s-a angajat împreună cu SUA într-un efort de facilitare a unui acord privind reformele-cheie, care a culminat cu două reuniuni la nivel înalt în Tabăra Butmir, lângă Sarajevo, și a însoțit o serie de discuții și reuniuni la nivel tehnic. Înalțul Reprezentant/RSUE, cu dubla sa funcție, reprezintă punctul central și de coordonare a angajamentului comunității internaționale. Împreună cu delegația UE, Înalțul Reprezentant/RSUE a reafirmat perspectiva europeană a Bosniei și Herțegovinei. De asemenea, UE a participat activ la reuniunile Consiliului de implementare a păcii (PIC). Comitetul director al PIC a evaluat permanent progresele înregistrate în îndeplinirea celor „cinci obiective și două condiții” stabilite pentru închiderea OHR. În iunie 2009, Consiliul și-a reconfirmat angajamentul față de obiectivul tranziției de la OHR la o prezență consolidată a UE, de îndată ce vor fi îndeplinite cele cinci obiective și cele două condiții. Din cauza absenței de progrese în Bosnia și Herțegovina, nu a fost posibilă luarea unei decizii cu privire la tranziție până în prezent.

Au avut loc alegeri parlamentare în Muntenegru (29 martie 2009) și Albania (28 iunie 2009). Acestea au întrunit aproape toate standardele internaționale în ambele țări, dar rămân anumite neajunsuri, iar recomandările BIDDO trebuie urmate. Albania nu și-a realizat pe deplin potențialul de a adera la cele mai înalte standarde pentru alegerile electorale cu ocazia alegerilor parlamentare această țară. În decembrie 2009, Consiliul Afaceri Generale a solicitat tuturor partidelor politice din Albania să urmărească un dialog politic constructiv, inclusiv în parlament.

În Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei (FYROM), coaliția guvernamentală formată în 2008 a rămas funcțională și stabilă, ținând seama și de Acordul-cadru de la Ohrid. Alegerile prezidențiale și municipale s-au desfășurat cu două tururi de scrutin în martie și aprilie 2009. Acestea au fost evaluate de OSCE/BIDDO ca reunind majoritatea standardelor internaționale. În cadrul Strategiei sale privind extinderea și al Raportului privind progresele înregistrate în această țară, Comisia a evaluat că au fost abordate în mod substanțial reformele prioritare cheie și au fost întrunite în mod satisfăcător criteriile politice de la Copenhaga. Pe această bază, Comisia a recomandat deschiderea negocierilor de aderare.

În concluziile sale din decembrie 2009, Consiliul a luat act de recomandare, a recunoscut progresele țării și a declarat că va reveni asupra acestei chestiuni în timpul următoarei Președinții.

În octombrie, Comisia a propus măsuri pentru a continua dezvoltarea politică și socioeconomică a Kosovo. În decembrie, Consiliul a luat act de aceste propuneri și a invitat Comisia să ia măsurile necesare pentru a sprijini progresele înregistrate de Kosovo către UE, în conformitate cu perspectiva europeană pentru regiune și acordând importanță măsurilor legate de comerț și vize fără a aduce atingere poziției statelor membre privind statutul Kosovo. Consiliul a încurajat de asemenea Comisia să deschidă calea pentru participarea Kosovo la programele Uniunii și să consolideze dialogul din cadrul procesului de stabilizare și de asociere cu Kosovo.

În 2009, RSUE în Kosovo a continuat să reflecte la fața locului angajamentul permanent al UE în stabilizarea și dezvoltarea socioeconomică a Kosovo. Acesta a continuat de asemenea să acționeze în calitate de reprezentant civil internațional (RCI), astfel cum a fost numit de Grupul de coordonare internațională. Acesta a asumat rolul central și de coordonare în ceea ce privește angajamentul comunității internaționale în Kosovo. În 2009, printre domeniile de interes ale RSUE s-au numărat sprijinul acordat procesului politic și contribuția la cooperarea și stabilitatea regionale. UE își menține prezența fermă în acest sens și va încuraja respectarea drepturilor omului, protecția minorităților și protecția patrimoniului cultural și religios. În ceea ce privește cel din urmă aspect, numirea ambasadorului Moschopoulos în calitate de facilitator pentru protecția patrimoniului religios și cultural al Bisericii ortodoxe sârbe demonstrează angajamentul UE.

La 30 noiembrie, cu efect începând la 19 decembrie, Consiliul a decis să ridice obligativitatea vizelor pentru cetățenii din Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei (FYROM), Muntenegru și Serbia după ce aceste țări au îndeplinit toate criteriile de referință ale UE pentru liberalizarea vizelor.

În decembrie, Consiliul a încurajat Comisia să prezinte propuneri similare în cazul Albaniei și al Bosniei și Herțegovinei, de îndată ce va considera că fiecare dintre aceste țări îndeplinește criteriile de referință stabilite în foile de parcurs ale Comisiei.

2. Cooperarea consolidată cu țările învecinate²⁵

Politica europeană de vecinătate (PEV) rămâne cadrul pentru relațiile cu partenerii din regiunile învecinate. UE a inițiat sau a continuat discuții legate de consolidarea și dezvoltarea în continuare a relațiilor bilaterale cu mai multe țări partenere în cadrul PEV. În urma adoptării documentului comun privind un stadiu avansat, a continuat, în 2009, activitatea privind un nou plan de acțiune UE-Maroc, care reflectă disponibilitatea Marocului de a își adânci relațiile cu UE și cu toate instituțiile acesteia. Alte țări mediteraneene (Egipt, Iordania și Tunisia) au solicitat consolidarea relațiilor lor cu Uniunea Europeană. A continuat activitatea privind punerea în aplicare a planului de acțiune UE-Israel, deși discuțiile legate de consolidarea relațiilor bilaterale și despre un nou plan de acțiune au fost influențate negativ de criza din Gaza. Valabilitatea actualului plan de acțiune a fost prelungită până în iunie 2010.

După lansarea negocierilor privind un acord-cadru UE-Libia în noiembrie 2008, au avut loc cinci runde de negocieri. S-au înregistrat progrese semnificative într-o serie de domenii.

În ceea ce privește vecinătatea estică, s-au înregistrat progrese însemnate în cadrul negocierilor cu Ucraina privind un nou acord de asociere, inclusiv ca parte integrată a instituirii unei zone de liber schimb profunde și cuprinzătoare (DCFTA), iar UE rămâne încrezătoare că acestea se vor încheia în următoarele luni, cu condiția ca Ucraina să dea dovadă de voință politică necesară pentru a accelera negocierile și a aborda chestiunile nesoluționate. În ianuarie 2010, au fost lansate negocierile cu Republica Moldova privind un nou acord de asociere. Consolidarea relațiilor contractuale cu Armenia, Azerbaidjan și Georgia se vor baza pe principiile incluziunii, diferențierii și condiționalității. În 2009, au demarat discuțiile din cadrul Consiliului referitoare la proiectul de directive de negociere pentru aceste țări. Ca răspuns la unele măsuri pozitive în domeniul democrației și al libertăților de bază, UE a căutat să se angajeze progresiv cu Belarus și va continua să încurajeze eforturile legate de reforme. O serie de vizite la nivel înalt din și înspre Belarus au ajutat la consolidarea schimburilor politice.

²⁵ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind revizuirea Instrumentului european de vecinătate și parteneriat [2008/2236(INI)] la 19 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0078].

În 2009, cooperarea multilaterală a fost consolidată și mai mult prin lansarea Parteneriatului estic la reuniunea la nivel înalt de la Praga din 7 mai. Principalul obiectiv al Parteneriatului estic este de a crea condițiile necesare pentru accelerarea asocierii politice și pentru continuarea integrării economice dintre UE și țările partenere interesate (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina). În ultimul an, dimensiunea multilaterală a Parteneriatului estic a fost explorată în mod activ: au fost convocate două runde de întruniri și patru platforme tematice, iar programele lor de lucru au fost adoptate, au fost create diferite grupuri de lucru și au fost lansate inițiative emblematic. Prima reuniune a Forumului societății civile din cadrul Parteneriatului estic a avut loc în noiembrie, fiind urmată de reuniunea ministerială a Parteneriatului estic în decembrie.

Parteneriatul estic este guvernat de principiile diferențierii și condiționalității. Va fi asigurată complementaritatea cu inițiativele regionale dintre UE și țările partenere relevante, în special cu Sinergia Mării Negre.

Realizările din 2009 ale Uniunii pentru Mediterana (UfM) nu au fost, din păcate, pe măsura entuziasmului cu care fusese primită lansarea acestei organizații²⁶ în iulie 2008. Conflictul din Gaza a dus la înghețarea activităților UfM o bună parte din anul 2009. Progresiv, s-au reluat reuniunile peste vară, iar reuniunile ministeriale privind rolul femeii în societate, ECOFIN, dezvoltarea durabilă și comerțul s-au desfășurat în ultima parte a anului. Cu toate acestea, au fost amânate două reuniuni ministeriale (afaceri externe și mediu) și anul s-a încheiat fără adoptarea statutului secretariatului care urmează să își aibă sediul la Barcelona. Statutul Secretariatului a fost în cele din urmă adoptat în martie 2010. În ianuarie 2010, Ahmad Massadeh din Iordania a fost numit secretar general al secretariatului comun UfM.

3. Măsuri de soluționare a crizelor și a conflictelor prelungite din vecinătate

Conflictele nesoluționate din Caucazul de Sud - Abhazia, Osetia de Sud și Nagorno-Karabakh - au constituit în continuare o piedică majoră în calea stabilizării, reformei politice și dezvoltării economice din regiune.

²⁶ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind procesul de la Barcelona: Uniunea pentru Mediterana [2008/2231(INI)] la 19 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0077].

Atât timp cât aceste conflicte nu sunt soluționate, Georgia, Armenia și Azerbaidjan nu vor putea acorda o atenție deplină consolidării democrației, bunei guvernante, reformei economice și dezvoltării, statului de drept și respectării drepturilor omului. Georgia a înregistrat cele mai mari progrese în ceea ce privește reducerea corupției și promovarea statului de drept, dar toate cele trei țări se confruntă încă cu dificultăți în tranziția către o democrație vibrantă și pluralistă. Deși s-au înregistrat diferite grade de progrese în anumite domenii, caracterul deficitar al pluralismului și al libertății mass-mediei, slăbiciunea statului de drept și absența dialogului politic continuă să fie motive de îngrijorare.

Situația din Georgia a devenit mai stabilă după războiul din august 2008, dar rămâne fragilă și imprevizibilă. Nerespectarea de către Rusia a acordurilor din 12 august și din 8 septembrie 2008 continuă să îngreuneze eforturile de soluționare a conflictului.

De la acordul de încetare a focului din august 2008, UE a devenit un factor de securitate semnificativ în regiune, prin desfășurarea misiunii PSAC a UE de monitorizare în Georgia (EUMM în Georgia)²⁷²⁸, desemnarea unui RSUE pentru criza din Georgia²⁹, rolul activ în lansarea și continuarea convorbirilor între părți la Geneva coprezidate de UE³⁰ și lansarea unui pachet major de asistență postconflict³¹. De asemenea, UE a sprijinit ideea unei anchete internaționale pentru conflictul din Georgia³².

²⁷ Consiliul a decis să prelungească mandatul misiunii UE de monitorizare în Georgia cu încă 12 luni, până la 14 septembrie 2010. Cf. Concluziilor Consiliului privind EUMM Georgia din 27 iulie 2009, doc. 12354/09 și Acțiunii comune 2009/572/PESC din 27 iulie 2009 (JO L 197 din 29 iulie 2009, p. 110).

²⁸ O delegație oficială a Parlamentului European a vizitat EUMM Georgia la 24-27 februarie

²⁹ Cf. Acțiunii comune 2009/131/PESC din 16 februarie 2009 (JO L 46 din 17 februarie 2009, p. 47-49) și Acțiunii comune 2009/571/PESC din 27 iulie 2009 (JO L 197 din 29 iulie 2009, p. 109).

³⁰ Prima reuniune privind convorbirile interne de la Geneva s-a desfășurat la 15 octombrie 2008; până acum au avut loc nouă runde. Cea de a noua reuniune a avut loc la 28 ianuarie 2010.

³¹ A fost lansat un program major de asistență postconflict în urma conferinței donatorilor privind Georgia (22 octombrie 2008).

³² Cf. Concluziilor Consiliului din 15 septembrie 2008 (documentul Consiliului 13030/08) și Deciziei Consiliului 2008/901/PESC din 2 decembrie 2008 (JO L 323, 3.12.2008, p. 66) și Deciziei Consiliului 2009/570/PESC din 27 iulie (JO L 197 din 29 iulie 2009, p. 108).

În pofida faptului că UE a militat ferm în favoarea continuării prezenței misiunii OSCE în Georgia, inclusiv a fostului său rol de monitorizare în Osetia de Sud, precum și a continuării misiunii de monitorizare a Organizației Națiunilor Unite în Georgia (UNOMIG) în Abhazia, vetourile Rusiei au dus la închiderea ambelor operații, eliminând anumite elemente ale arhitecturii de securitate internaționale pentru Georgia. Astfel, EUMM a rămas singura prezență internațională de monitorizare, având o contribuție substanțială la securitatea și normalizarea la fața locului. Mandatul misiunii a fost prelungit de Consiliu cu încă un an, până la 14 septembrie 2010.

Implicarea UE cu privire la regiunile separatiste se bazează pe doi piloni: nrecunoașterea acestor entități, dar în același timp disponibilitatea de a se angaja într-o serie de domenii, inclusiv consolidarea încrederii de-a lungul frontierelor administrative, contacte interpersonale și reabilitarea economică.

Procesul de la Geneva rămâne complex. În contextul politic dominat de tensiuni, simpla continuare a convorbirilor de la Geneva reprezintă o realizare, dat fiind faptul că acestea au constituit singurul forum în care toate părțile implicate în conflict au fost reprezentate și au fost nevoite să interacționeze. Cu toate acestea, după mai bine de un an de funcționare și nouă runde ale convorbirilor de la Geneva, rezultatele tangibile rămân extrem de limitate. Cu privire la Nagorno-Karabah, UE continuă să sprijine negocierile din cadrul Grupului de la Minsk al OSCE. UE și-a făcut cunoscută poziția de a nu stabili o legătură formală sau informală între normalizarea relațiilor turco-armene și Nagorno-Karabah. UE a sprijinit activitatea de mediere a Elveției încă de la începutul procesului de normalizare a relațiilor turco-armene. Deși nu face parte din Grupul de la Minsk al OSCE, UE a continuat să acorde sprijin politic pentru soluționarea conflictului și a informat părțile interesate că UE este pregătită să își sporească angajamentul în sprijinul procesului de soluționare prin activități la fața locului. În ultimul an, procesul de pace din Nagorno-Karabah a intrat într-o etapă nouă, odată cu revigorarea negocierilor sprijinite prin șase reuniuni între președinții Armeniei și Azerbaidjanului, dar perspectivele de pace au rămas ambigue la sfârșitul anului 2009.

Evenimentele postelectorale din Republica Moldova au demonstrat necesitatea garantării faptului că o consolidare a relațiilor cu Republica Moldova merge împreună cu o intensificare a dialogului privind drepturile omului și democrația.

UE a reacționat la criza politică îndeosebi prin contacte intensificate ale RSUE cu toate părțile interesate, precum și prin oferirea unei experiențe electorale substanțiale privind alegerile pentru a ajuta la crearea unui mediu favorabil pentru repetarea alegerilor parlamentare din iulie 2009.

Misiunea UE de asistență la frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM) a continuat să sprijine consolidarea capacităților profesionale ale serviciilor vamale și de frontieră din Moldova și Ucraina, precum și cooperarea dintre agenții. În decembrie 2009, în urma unor convorbiri bilaterale constructive, s-a realizat un pas important înainte în demararea demarcării segmentului central (transnistrean) al frontierei de stat dintre Republica Moldova și Ucraina. Prin acordul dintre Comisia Europeană, Ucraina și Republica Moldova, misiunea EUBAM a fost prelungită în noiembrie 2009.

În privința chestiunii transnistrene, UE și-a accelerat angajamentele în formatul de negociere „5+2” și și-a intensificat prezența la fața locului în ultimul an prin RSUE și prin punerea în aplicare a două pachete mari de proiecte care vizează consolidarea încrederii. La sfârșitul anului, la cererea celor două părți în conflict, UE a convenit să ajute la găsirea unei soluții pentru chestiunile restante care împiedică reluarea traficului feroviar în regiunea transnistreană.

În privința Belarusului³³, în martie 2009, Consiliul a revenit asupra chestiunii suspendării listei de interdicții de eliberare a vizelor care fusese decisă în octombrie 2008, în urma eliberării ultimilor prizonieri politici recunoscuți la nivel internațional. Deși a constatat unele măsuri pozitive din partea Belarusului, Consiliul a ajuns la concluzia că nu erau întrunite condițiile pentru ridicarea interdicției de eliberare a vizelor, care a fost prelungită cu încă un an. Pentru a oferi o încurajare, suspendarea a fost prelungită până în decembrie 2009. De asemenea, Belarus a fost invitat să participe la Parteneriatul estic și a fost un participant activ. Prima rundă a dialogului privind drepturile omului dintre Belarus și UE a avut loc în 2009. Cu toate acestea, din martie nu s-au mai înregistrat practic evoluții pozitive în ceea ce privește democratizarea³⁴.

³³ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind strategia UE față de Belarus la 15 ianuarie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0027].

Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind evaluarea semestrială a dialogului UE-Belarus la 2 aprilie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0212].

³⁴ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind Belarus la 17 decembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0117].

S-a înregistrat un anumit regres, inclusiv în anumite cazuri penale, care ar putea fi văzute ca fiind motivate politic, și măsuri represive la adresa demonstrațiilor.

Cu toate acestea, liderii opoziției moderate și activiștii pentru drepturile omului afirmă că atmosfera globală s-a îmbunătățit³⁵ și au încurajat UE să continue politica de angajare. Ținând seama de acest lucru, în noiembrie 2009, Consiliul și-a reexaminat politica față de Belarus, prelungind interdicția eliberării de vize cu încă un an (decembrie 2010), și prelungind concomitent și suspendarea pentru aceeași perioadă. Comisia a fost invitată să își continue activitatea pregătitoare în vederea obținerii unor directive de negociere pentru acorduri de eliberare a vizelor și acorduri de readmisie, care ar urma să fie adoptate atunci când condițiile o vor permite.

³⁵ Autoritățile au luat măsuri precaute în direcția liberalizării, inclusiv prin distribuția câtorva ziare independente prin rețelele mass-media oficiale și înregistrarea mișcării „Pentru libertate” a liderului în opoziție Alexandr Milinkevici.

D. CONTRIBUȚIA LA O ORDINE MULTILATERALĂ MAI EFICIENTĂ

1. Activitatea din cadrele multilaterale

Provocările globale necesită soluții globale. Prin urmare, instituirea unei ordini mondiale multilaterale mai eficiente, astfel cum prevede SES, reprezintă un obiectiv de securitate principal al UE. Cooperarea strânsă cu Organizația Națiunilor Unite, NATO, OSCE și Consiliul Europei, precum și angajarea în alte mecanisme de coordonare internațională, reprezintă cel mai bun mod de a atinge acest obiectiv.

Organizația Națiunilor Unite

ONU, prin mandatul și legitimitatea sa universale, oferă un cadru natural pentru găsirea unor soluții globale. Consolidarea ONU rămâne un element-cheie al acțiunii externe a UE. Cadrul ONU joacă un rol esențial în domenii precum menținerea păcii, drepturile omului și dezvoltarea. Prioritățile UE pentru AG a ONU ³⁶ pun un accent deosebit pe abordarea crizei economice și financiare globale, pe impactul negativ al schimbărilor climatice și pe necesitatea asigurării securității energetice și alimentare. UE s-a axat de asemenea asupra situației drepturilor omului în numeroase țări, inclusiv prin intermediul rezoluțiilor privind situația drepturilor omului în Birmania/Myanmar și în RPDC cu ocazia celei de a 64-a sesiuni a AG a ONU, precum și prin numeroase declarații și dialoguri interactive cu raportorii speciali ai ONU în cadrul Consiliului ONU pentru drepturile omului.

În 2009, punerea în aplicare a principiului obligației de protecție a continuat să reprezinte o prioritate maximă a UE în cadrul ONU. UE și statele sale membre au depus eforturi foarte intense și direcționate de informare în vederea convingerii unui număr cât mai mare de membri ai ONU de necesitatea adoptării unor măsuri concrete pentru punerea în aplicare a acestui concept. Dezbaterile privind obligația de protecție din cadrul Adunării generale din iulie a arătat un grad crescut de acord cu privire la acest concept, fapt care se datorează într-o mare măsură angajamentului UE. În rezoluția AG a ONU corespunzătoare se afirmă că AG va „continua analizarea obligației de protecție”.

³⁶ Astfel cum a fost exprimată în doc. 10809/09 În rezoluția sa din 24 martie 2009 [P6_TA(2009)0150 - 2009/2000(INI)], Parlamentul European a făcut recomandări Consiliului cu privire la prioritățile UE pentru cea de a 64-a sesiune a Adunării generale a ONU.

Dezbaterile au ajutat la clarificarea înțelegerii conceptului și l-au îmbogățit pe agenda ONU. De asemenea, UE a început un proces intern de reflecție asupra modului de integrare a obligației de protecție în politicile UE.

În domeniul gestionării crizelor, UE și-a continuat cooperarea strânsă cu ONU. Punerea în aplicare a declarației comune privind cooperarea în domeniul gestionării crizelor din 2007 a dus în mod cert la intensificarea contactelor. Înalți funcționari ai ONU au fost invitați frecvent de Comitetul politic și de securitate, iar reprezentanții UE, inclusiv RSUE, s-au întâlnit foarte des cu omologii lor din cadrul ONU³⁷.

În 2009, UE și ONU au cooperat îndeaproape în teatrele de operații în care ambele sunt angajate, și anume în Kosovo, Afganistan, Republica Democratică Congo, Guineea-Bissau, Somalia și Georgia. Cu privire la Somalia, UE și Organizația Națiunilor Unite și-au coordonat îndeaproape eforturile pentru a contribui la securitate și la dezvoltare. În Ciad și Republica Centrafricană, transferul responsabilităților operaționale de la Chad/RCA către operația MINURCAT a ONU s-a încheiat cu succes, circa 2000 de membri ai trupelor din statele membre ale UE devenind parte a contingentului ONU. Concluziile desprinse din tranziția de la EUFOR Chad/CAR la MINURCAT, precum și din etapa de planificare a EULEX Kosovo după reconfigurarea UNMIK vor oferi informații prețioase pentru consolidarea cooperării UE-ONU în domeniul gestionării crizelor. În raportul său privind administrarea interimară a ONU în Kosovo din 20 septembrie 2009, secretarul general al ONU a notat că alți actori, precum OSCE și EULEX joacă roluri din ce în ce mai importante care le completează pe cele ale MINUK, în cadrul rezoluției 1244 (1999) a Consiliului de Securitate. UE a continuat să acționeze în direcția unei eficiențe sporite a Consiliului pentru Drepturile Omului (CDO) și a Comitetului III al Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite. Ca întotdeauna, UE a condus sau a sprijinit rezoluții și inițiative în vederea apărării și extinderii normelor internaționale împotriva încercărilor diferitelor părți de a le limita sau modifica. În acest scop, UE și-a continuat activitatea pe termen lung de informare, pentru a convinge părțile sceptice și a obține consensul.

³⁷ Pentru mai multe informații, a se vedea cele două rapoarte privind progresele înregistrate referitoare la recomandările pentru punerea în aplicare a declarației comune privind cooperarea ONU-UE în domeniul gestionării crizelor care acoperă perioada de raportare (doc. 11451/09 and 17541/09).

NATO³⁸

În 2009, cooperarea UE-NATO în contextul acordurilor „Berlin Plus” pentru operația PSAC EUFOR Althea în Bosnia și Herțegovina a continuat să funcționeze fără probleme. S-au realizat noi schimburi de informații în cadrul Grupului privind UE-NATO pentru capacități. Astfel cum se afirma în raportul anterior, participarea tuturor statelor membre ale UE ar facilita și mai mult schimbul de informații în domeniul capacităților militare.

În decembrie 2009, UE a finalizat o serie de propuneri concrete privind consolidarea relațiilor UE-NATO în spiritul cooperării cu NATO, care au fost înaintate de Înalțul Reprezentant secretarului general al NATO și în care s-a subliniat necesitatea unor condiții bine definite de facilitare a interacțiunii pe teren atunci când operațiile/misiunile PSAC și NATO de gestionare a crizelor operează în același teatru, așa cum este cazul în Kosovo și Afganistan.

OSCE

Pe tot parcursul anului 2009, UE a sprijinit eforturile OSCE în diferite chestiuni regionale, inclusiv privind Kosovo, Caucazul de Sud și conflictele prelungite. UE a acordat o atenție deosebită prevenirii și soluționării conflictelor, inclusiv prin activitatea înaltului comisar pentru minorități naționale și prin activitatea de consolidare a încrederii și a democrației desfășurată de misiunile OSCE pe teren.

UE s-a implicat constructiv și substanțial în dialogul OSCE privind viitorul securității europene, care a dominat agenda OSCE în 2009. UE a avut un rol important în sprijinirea președintelui elen pentru asigurarea succesului lansării procesului de la Corfu, în cadrul primei reuniuni ministeriale informale organizate vreodată de OSCE, recunoscând potențialul său de a restabili încrederea între statele participante și cu speranța consolidării și revitalizării OSCE.

³⁸ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind rolul NATO în arhitectura de securitate a UE [2008/2197(INI)] la 19 februarie [P6_TA-PROV(2009)0076].

Consiliul ministerial de la Atena (1-2 decembrie 2009) a reușit să adopte o declarație și o decizie privind procesul de la Corfu, în acord cu obiectivele UE în care este exprimat angajamentul ferm de a continua un dialog cuprinzător privind securitatea în cadrul OSCE și care au stabilit o agendă bogată și modalități corespunzătoare bine definite pentru înregistrarea de progrese în timpul președinției kazahe din 2010 și ulterior.

UE a continuat să sprijine eforturile OSCE de consolidare a securității prin toate cele trei dimensiuni ale acesteia (politico-militară, economică și de mediu și umanitară). Cooperarea cu OSCE s-a dezvoltat în continuare în domeniul gestionării frontierelor și al controalelor de securitate și droguri.

În cadrul dimensiunii economice și de mediu, UE s-a implicat activ în negocierile care au asigurat OSCE un mandat de examinare pentru a determina modurile de creștere a rolului său în dialogul privind securitatea energetică.

În cadrul dimensiunii umane, UE a continuat să sublinieze importanța pe care o acordă garantării independenței instituțiilor OSCE, în special BIDD0. UE s-a exprimat cu consecvență împotriva evoluțiilor negative din domeniul libertății mass-mediei din regiunea OSCE, și a îndemnat la măsuri pentru a răspunde acestor evoluții, precum și împotriva atacurilor la adresa jurnaliștilor și a apărătorilor drepturilor omului.

Consiliul Europei

UE și-a continuat cooperarea cu Consiliul Europei (CoE) în acord cu Memorandumul de înțelegere dintre cele două organizații, în special în domeniul PEV și cu privire la Balcanii de Vest.

Majoritatea programelor comune UE-CoE și activitățile CoE sprijinite de UE vizează cooperarea pentru chestiuni legate de democrație și drepturile omului, inclusiv asistență electorală și chestiuni legate de mass-media. De asemenea, UE s-a bucurat de o bună cooperare cu Comisia de la Veneția a CoE privind chestiunile constituționale și legislative. UE a sprijinit pe deplin eforturile de sporire a eficienței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona a deschis calea pregătirilor legate de aderarea UE la Convenția europeană a drepturilor omului.³⁹

2. Consolidarea responsabilității la nivel regional

Raportul privind punerea în aplicare a SES din 2008 a subliniat faptul că „soluționarea durabilă a conflictelor trebuie să îi unească pe toți actorii regionali care au ca miză comună pacea”.

Organizațiile regionale, precum și puterile regionale au un rol semnificativ de jucat în această privință. Prin acțiuni sau inacțiuni, acestea pot fi fie factori de pace și stabilitate, fie factori de tensiune și tulburări. Prin urmare, UE atribuie o importanță specială favorizării unui culturi a responsabilității la nivel regional prin intermediul relațiilor cu organizațiile regionale și prin facilitarea cooperării intraregionale și interregionale.

Organizațiile regionale și cooperarea regională

În Balcanii de Vest, Consiliul de Cooperare Regională (CCR) - care acționează în cadrul Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEEC), al cărui secretariat se află la Sarajevo și care are un birou de legătură la Bruxelles - a continuat consolidarea cooperării în regiune cu privire la o serie de chestiuni-cheie. În 2009, secretariatul CCR a lansat, între altele, procesul de elaborare a unei strategii regionale de cercetare, a revigorat dialogul social în regiune și a început activitatea de creare a unei rețele de centre de pompieri. De asemenea, secretariatul CCR participă la grupurile de lucru create în cadrul programelor IPA cu beneficiari multipli IPA, identificând prioritățile pentru proiectele regionale.

În cadrul reuniunii sale anuale din iunie 2009, CCR a solicitat acordarea unei atenții sporite abordării chestiunilor deschise între țările din Balcanii de Vest.

Subliniind principiile exhaustivității și asumării responsabilității locale, Consiliul a reamintit că o abordare constructivă a cooperării regionale, inclusiv a comerțului, rămâne esențială pentru asigurarea participării depline a întregii regiuni, inclusiv a Kosovo și a Serbiei, în toate forurile relevante.

³⁹ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind Măsuri restrictive care afectează drepturile individuale, după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona la 16 decembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0111].

Punerea în aplicare permanentă a Strategiei UE pentru Asia Centrală a permis intensificarea cooperării între UE și țările din Asia Centrală, inclusiv dialogul politic și cooperarea tehnică. În 2009, au avut loc o troică regională și cinci troici ministeriale bilaterale la Dușanbe și o reuniune ministerială UE-Asia Centrală la Bruxelles în septembrie în care au fost discutate chestiuni legate de securitate, cu un accent pe amenințările și provocările comune, precum terorismul, traficul de persoane și de droguri, neproliferarea și securitatea energetică. În plus, s-au intensificat și alte contacte politice la nivel înalt. Au avut loc numeroase contacte între RSUE pentru Asia Centrală și țările din regiune, precum și cu părțile terțe privind situația din regiune.

În 2009, stabilitatea continentului african a reprezentat un motiv de îngrijorare majoră pentru UE: Uniunea Africană (UA) și organizațiile regionale africane au continuat să fie partenerii principali, în special în contextul parteneriatului strategic UE-Africa și al planului de acțiune 2008-2010 al acestuia, a cărui evaluare intermediară s-a încheiat în octombrie 2009. Cooperarea în urma crizei economice și financiare mondiale, precum și privind eforturile comune de pregătire a Conferinței ONU de la Copenhaga privind schimbările climatice au reprezentat o prioritate.

În cadrul reuniunilor ministeriale de dialog și al reuniunii Comitetului politic și de securitate al UE (COPS) cu Consiliul pentru pace și securitate al UA (octombrie 2009), ambele părți și-au aliniat în continuare răspunsurile la schimbările neconstituționale de guvern din Africa, în special în cazul Mauritaniei, Guineei și Madagascarului. Coordonarea între UA, ONU, UE și organizațiile regionale implicate (ECOWAS și SADC) s-a îmbunătățit.

Delegația UE la Addis Abeba, cu mandatul dublu al RSUE care este și șef al delegației, a contribuit la punerea în aplicare a agendei UE pentru Africa. S-au înregistrat noi progrese privind sprijinul UE acordat operației AMISON a UA în Somalia, atât la nivel politic, cât și din punct de vedere financiar. La Bruxelles, s-a desfășurat o conferință a donatorilor comună UA-ONU-UE în sprijinul guvernului federal de tranziție din Somalia.

UE și-a accelerat eforturile de stabilizare a situației interne din Sudan, de exemplu prin aprobarea raportului grupului Mbeki privind pacea, justiția și reconcilierea în Darfur și în Sudan.

În această perspectivă, în cadrul reuniunilor la nivel politic dintre UE și UA a fost evocată chestiunea conexă a solicitării unei rezoluții a CSONU pentru amânarea temporară a urmăririi penale privind președintele inculpat Al Bashir, în conformitate cu articolul 16 din Statutul de la Roma al CPI. În mod similar, și în mai multe rânduri, UA a evocat practica jurisdicției universale exercitate de state membre individuale. Raportul unor experți juridici africani și europeni independenți a permis clarificarea chestiunii.

În 2009, Strategia comună Africa-UE a rămas principalul cadru de politici transcontinentale, care a permis ambelor părți să își adâncească în continuare cooperarea politică și tehnică, să abordeze împreună amenințările comune și provocările globale și să profite de noi ocazii printr-o coordonare mai bună pe scena internațională. UE și UA au acționat împreună în direcția punerii în aplicare a tuturor celor opt parteneriate tematice din cadrul strategiei comune și pentru a înregistra progrese în domenii-cheie precum pacea și securitatea, guvernanta democratică și drepturile omului, comerțul și integrarea regională, Obiectivele de dezvoltare ale mileniului, energia, schimbările climatice, migrația/mobilitatea/ocuparea forței de muncă și știința/TCI, precum și spațiul.

În ceea ce privește Parteneriatul pentru pace și securitate, sprijinul acordat operaționalizării arhitecturii africane de pace și securitate (APSA) a progresat satisfăcător în pofida anumitor întârzieri cauzate de capacitățile și agendele de integrare diferențiate ale partenerilor africani. Ciclul de formare a Forței africane de reacție rapidă, Amani Africa, ar trebui să se finalizeze la sfârșitul anului 2010. Au fost desprinse concluziile inițiale ale unui studiu comun UA-UE privind centrele africane de formare în domeniul operațiilor de sprijinire a păcii, urmând să fie finalizate în 2010. Cooperarea dintre Celula de criză a UA și SITCEN al UE s-a dezvoltat și ea. Ar trebui urmărită o mai bună articulare între aceste diferite module ale APSA.

Finanțarea durabilă a operațiilor de menținere a păcii conduse de Africa a fost abordată în cadrul grupului Prodi. Chestiunea modalității de furnizare a echipamentului necesar a rămas un aspect important, în special în ceea ce privește criteriile de eligibilitate ale instrumentelor UE de finanțare, precum Instrumentul financiar pentru pace în Africa. Au progresat discuțiile conexe cu Organizația Națiunilor Unite.

În 2009, UE a desfășurat două runde de dialoguri privind drepturile omului cu Uniunea Africană și a organizat un seminar al societății civile (aprilie 2009) care a completat aceste inițiative.

Dialogurile s-au axat pe colaborarea UE-UA privind chestiunile legate de drepturile omului, precum stabilirea standardelor și a instrumentelor regionale privind drepturile omului, dar au constituit și un forum de discuții pentru situațiile legate de drepturile omului care generează îngrijorări.

UE și-a continuat dialogul politic cu ASEAN la nivel ministerial (27-28 mai 2009, Phnom Penh) care a reafirmat importanța strategică a cooperării și a relațiilor UE-ASEAN. S-au făcut declarații politice pe marginea reuniunii ministeriale în care ASEAN și-a dat consimțământul oficial pentru cererea UE de a se alătura Tratatului de amicitie și cooperare al ASEAN și s-a angajat să accelereze procesul de aderare. Mai mult, UE a semnat primul acord de parteneriat și cooperare cu Indonezia. UE a înregistrat de asemenea progrese substanțiale în negocierile PCA cu alte țări ale ASEAN, în special Vietnam, Filipine și Thailanda. Deși și-a confirmat obiectivul strategic privind un acord de liber schimb interregional, UE a decis să urmărească ALS bilaterale cu țările ASEAN relevante și a convenit să lanseze negocieri cu Singapore, în calitate de primă țară a ASEAN.

Reuniunea miniștrilor de externe ASEM desfășurată la Hanoi (25-26 mai 2009) a permis un dialog deschis între partenerii europeni și asiatici cu privire la o gamă largă de subiecte de interes comun, inclusiv extinderea ASEM prin includerea Rusiei și a Australiei. Miniștrii au salutat candidaturile Australiei și Rusiei și au mandatat înalți funcționari cu găsirea unor modalități care să permită ambelor țări să se alăture oficial ASEM în cadrul celei de a opta reuniuni la nivel înalt din 2010. Un rezultat important a fost declarația comună prin care toți miniștrii au condamnat testul nuclear subteran efectuat de RPDC la 25 mai. Reuniunea miniștrilor de externe s-a dovedit a fi punctul de plecare pentru pregătirile celei de a opta reuniuni la nivel înalt a ASEM de la Bruxelles (4-5 octombrie 2010).

Au continuat dificultățile legate de încheierea acordului de liber schimb cu Consiliul de Cooperare al Golfului (GCC). Mesajele politice din partea GCC au rămas contradictorii, în timp ce UE și-a manifestat în mai multe rânduri disponibilitatea de încheia acordul.

Relațiile politice cu America Latină s-au consolidat în continuare în 2009. În septembrie, Comisia a adoptat o comunicare privind America Latină, un cadru politic pentru relațiile dintre UE și această regiune.

Reuniunea ministerială UE-Grupul de la Rio (Praga, 13 mai 2009) a reprezentat un pas în plus în direcția consolidării acestui parteneriat strategic biregional. Reuniunea la nivel înalt s-a axat în principal pe „Sursele regenerabile de energie: o abordare durabilă a securității energetice și a schimbărilor climatice” și „Restabilirea stabilității financiare și a creșterii economice în economia mondială”⁴⁰.

Negocierile cu America Centrală și cu unele țări andine (Columbia/Peru) au înregistrat noi progrese în 2009. Negocierile pentru Acordul de asociere UE-America Centrală au progresat satisfăcător până la suspendarea acestora din cauza loviturii de stat din Honduras din iunie 2009. Aceste negocieri s-au reluat la sfârșitul anului 2009. Negocierile pentru un Acord comercial multipartit (cu Columbia și Peru) erau aproape finalizate la sfârșitul anului 2009 și s-au încheiat la 1 martie 2010. În ceea ce privește negocierea unui acord de asociere cu Mercosur, principalii lideri din America Centrală au confirmat la sfârșitul anului 2009 că vor relua negocierile (suspendate din 2004).

⁴⁰ (documentul 9881/09)

E. PROMOVAREA DEMOCRAȚIEI, A DREPTURILOR OMULUI ȘI A STATULUI DE DREPT⁴¹⁴²⁴³⁴⁴

- ⁴¹ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la Raportul anual privind drepturile omului în lume în 2008 și politica Uniunii Europene în această privință [2008/2336(INI)] la 7 mai 2009 [P6_TA-PROV(2009)0385].
- ⁴² Parlamentul European a adoptat o rezoluție la 14 ianuarie 2009 privind Viitorul Consiliului ONU pentru drepturile omului, inclusiv rolul UE [2008/2201 (INI)] [P6_TA-PROV(2009)0021].
- ⁴³ Acționând în temeiul procedurii de urgență în caz de încălcare a drepturilor omului și a statului de drept (articolul 122 din Regulamentul său de procedură), Parlamentul European a adoptat rezoluții privind următoarele situații:
- privind Iran: cazul Shirin Ebadi la 15 ianuarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0029]
 - privind lovitura de stat din Guinea la 15 ianuarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0030]
 - Libertatea presei în Kenya la 15 ianuarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0031]
 - Sri Lanka la 5 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0054]
 - Situația refugiaților birmani în Thailanda la 5 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0055]
 - refuzul extrădării lui Cesare Battisti de către Brazilia la 5 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0056]
 - Guinea-Bissau la 12 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0143]
 - expulzarea ONG-urilor din Darfur la 12 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0145]
 - Filipine la 12 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0145]
 - sprijin acordat Tribunalului special pentru Sierra Leona la 24 aprilie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0310]
 - situația umanitară a rezidenților din taberele de refugiați din Ashraf la 24 aprilie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0311]
 - drepturile femeilor în Afganistan la 24 aprilie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0309]
 - Iran: cazul Roxana Saberi la 7 mai 2009 [P6_TA-PROV(2009)0391]
 - Madagascar la 7 mai 2009 [P6_TA-PROV(2009)0392]
 - cazul Manuel Rosales din Venezuela la 7 mai 2009 [P6_TA-PROV(2009)0393]
 - Kazahstan: cazul Yevgeni Zhovtis la 17 septembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0023]
 - Siria: cazul lui Muhannad al-Hassani la 17 septembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0024]
 - Asasinarea apărătorilor drepturilor omului în Rusia la 17 septembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0022]
 - Guinea la 22 octombrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0059]
 - Iran la 22 octombrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0060]
 - Sri Lanka la 22 octombrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0061]
 - Nicaragua la 26 noiembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0103]
 - Laos și Vietnam la 26 noiembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0104]
 - China: drepturile minorităților și aplicarea pedepsei cu moartea la 26 noiembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0105]
 - Violența din Republica Democrată Congo la 17 decembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0118]
 - Uganda: **proiect de legislație antihomosexuală** la 17 decembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0119]
 - Azerbaidjan: libertatea de exprimare la 17 decembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0120]
- ⁴⁴ Drepturile omului și democrația în lume - Un raport privind acțiunea UE în perioada iulie 2008 - decembrie 2009

Consolidarea democrației⁴⁵ și a statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului se numără printre principalele obiective ale PESC⁴⁶. În noiembrie 2009, miniștrii afacerilor externe și ai dezvoltării din UE au convenit asupra unui set de concluzii ale Consiliului privind sprijinirea democrației în relațiile externe ale UE⁴⁷. Acestea vizează asigurarea unui cadru pentru utilizarea instrumentelor existente într-un mod mai coerent și mai eficient, în special în domeniul politicii externe și în domeniul dezvoltării. Concluziile au stabilit un program acțiune care include valori și principii-cheie care stau la baza abordării UE. Printre acestea se numără recunoașterea faptului că democrația nu poate fi impusă din exterior; o abordare specifică fiecărei țări; un parteneriat veritabil și un dialog real pentru asigurarea asumării responsabilității de către țările terțe și absența unor noi condiții pentru ajutorul UE pentru dezvoltare. Tot în noiembrie 2009, Consiliul a reafirmat angajamentul ferm al UE față de promovarea și protecția libertății religioase sau de credință⁴⁸. Prin aceste concluzii ale Consiliului, organismele competente ale Consiliului au fost invitate să evalueze inițiativele existente ale UE și să elaboreze propuneri pentru promovarea libertății religioase sau de credință în relațiile bilaterale și în contextul multilateral.

Libertatea religioasă sau de credință este intrinsec legată de alte libertăți fundamentale, inclusiv de libertatea de exprimare. Cu ocazia discuțiilor purtate în cadrul forurilor precum Consiliul pentru Drepturile Omului, UE a subliniat că dreptul la libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele unei societăți democratice, întrucât asigură împlinirea de sine și o societate pluralistă, tolerantă cu acces la idei și filozofii multiple. UE și-a exprimat convingerea că statele ar trebui să asigure că orice limitare a dreptului la libertatea de exprimare are loc numai în temeiul articolului 19 alineatul (3) și al articolului 20 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

⁴⁵ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la edificarea democrației în relațiile externe ale UE la 22 octombrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0056].

⁴⁶ Concluziile Consiliului privind drepturile omului și democratizarea țărilor terțe, 8 decembrie 2009.

⁴⁷ Concluziile Consiliului privind sprijinirea democrației în relațiile externe ale UE - Către o coerență și o eficiență sporite (documentul 16081/09).

⁴⁸ Concluziile Consiliului privind libertatea religioasă sau de credință, noiembrie 2009.

1. Drepturile omului și integrarea aspectelor de gen⁴⁹

Protecția și promovarea drepturilor omului s-au aflat la baza multor activități PESC desfășurate în 2009, printre care se numără lansarea unor noi consultări și dialoguri privind drepturile omului, continuarea acordării unei poziții solide chestiunilor privind drepturile omului în diferitele cadre ale relațiilor UE cu țările terțe, adoptarea noilor linii directoare⁵⁰ și promovarea concretă a agendei privind drepturile omului și egalitatea de gen în contextul PSAC. În concluziile din decembrie 2009, Consiliul a subliniat necesitatea întreprinderii unor măsuri practice suplimentare pentru consolidarea drepturilor omului și a perspectivei de gen în PSAC. Organizarea unei prime reuniuni a consilierilor și a persoanelor de contact din domeniul egalității de gen la Bruxelles, în perioada 9-10 noiembrie 2010, reprezintă un pas binevenit în această direcție.

2. Drepturile omului în contextul PESC

În 2009, UE s-a concentrat pe punerea în aplicare a politicii sale cu privire la drepturile femeii, astfel cum prevăd „Abordarea cuprinzătoare a UE a punerii în aplicare a Rezoluțiilor 1325 și 1820 ale CSONU privind femeile, pacea și securitatea” și Orientările UE privind violența împotriva femeilor și eliminarea tuturor formelor de discriminare la adresa femeilor (ambele documente au fost adoptate de Consiliu la 8 decembrie 2008).

UE s-a implicat de asemenea într-o informare semnificativă cu privire la promovarea RCSONU 1325 și a celorlalte rezoluții ale Consiliului de Securitate privind femeile, pacea și securitatea. Aceasta a inclus RCSONU 1325 pe agendele consultărilor sale privind drepturile omului cu SUA și Canada și a ales femeile, pacea și securitatea ca teme-cheie ale colaborării sale cu Uniunea Africană. Uniunea a organizat două evenimente privind RCSONU 1325 la New York, inclusiv o masă rotundă în februarie care a reunit o serie de părți interesate din UE, UA, Organizația Națiunilor Unite și ONG-uri pentru a discuta modul în care acordurile regionale pot completa acțiunea la nivelul ONU și la nivel național, și un eveniment ministerial în septembrie pentru a discuta etapele până la cea de a zecea aniversare a RCSONU 1325 și lacunele restante de punere în aplicare.

⁴⁹ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la integrarea perspectivei de gen în relațiile externe ale UE și în consolidarea păcii și structurilor statului [2008/2198(INI)] la 7 mai 2009 [P6_TA-PROV(2009)0372].

⁵⁰ Consiliul a adoptat o versiune actualizată a Orientărilor UE privind promovarea respectării dreptului internațional umanitar (documentul 16841/09).

O serie de cazuri individuale au făcut obiectul acțiunii UE, iar unele dintre ele au fost abordate în temeiul orientărilor privind apărătorii drepturilor omului, și anume în Mexic (apărător al drepturilor omului), Afganistan (scrisoare către guvern privind noua lege sharia), Rusia (cazurile femeilor apărătoare ale drepturilor omului), Sudan (proces în urma acuzațiilor de indecență pentru femei care poartă pantaloni), Arabia Saudită (căsătoriile copiilor), Zambia (proces al unui editor de ziar în urma unei anchete referitoare la privarea femeilor de acces la îngrijirea medicală maternă) și Iran (apărător al drepturilor omului). Dimensiunea de gen a continuat să fie integrată și luată în considerare în cadrul instrumentelor UE de gestionare a crizelor și s-a acordat sprijin specific pentru a face față situațiilor particulare care afectează femeile, cum ar fi sprijinul acordat victimelor traficului în Siria.

La 18 decembrie, Președinția a făcut o declarație pentru a celebra cea de a treizecea aniversare a adoptării Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor.

Tortura a rămas prioritară pe agenda dialogurilor privind drepturile omului și a consultărilor cu țările terțe. Au fost întreprinse unele demersuri în cazuri individuale. S-a acordat o atenție deosebită prevenirii torturii și sprijinului acordat de UE mecanismelor universale de prevenire - Subcomitetul ONU pentru prevenirea torturii, precum și posibila angajare a acestuia în instituirea unor subcomitete regionale și naționale - și mecanismelor naționale de prevenire instituite conform Protocolului opțional la Convenția împotriva torturii.

În 2009, UE s-a axat de asemenea pe punerea în aplicare a politicii sale privind drepturile copilului, astfel cum prevăd Orientările UE privind drepturile copilului, Orientările UE privind copiii din conflictele armate.

Potrivit Orientărilor UE privind drepturile copilului, valabilitatea primului domeniu de maxim interes privind combaterea violenței împotriva copiilor a fost prelungită în 2009 cu încă doi ani. Au fost alese zece țări-pilot pentru punerea în aplicare a orientărilor, în strânsă cooperare cu UNICEF și cu societatea civilă. Au fost elaborate strategii dedicate de punere în aplicare care răspund necesităților particulare ale țărilor-pilot, iar punerea lor în aplicare a fost lansată în a doua jumătate a anului 2009.

În plus, Forumul UE ONG din 2009 a fost dedicat chestiunii drepturilor copilului și perspectivelor și eforturilor de combatere a violenței împotriva copiilor. Drepturile copilului au fost incluse în mod periodic pe agenda dialogurilor politice desfășurate în 2009, în special a dialogurilor privind drepturile omului și a consultărilor cu țările terțe, de exemplu cu Iordania, Israel, republicile din Asia Centrală.

UE s-a implicat în mod activ în promovarea drepturilor copiilor în diferite foruri ale ONU.

UE a urmărit să coopereze mai mult și mai îndeaproape cu ONU în ceea ce privește copiii implicați în conflicte armate. De asemenea, UE a salutat și a sprijinit noua rezoluție 1882 (2009) a Consiliului de Securitate al ONU, care consolidează și mai mult protecția copiilor afectați de conflictele armate.

În contextul preocupărilor din ce în ce mai mari privind libera exercitare a anumitor libertăți în Vietnam și în Cambodgia, exprimate de Parlamentul European, UE și-a consolidat canalele de comunicare pentru a evoca aspectele privind drepturile omului cu o serie de țări din regiune, prin intermediul unui număr sporit de declarații și de demersuri și al unei monitorizări și mai strânse a situației. În 2009, Consiliul a aprobat instituirea unui dialog cu Indonezia în domeniul drepturilor omului.

UE a rămas preocupată de situația drepturilor omului în Rusia. Cu ocazia a două runde ale consultărilor UE-Rusia privind drepturile omului desfășurate în 2009, UE și-a exprimat mai pe larg preocupările privind diferite aspecte ale situației drepturilor omului în Rusia, inclusiv cazurile individuale privind drepturile omului⁵¹. De asemenea, UE și-a exprimat preocuparea privind cazurile de ucidere jurnaliștilor și a apărătorilor drepturilor omului în Federația Rusă, inclusiv prin intermediul declarațiilor și al demersurilor.

UE a rămas preocupată de situația drepturilor omului în Asia Centrală. În conformitate cu strategia UE pentru Africa Centrală, UE a instituit dialoguri privind drepturile omului cu toate țările din regiune. Până în prezent, au avut loc două runde de dialog, iar aspectele privind drepturile omului sunt de asemenea evocate în toate reuniunile la nivel înalt cu toate cele cinci țări în cauză.

⁵¹ La 16 decembrie 2009, Parlamentul European a decernat Premiul Saharov 2009 pentru Libertatea de Gândire organizației ruse Memorial de apărare a drepturilor civile și celor trei reprezentanți ai acesteia, Oleg Orlov, Serghei Kovalev și Ludmila Alexeeva, precum și tuturor celorlalți apărători ai drepturilor omului din Rusia. După încarcerarea militanților pentru drepturile omului la Moscova la 31 decembrie 2009, inclusiv a Ludmilei Alexeeva, președintele PE, Jerzy Buzek, a solicitat eliberarea neîntârziată a acesteia.

În ceea ce privește Uzbekistanul, în urma unei examinări a situației, Consiliul a decis la 26-27 octombrie 2009 să nu reînnoiască embargoul asupra armelor, pentru a încuraja autoritățile uzbece să ia și alte măsuri importante în vederea îmbunătățirii statului de drept și a situației drepturilor omului la fața locului. În termen de un an, Consiliul Afaceri Externe va discuta și va evalua progresele înregistrate de autoritățile uzbece, precum și eficacitatea cooperării dintre UE și Uzbekistan.

Preocupările care țin de drepturile omului au fost de asemenea abordate în mod periodic cu o serie de parteneri din regiunea mediteraneeană și a Orientului Mijlociu, printre aceștia numărându-se în special Algeria, Egipt, Israel, Maroc, Siria și Tunisia. Reprimarea violentă de către autoritățile iraniene a demonstranților și a opoziției în urma alegerilor prezidențiale din 12 iunie din Iran au suscitat reacții ferme din partea Consiliului și a Consiliului European pe tot parcursul anului 2009, UE solicitând guvernului iranian să soluționeze dificultățile politice interne prin mijloace pașnice și să își respecte obligațiile internaționale în materie de drepturi ale omului.

UE a continuat să își exprime preocupările privind drepturile omului în dialogul cu China. Au avut loc două sesiuni ale dialogului privind drepturile omului. A fost încheiată o evaluare internă a dialogului, iar recomandările vor fi puse în aplicare în 2010. EU a făcut o serie de declarații publice prin care condamnă încălcările drepturilor omului în China, precum încarcerarea lui Liu Xiaobo și excluderea observatorilor UE de la procesul acestuia, execuția cetățeanului britanic Akmal Shaikh și execuțiile unor persoane din Tibet și Xinjiang.

UE a felicitat ASEAN pentru înființarea unei noi Comisii interguvernamentale privind drepturile omului (AICHR), ceea ce a însemnat un pas crucial în dezvoltarea ASEAN ca organizație care apără valorile universale ale drepturilor omului. UE a încurajat ASEAN să pună în aplicare mandatul AICHR și să alinieze viitoarele operațiuni ale AICHR astfel încât să adere la principiile de la Paris, pentru a proteja drepturile omului pentru toate persoanele în cadrul ASEAN. UE a așteptat cu interes continuarea lucrărilor în parteneriat cu ASEAN în chestiuni privind drepturile omului și este pregătită să ofere asistență și să facă schimb de experiență în acest domeniu, inclusiv în dezvoltarea ulterioară a AICHR.

În 2009, UE și Argentina, Brazilia, Chile și Mexic au decis să acționeze în strânsă coordonare în domeniul drepturilor omului, în special în cadrul forurilor internaționale privind drepturile omului și au demarat consultări aprofundate referitoare la acest aspect. Mai mult, UE a inițiat dialoguri privind drepturile omului cu Argentina, Brazilia și Columbia și și-a consolidat dialogul cu Chile. Primul dialog cu Mexic privind drepturile omului va avea loc în 2010.

3. Drepturile omului în contextul PSAC

Eforturile de a îmbunătăți integrarea dreptului internațional umanitar (DIU)⁵² și de a sistematiza și operaționaliza includerea aspectelor privind drepturile omului, genul și copiii afectați de conflictele armate în toate etapele misiunilor și operațiilor PSAC au continuat prin numirea unor experți în materie de drepturi ale omului în cadrul misiunilor și al operațiilor și prin includerea elementelor care țin de drepturile omului în planificarea și în mandatul unor misiuni și operații PSAC.

A fost accentuată în continuare importanța integrării perspectivei de gen, inclusiv punerea în aplicare a rezoluțiilor CSONU 1325, 1820, 1888 și 1889 și a documentelor politice relevante ale UE⁵³, mai ales în vederea realizării unor progrese mai concrete pe teren, în conformitate cu rezoluția Parlamentului European referitoare la integrarea perspectivei de gen în relațiile externe ale UE și în consolidarea păcii și a structurilor statului. În noiembrie 2009, Consiliul a convenit asupra documentului „Punerea în aplicare a RCSONU 1325 și RCSONU 1820 în contextul formării în vederea misiunilor și operațiilor PSAC - recomandări privind calea de urmat”. Acest document cuprinde acțiunile planificate destinate îmbunătățirii coerenței și calității formării anterioare desfășurării și formării personalului desfășurat în cadrul misiunilor și operațiilor PSAC.

⁵² În concluziile din decembrie 2009, Consiliul și-a reafirmat angajamentul pentru asigurarea punerii în aplicare a Orientărilor UE privind DIU și a subliniat importanța continuării îmbunătățirii integrării DIU în toate aspectele acțiunii externe a Uniunii Europene (doc.16842/09).

⁵³ Abordarea cuprinzătoare a punerii în aplicare de către UE a Rezoluțiilor 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea, doc. 15671/1/08 REV 1, și Punerea în aplicare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite consolidată prin Rezoluția 1820 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite în contextul PESA, 15782/3/08 REV 3.

4. Combaterea impunității

Combaterea impunității este unul dintre elementele principale ale abordării UE vizând crearea și menținerea unei păci durabile, a justiției internaționale și a statului de drept. În consecință, sprijinul acordat de UE Curții Penale Internaționale (CPI) a rămas puternic și ferm⁵⁴ și s-a concretizat prin politicile externe ale UE, atât în cadrul PESC, cât și în cadrul PSAC. Comunitatea ONG-urilor a rămas un aliat prețios în această privință.

Reprimarea infracțiunilor internaționale și a încălcărilor grave ale drepturilor omului este un aspect important al relațiilor cu partenerii noștri. Justiția penală internațională, asigurată cu precădere de CPI și de Tribunalele Penale Internaționale pentru Fosta Iugoslavie, pentru Rwanda și Sierra Leone, joacă un rol vital în menținerea păcii și în consolidarea securității internaționale și locale. Încurajată de Parlamentul European, UE își menține angajamentul de a promova universalitatea, parte integrantă din angajamentul ferm asumat față de Curte, prin intermediul demersurilor diplomatice, al seminarelor și al introducerii de clauze în acordurile UE cu țările terțe, precum și prin sprijinirea societății civile.

Abordarea încălcărilor trecute ale drepturilor omului și cooperarea deplină cu Tribunalul Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavie (TPII)⁵⁵ sunt deci esențiale pentru reconcilierea în Balcanii de Vest. Ca parte integrantă a angajamentului actual de a aduce în fața justiției persoanelor acuzate de crime de război, UE sprijină pe deplin eforturile continue de identificare, stopare și distrugere a rețelelor acestora, în special eforturile de a-l trimite în judecată pe Radovan Karadzic și de a-i aresta pe Ratko Mladić și Goran Hadžić în conformitate cu Rezoluția PE referitoare la mandatul Tribunalului Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavie [2008/2290(INI)].

Misiunea civilă PSAC, EULEX Kosovo, și-a atins capacitatea operațională maximă și a început să ancheteze, să urmărească și să judece crimele de război, criminalitatea organizată și cazurile de corupție.

⁵⁴ UE a continuat să sprijine CPI prin intermediul concluziilor Consiliului (privind Sudanul, Kenya și Marile Lacuri) și al declarațiilor Președinției.

⁵⁵ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind mandatul Tribunalului Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavie [2008/2290(INI)] la 12 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0136].

A fost acordat de asemenea sprijin specific pentru susținerea transferului de cunoștințe (*know how*) de la TPII către sistemele juridice naționale din țările din Fosta Iugoslavie, pentru a le permite să abordeze cazurile de crime de război.

În 2009, misiunea civilă PSAC EUPOL RD Congo a fost consolidată de o echipă multidisciplinară specializată în combaterea violenței sexuale, în vederea combaterii impunității care domină în RDC. Ar trebui avută în vedere o mai mare implicare a UE, în special în contextul adoptării recente a RCSONU 1888 și al planurilor ONU de a institui „camere mixte” drept mecanism intermediar de justiție.

În 2009, au avut loc alte evoluții importante, precum debutul primului proces împotriva lui Tomas Lubanga (ianuarie) și primul mandat de arestare emis de CPI împotriva unui șef de stat în exercițiu, președintele Sudanului Omar Al Bashir (martie). Aceste evenimente au suscitat reacții ferme din partea UA și a lumii arabe. Pentru a proteja Statutul de la Roma, UE a răspuns prin acțiuni discrete și rapide. UE a solicitat de asemenea reangajarea SUA.

UE a rămas de asemenea un apărător ferm al anchetei ONU privind asasinarea fostului prim-ministru libanez Rafic Hariri și a altor persoane, precum și al tribunalului instituit în acest scop.

Procesul lui Hissene Habré este de asemenea un subiect important al dialogului dintre Senegal, Uniunea Africană și UE, care va constitui un precedent pentru susținerea responsabilizării și pentru examinarea culturii impunității în țările africane. A fost furnizat sprijin la nivel tehnic pentru a ajuta autoritățile senegaleze la pregătirea procesului.

Un alt instrument național utilizat pentru combaterea impunității este exercitarea jurisdicției universale. Cu ocazia celei de a unsprezecea reuniuni a troicii cu UA din noiembrie 2008, s-a recunoscut că această chestiune are consecințe negative asupra relației dintre UE și UA. Prin urmare, a fost instituit un grup de experți pentru a clarifica modul în care partea africană și, respectiv, UE înțeleg principiul jurisdicției universale, cu sprijinul Instrumentului de stabilitate. Raportul grupului a fost prezentat troicii în aprilie 2009.

F. FAVORIZAREA PARTENERIATELOR ÎN ÎNTREAGA LUME

1. Consolidarea relațiilor cu partenerii strategici

În Raportul privind punerea în aplicare a SES, se afirmă că „globalizarea accelerează schimbările de putere”. Aceasta poate evidenția diferențele de valori, dar poate reprezenta și o ocazie pentru stabilirea sau consolidarea parteneriatelor cu actori importanți de pe scena internațională, pe baza intereselor comune și în funcție de valorile fiecăruia. Sistemul multilateral devine astfel mai eficient, însă vechile și noile puteri trebuie să joace un rol important în menținerea acestui sistem.

Statele Unite⁵⁶

Relația transatlantică rămâne piatra de temelie a PESC. Pe tot parcursul anului, UE și SUA au continuat să se consulte îndeaproape cu privire la subiecte cu caracter regional. A fost din nou pus accentul pe Iran, procesul de pace din Orientul Mijlociu, Afganistan, Pakistan și Balcanii de Vest, în special Bosnia și Herțegovina. A existat o colaborare strânsă în domeniul combaterii terorismului, discuțiile referindu-se și la închiderea încă așteptată a centrului militar de detenție de la Guantánamo⁵⁷ și la criza financiară, inclusiv în cadrul G8 și al G20.

Reuniunea informală la nivel înalt UE-SUA care a avut loc la Praga (5 aprilie 2009) a reprezentat un prilej pentru un prim contact politic între liderii UE și noul președinte al SUA. În cadrul reuniunii formale la nivel înalt UE-SUA (Washington, noiembrie 2009), au fost abordate chestiuni complexe de interes mondial cu care se confruntă UE și SUA, inclusiv aspectele economice/financiare, schimbările climatice, securitatea informatică, politica de dezvoltare și mizele din domeniul politicii externe. Un rezultat deosebit de important a fost crearea Consiliului Energie UE-SUA pentru a se ocupa de chestiuni precum securitatea energetică mondială, noile tehnologii și cercetarea. Printre alte rezultate s-a numărat și Declarația privind dialogul pentru dezvoltare și cooperarea, care pune bazele unei cooperări sporite cu privire la anumite aspecte ale politicii de dezvoltare.

⁵⁶ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind situația relațiilor transatlantice în urma alegerilor din SUA [2008/2199(INI)] la 26 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0193].
Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind pregătirea Reuniunii CET și a Summitului UE-SUA (2 și 3 noiembrie 2009) la 22 octombrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0058].

⁵⁷ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la întoarcerea și reintegrarea deținuților aflați în centrul de detenție de la Guantánamo la 4 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0045].

Declarația privind neproliferarea și dezarmarea a stabilit obiective comune importante în acest domeniu. În același timp, au fost recunoscute avantajele sociale și economice ale unui regim de călătorii fără viză între cei doi parteneri. Ambele părți și-au reconfirmat angajamentul de a coopera pentru realizarea integrală a regimului de călătorii fără viză între SUA și statele membre ale UE cât mai curând posibil și pentru a spori securitatea pasagerilor.

Federația Rusă⁵⁸

După regresul înregistrat din cauza conflictului din Georgia în august 2008 și a crizei ulterioare a gazelor naturale din ianuarie 2009, UE și-a reluat colaborarea cu Rusia pe baza promovării intereselor și a valorilor UE. Este în interesul UE ca Rusia, partener strategic pe scena internațională, să se integreze și mai mult în sistemul internațional întemeiat pe un ansamblu de norme și să colaboreze cu privire la chestiuni de interes mondial precum schimbările climatice, terorismul, criminalitatea organizată și securitatea energetică. Este în propriul lor interes ca UE și Rusia să colaboreze mai strâns pentru a aborda cu eficacitate multe dintre chestiunile de interes mondial care ocupă un loc privilegiat pe agenda PESC a UE, precum Iran, Orientul Mijlociu, Afganistan și conflictele prelungite din vecinătatea comună. Pentru ca această agendă să progreseze, UE a optat în favoarea unei abordări principiale: căutarea posibilităților de dezvoltare a relațiilor cu Rusia acolo unde este posibil, dar respectarea fermă a principiilor noastre acolo unde este cazul.

Dialogul UE-Rusia pe marginea chestiunilor de interes internațional, atât în context bilateral, cât și în forurile internaționale, este amplu și intens și a devenit din ce în ce mai deschis în ultimii ani. În 2009, au avut loc nu mai puțin de 35 de reuniuni formale de dialog politic.

Negocierile pe marginea unui nou acord UE-Rusia au continuat cu cele cinci runde desfășurate în 2009. După cum s-a convenit în declarația comună UE-Rusia făcută cu ocazia reuniunii la nivel înalt UE-Rusia din iunie 2008, se urmărește încheierea unui acord strategic care să ofere un cadru cuprinzător pentru relațiile dintre UE și Rusia pentru viitorul apropiat și care să contribuie la dezvoltarea potențialului acestor relații.

⁵⁸ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind întâlnirea la nivel înalt UE-Rusia din 18 noiembrie 2009 de la Stockholm la 12 noiembrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0064].

Acesta ar trebui să asigure un cadru juridic consolidat și să prevadă angajamente obligatorii din punct de vedere juridic care să acopere toate aspectele principale ale relației, astfel cum au sunt cuprinse în foile de parcurs ale celor patru spații comune UE-Rusia, convenite cu ocazia reuniunii la nivel înalt de la Moscova din mai 2005. Este esențial ca UE să asigure un progres echilibrat în toate domeniile negocierilor, inclusiv existența unor dispoziții solide referitoare la comerț și la investiții⁵⁹.

În domeniul securității externe, Rusia a continuat să contribuie la operația militară PSAC a UE, EUFOR Tchad/RCA cu 4 elicoptere și 120 de membri ai personalului până la încheierea misiunii în martie 2009.

Acesta a constituit un exemplu pozitiv al cooperării eficiente în domeniul gestionării crizelor. O altă evoluție cât se poate de pozitivă a constituit-o coordonarea cu misiunea maritimă a PSAC, EUNAVFOR Atalanta, de combatere a pirateriei în largul coastelor Somaliei în cursul anului 2009. De asemenea, în cadrul reuniunii la nivel înalt UE-Rusia desfășurate în noiembrie 2009 la Stockholm, s-a decis relansarea discuțiilor exploratorii privind un acord-cadru de participare pentru participarea Rusiei la operațiile UE de gestionare a crizelor. În această privință, primele contacte informale au avut loc în decembrie 2009 și se așteaptă continuarea acestora în 2010.

Drepturile omului, democrația și statul de drept, evoluțiile interne din Rusia au reprezentat și în 2009 o sursă de îngrijorare. Este vorba mai ales de situația din Caucazul de Nord. Cu toate acestea, au existat și unele evoluții pozitive în Rusia în domeniul drepturilor omului, printre care se numără ratificarea Protocolului 14 la Convenția europeană a drepturilor omului. În septembrie 2009, președintele Medvedev a semnat un ordin executiv privind crearea funcției de comisar prezidențial pentru drepturile copilului.

China

Rolul Chinei pe scena internațională și influența sa globală asupra afacerilor internaționale a continuat să ia o amploare semnificativă în 2009. UE salută revenirea Chinei, fiind încrezătoare că implicarea Chinei în afacerile internaționale este fundamentală pentru stabilitatea în întreaga lume, și încurajează în mod constant China să joace un rol constructiv în relațiile internaționale.

⁵⁹ Parlamentul European a adoptat o recomandare adresată Consiliului privind noul acord UE-Rusia la 2 aprilie 2009 [EP doc. P6_TA(2009)0215].

În special, UE a continuat să încurajeze China să își joace rolul în promovarea stabilității regionale și să se implice în mod activ în căutarea de soluții la crizele regionale. În ceea ce privește relațiile dintre cele două maluri ale strâmtorii Taiwan, UE a încurajat ambele părți să își soluționeze diferendele în mod pașnic și prin intermediul dialogului și a salutat progresele înregistrate în 2009 în timpul dezbaterilor.

Relațiile dintre UE și China au decurs în general fără probleme, după incidentele din 2008. Dialogul politic a rămas principalul mijloc de continuare a parteneriatul strategic dintre UE și China. Negocierile privind acordul de parteneriat și cooperare, lansat în 2007, au înregistrat progrese importante, mai ales din punct de vedere politic. A continuat de asemenea cooperarea cu privire la o întreagă serie de dialoguri sectoriale, peste 56 la număr, inclusiv cele privind comerțul și aspectele economice.

În 2009 au avut loc, în mod excepțional, două reuniuni la nivel înalt (prima, desfășurată la Praga la 20 mai, a fost de fapt organizarea reuniunii la nivel înalt amânate în 2008) care au marcat reangajarea celor două părți. Ambele reuniuni s-au axat în general pe relațiile dintre UE și China și, cu precădere, pe soluționarea dificultăților de la nivel mondial, precum criza economică și financiară, schimbările climatice și situațiile regională și internațională. Cu ocazia celei de a doua reuniuni la nivel înalt, desfășurate la Nanjing la 30 noiembrie, UE a acordat prioritate schimbărilor climatice în perspectiva Conferinței de la Copenhaga privind schimbările climatice și viitorului relațiilor bilaterale în preajma intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

Două runde ale dialogului UE-China privind drepturile omului și o serie de demersuri și de declarații publice au permis UE să continue să își exprime preocupările privind deteriorarea situației drepturilor omului în China: utilizarea pe scară largă a pedepsei cu moartea (inclusiv prima execuție a unui cetățean al UE din ultima jumătate a secolului, cetățeanul britanic bolnav psihic Akmal Shaikh), reprimarea apărătorilor drepturilor omului, limitarea exercitării libertății de asociere, de credință și de exprimare și creșterea presiunii asupra profesiei juridice (inclusiv sentința de condamnare la 11 ani de închisoare a dlui Liu Xiabo și dispariția dlui Gao Zhisheng). În această privință, evaluarea dialogului UE-China privind drepturile omului, realizată în 2009 în consultare cu societatea civilă, ar trebui să îmbunătățească capacitatea UE de a se asigura că dialogul va fi mai orientat către rezultate.

India

Parteneriatul strategic cu India este foarte important pentru UE , fapt subliniat încă o dată în cadrul celei de a zecea reuniuni la nivel înalt UE-India desfășurate la 6 noiembrie 2009. În timp ce relația cu India este pozitivă în anumite privințe (privind comerțul și economia), aceasta trebuie încă să se dezvolte și mai mult cu privire la schimburile politice și la cooperarea în vederea abordării provocărilor comune (aspectele regionale care includ Afganistanul, terorismul, schimbările climatice/energia, securitatea informatică, crizele financiare, neproliferarea). În special, combaterea terorismului și menținerea și consolidarea păcii pot face acum obiectul unei colaborări sporite.

Relațiile UE-India ar fi putut beneficia de pe urma unei stabiliri mai clare a priorităților și a unei raționalizări a agendei uneori încărcate. Pe de altă parte, preferința marcată a Indiei pentru relațiile cu statele membre individuale în defavoarea relațiilor cu UE a împiedicat-o să realizeze progrese în relația sa cu UE în legătură cu subiecte sensibile. Intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și numirea noului Înalt Reprezentant/Vicepreședinte (ÎR/VP), reprezintă o ocazie de a se îmbunătăți și mai mult prezentarea agendei politice a UE și a acțiunilor sale în regiune.

India privește cu un ochi critic cooperarea UE cu Pakistan, în special după atentatele de la Mumbai. Prin urmare, în perspectivă UE se confruntă cu o problemă dublă : să îi convingă pe indieni că angajamentul UE față de Pakistan este în avantajul Indiei; și să îi convingă pe pakistanezi că principala lor amenințare nu este India (ci mai degrabă forțele extremiste care subminează țara din interior). Cu ocazia viitoarei reuniuni la nivel înalt care va avea loc la Bruxelles în a doua parte a anului 2010, UE ar trebui să încerce să răspundă ambițiilor Indiei de a fi considerată drept un actor mondial și un partener strategic cu drepturi depline.

După decizia pozitivă, supusă anumitor condiții, privind cooperarea nucleară cu India luată în cadrul Grupului furnizorilor nucleari în 2008, UE a inițiat negocieri pentru un acord Euratom, în timp ce unele state membre ale UE vor continua să monitorizeze îndeaproape punerea în practică de către India a tuturor intențiilor declarate în fața Grupului furnizorilor nucleari.

Mexic⁶⁰

Mexicul își consolidează rolul de putere economică emergentă și de actor din ce în ce mai important pe scena internațională, justificându-și astfel statutul de partener strategic al UE.

Relațiile dintre UE și Mexic au cunoscut o consolidare treptată începând cu 2004. În 2008, UE a decis să acorde Mexicului statutul de partener strategic. Cu ocazia Consiliului comun de la Praga (mai 2009), Mexicului i-a fost prezentat un *plan executiv* comun care cuprinde acțiuni concrete pentru punerea în aplicare a parteneriatului strategic. Lucrările au continuat apoi în vederea prezentării unui plan executiv comun finalizat înainte de reuniunea la nivel înalt.

2010 va fi un an crucial pentru Mexic, după un an 2009 greu încercat [epidemia de gripă A(H1N1), puternicul impact al crizei economice, creșterea violenței legate de lupta împotriva drogurilor și o secetă puternică]. Potrivit indicatorilor, se așteaptă totuși ca economia să se redreseze în acest an, iar punerea în aplicare a agendei de reformă a președintelui Calderón este accelerată.

În ceea ce privește relațiile UE-Mexic, 2010 va fi marcat de evenimente importante, printre care se numără îndeosebi reuniunea bilaterală la nivel înalt (16 mai 2010), punerea în aplicare a parteneriatului strategic și aniversarea a zece ani de la intrarea în vigoare a acordului global. De asemenea, Mexic va găzdui următoarea Conferință a părților la Convenția ONU privind schimbările climatice la Cancun la sfârșitul anului 2010.

Brazilia⁶¹

Parteneriatul strategic cu Brazilia a prilejuit inițierea unui amplu dialog politic cu cea mai mare țară din America de Sud și unul dintre actorii-cheie emergenți ai lumii multipolare a secolului XXI. În 2009, au avut loc reuniunea directorilor politici (martie, Praga) și cea de a treia reuniune la nivel înalt UE-Brazilia (octombrie, Stockholm), pe ordinea de zi figurând cu precădere criza financiară, negocierile internaționale privind schimbările climatice și cele mai presante chestiuni regionale și internaționale de actualitate.

⁶⁰ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind un Parteneriat strategic UE-Mexic [2008/2289(INI)] la 12 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0141].

⁶¹ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind parteneriatul strategic Uniunea Europeană-Brazilia [2008/2288(INI)] la 12 martie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0140].

Importanța parteneriatului strategic cu Brazilia constă în faptul că vizează reducerea decalajului dintre dezvoltate și cele în curs de dezvoltare. Negocierile internaționale privind schimbările climatice, în cadrul cărora UE a stabilit un dialog cu Brazilia, reprezintă un exemplu în acest sens, iar UE va continua în această direcție. Pe plan mai general, UE și Brazilia împărtășesc același sistem de valori politice și vor coopera pentru promovarea acestor valori în forurile multilaterale relevante. În special, trebuie menționate consultările periodice privind drepturile omului de la Geneva și New York.

UE consideră că este important să continue colaborarea cu Brazilia cu privire la chestiuni importante la nivel regional și internațional. UE salută rolul activ al Braziliei în regiunea Americii de Sud și o încurajează să continue să joace un rol de frunte pentru a asigura promovarea democrației și creșterea prosperității printr-o integrare economică și politică mai însemnate. Ambele părți au continuat să își manifeste interesul pentru un acord de asociere UE-Mercosur.

În cele din urmă, UE și Brazilia și-au dezvoltat și mai mult activitatea în vederea creării unor proiecte de cooperare triunghiulară cu părțile terțe interesate pentru a le ajuta să îndeplinească Obiectivele de dezvoltare ale mileniului.

Japonia

Au existat progrese în construirea parteneriatului strategic UE-Japonia solicitat în Strategia de securitate a UE. Consultările și dialogul politic privind aspectele internaționale și globale de interes comun au fost aprofundate în 2009, inclusiv sub forma unor dialoguri strategice privind Asia de Est și Asia Centrală.

Cooperarea strânsă dintre UE și Japonia în 2009 a culminat cu reuniunea bilaterală la nivel înalt desfășurată la Praga la 4 mai. Acest eveniment a evidențiat puternica convergență de opinii privind aspectele legate de PESC și dosarele care suscită preocuparea pe agenda internațională, ambele părți exprimându-și interesul de a continua să schimbe informații și să coopereze și recunoscând potențialul unei cooperări sporite privind pacea și securitatea.

Au fost stabilite dialoguri și consultări bianuale privind drepturile omului, UE continuând în același timp să încurajeze Japonia să adopte un moratoriu privind execuțiile, în special după numirea în septembrie 2009 a unui nou ministru al justiției, care fusese în trecut membru al Ligii parlamentare împotriva pedepsei cu moartea.

Canada

Evenimentul la înalt nivel al relațiilor UE-Canada a fost reuniunea la nivel înalt din mai 2009 de la Praga, în cadrul căreia liderii s-au axat de asemenea pe subiecte relevante pentru PESC, precum Afganistan, Orientul Mijlociu și Parteneriatul estic. Reuniunea ministerială anuală a avut loc în octombrie la Ottawa și s-a consacrat asupra subiectelor privind procesul de pace din Orientul Mijlociu, Iran, Honduras, Haiti și Cuba, Sudan și Darfur, Afganistan/Pakistan, Arcticul și reciprocitatea vizelor, în special reimpunerea de către Canada a obligației de deținere a vizei pentru Republica Cehă. Reuniunea Comitetului mixt de cooperare și reuniunea Grupului de coordonare la nivel înalt s-au derulat consecutiv în noiembrie 2009 la Ottawa.

Africa de Sud

Relațiile dintre UE și Africa de Sud s-au consolidat în mod semnificativ odată cu stabilirea parteneriatului strategic UE-Africa de Sud în 2007. În temeiul planului de acțiune al parteneriatului, dialogul politic a fost ridicat la rangul de reuniuni anuale la nivel înalt, iar cooperarea sectorială a fost extinsă pentru a include o gamă foarte largă de chestiuni (incluzând cercetarea, mediul și energia, spațiul, transportul, migrația, sănătatea).

Cea de a doua reuniune la nivel înalt UE-Africa de Sud, desfășurată pentru prima dată în Africa de Sud, găzduită de președintele Jacob Zuma, a avut loc la 11 septembrie 2009. Această reuniune a constituit un prilej pentru dezvoltarea unor poziții comune privind principalele chestiuni de interes mondial (schimbările climatice și reforma instituțiilor financiare internaționale) și situațiile conflictuale din Africa și din afara acesteia.

În 2009, a fost dat un impuls cooperării cu Africa de Sud privind chestiuni strategice precum mediul și energia, inclusiv captarea și stocarea dioxidului de carbon și tehnologiile curate de ardere a cărbunelui. Au fost realizate progrese și în colaborarea privind chestiunile legate de spațiu, fiind încheiat un acord pentru extinderea sistemului Serviciului european geostaționar mixt de navigare (EGNOS) în Africa de Sud și instalarea unor elemente ale infrastructurii Galileo la sol în Africa de Sud.

UE a continuat să sprijine Comunitatea de Dezvoltare a Africii de Sud (SADC) și pe mediatorul numit al acesteia, președintele sud-african Zuma, în eforturile lor de soluționare a crizei din Zimbabwe, în urma instituirii guvernului de unitate națională.

G. SPORIREA EFICIENȚEI, A CAPACITĂȚII ȘI A COERENȚEI în ceea ce privește

1. Prevenirea conflictelor

Atuul UE în prevenirea conflictelor constă în continuare în capacitatea sa de a aborda diferitele fațete ale acestei misiuni exigente și complexe într-un mod cuprinzător, prin utilizarea concomitentă a diverselor instrumente ale UE (instrumente necoercitive), printre care se numără în special diplomația preventivă, politicile și sprijinul pentru dezvoltare, sprijinirea consolidării instituțiilor democratice și a statului de drept, promovarea reconcilierii și a dialogului și constituirea capacităților instituționale și naționale pentru prevenirea conflictelor. Integrarea acțiunilor de prevenire a conflictelor în aceste activități este importantă și va fi promovată în continuare. În 2009, au început lucrările privind un plan de acțiune al UE pentru situațiile de fragilitate și de conflict, în vederea dezvoltării unei abordări mai coerente din partea instituțiilor UE și a statelor membre pentru întreg ciclul de planificare și de punere în aplicare, corelând politicile de securitate și de dezvoltare.

Raportul anual adoptat de Consiliul European în iunie 2009 privind activitățile UE din cadrul prevenirii conflictelor oferă o imagine globală a eforturilor în curs ale Uniunii Europene în acest domeniu. În noiembrie 2009, a fost lansat un proces de bilanț cu ocazia celei de a zecea aniversări a Programului de la Göteborg în 2011.

În conformitate cu Raportul privind punerea în aplicare a SES, în care s-a precizat că medierea păcii reprezintă un potențial insuficient explorat de către UE, GAERC din 16-17 noiembrie 2009 a adoptat „Conceptul privind consolidarea capacităților UE în domeniul medierii și al dialogului”. Prin acest concept, se recunoaște importanța medierii ca un instrument eficient și rentabil de prevenire, transformare și soluționare a conflictelor și se solicită o abordare a UE mai profesionistă, mai coordonată și mai precisă. Astfel, UE va putea să își sporească și mai mult capacitatea de a juca un rol activ la nivel internațional în acest domeniu.

Pe lângă actualizările periodice ale Listei țărilor aflate sub supravegherea Uniunii Europene, în contextul alertei timpurii, au fost pregătite sistematic rapoarte și evaluări privind riscurile actuale și potențiale la adresa securității. Cooperarea și consolidarea capacităților în domeniul informațiilor din sursă deschisă au fost structurate și mai mult, atât la nivel instituțional, cât și național.

Amenințările la adresa securității au fost de asemenea abordate într-un mod preventiv pe termen lung în domeniile energiei, resurselor naturale, schimbărilor climatice, neproliferării armelor de distrugere în masă și traficului ilegal de arme de calibru mic și armament ușor.

Au fost întărite într-o mai mare măsură dialogul, consolidarea capacităților și cooperarea cu ONU, cu organizațiile regionale și cu actorii nestatali pentru a reacționa împreună și în timp util la amenințările la adresa securității și pentru a elabora abordări comune.

2. Consolidarea PSAC⁶²

Sinergiile civilo-militare în dezvoltarea capacităților

Importanța abordării globale a gestionării crizelor de către UE a fost reiterată de Consiliu, care a convenit în noiembrie 2009 să exploreze domeniile în care sinergiile în dezvoltarea și utilizarea capacităților civile și militare reprezintă o valoare adăugată, trebuind, prin urmare, să fie urmărite. Aceste domenii includ, printre altele, transportul, comunicațiile, securitatea și protecția forțelor, logistica, capacitățile spațiale și asistența medicală.

Un exemplu concret al realizării sinergiilor dintre civili și militari este activitatea desfășurată de Comisie și de Agenția Europeană de Apărare (AEA), în cooperare cu Secretariatul General al Consiliului, în vederea integrării supravegherii maritime. În octombrie 2009, Comisia a emis comunicări în acest domeniu, iar echipa redactorilor-experti a AEA a transmis un raport intermediar de activitate, iar raportul final a fost prezentat în aprilie 2010. Un alt exemplu concret al sinergiei dintre civili și militari este decizia luată de Consiliu în noiembrie 2009 privind crearea unui grup de experți europeni în domeniul reformei sectorului de securitate.

⁶² Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind strategia europeană de securitate și PESA [2008/2202(INI)] la 19 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0075].

Capacitățile civile

A continuat activitatea privind obiectivului global civil 2010. Capacitățile civile au făcut obiectul discuțiilor la diferite niveluri. În consecință, în iunie 2009, Consiliul a pus accentul pe planurile și propunerile privind desfășurarea rapidă, resursele umane, echipamentele și finanțarea (inclusiv o posibilă decizie de înființare a unor spații de depozitare permanente pentru UE), subliniind în același timp importanța unui cadru de dezvoltare a capacităților bine coordonat.

S-au desfășurat activități importante privind o serie de aspecte, contribuindu-se la creșterea capacității UE de a răspunde rapid crizelor și sprijinindu-se de asemenea eforturile diplomatice ale UE. A continuat procesul de punere în aplicare a mecanismului echipelor de reacție civilă⁶³, cu prezentarea unui concept revizuit care prevede printre altele o creștere a dimensiunii-țintă a grupului până la 200 de experți, precum și alinierea, în limita posibilului, a modalităților privind echipele de reacție civilă la cele care se aplică grupului de experți ai UE pentru reforma sectorului de securitate. De asemenea, Comisia va avea acum acces la grup.

Capacitatea de reacție rapidă s-a îmbunătățit datorită deciziilor de consolidare a echipelor de reacție civilă, de înființare a unui spațiu temporar de depozitare în cadrul MPUE în Bosnia și Herțegovina până în ianuarie 2010 și de lansare a unor activități de pregătire în vederea unei soluții permanente privind spațiul de depozitare pentru o desfășurare rapidă și periodică. Spre sfârșitul anului 2009, au fost constatate progrese și în legătură cu alte câteva aspecte, precum adoptarea primului raport anual al PESA civilă privind concluziile desprinse (decembrie 2009), dezvoltarea continuă a mediului informatic Goalkeeper (instrument de gestionare a capacităților civile)⁶⁴, adoptarea unui concept revizuit și îmbunătățit privind misiunile de consolidare a poliției (interdependența cu domeniul mai larg al statului de drept)⁶⁵ și acordul de consolidare a formării privind genul și drepturile omului pentru misiunile și operațiile PSAC pentru punerea în aplicare în continuare a RCSONU 1325 și a RCSONU 1820.

⁶³ Conceptul reînnoit pentru echipele de reacție civilă a fost aprobat de COPS în noiembrie 2009.

⁶⁴ Două aplicații au fost lansate on-line (<https://esdp.consilium.europa.eu>).

⁶⁵ În cadrul Comitetului însărcinat cu aspectele civile ale gestionării crizelor au fost prezentate principiile majore pentru capacitatea analitică a unei misiuni.

Capacitățile militare

În cadrul procesului obiectivului global 2010 și după adoptarea în decembrie 2008 a Declarației privind consolidarea capacităților, activitățile au continuat în diferite foruri, în special în cadrul Agenției Europene de Apărare, în vederea consolidării capacității UE de gestionare a crizelor. În mai 2009, Consiliul a luat act de un nou catalog al forțelor. Acesta cuprinde contribuții revizuite ale statelor membre, ceea ce a permis soluționarea a două deficiențe ale capacităților militare și remediarea parțială a încă douăsprezece astfel de deficiențe.

AEA, în colaborare cu Comitetul militar al UE (CMUE), au lansat lucrările de actualizare a Planului de dezvoltare a capacităților. În paralel, au continuat lucrările desfășurate de AEA și de CMUE privind cele douăsprezece acțiuni prioritare selectate privind planul de dezvoltare a capacităților (CDP). Au fost realizate progrese privind conceptele militare ale UE, inclusiv aprobarea de către CMUE, în mai, a conceptului pentru operațiile speciale, a cadrului conceptual pentru informațiile militare obținute cu resurse umane în operațiile militare conduse de UE, a conceptului de rețea informatică și a conceptului pentru instituirea bazei operaționale de desfășurare EUFOR.

Statele membre și-au reafirmat hotărârea de a menține nivelul ridicat al ambițiilor UE în ceea ce privește capacitatea de reacție rapidă, Conceptul de reacție militară rapidă a fost revizuit în ianuarie. Acesta definește acum timpul de reacție rapidă militară drept o perioadă cuprinsă între cinci și treizeci de zile de la aprobarea conceptului de gestionare a crizelor până la momentul în care încep operațiile în zona de operații comune. În cadrul conferințelor privind coordonarea grupărilor tactice, desfășurate în aprilie și în octombrie, statele membre și-au confirmat angajamentele și au făcut noi oferte prin care permit menținerea a două grupări tactice aflate în așteptare, până la sfârșitul anului 2011. În noiembrie, Consiliul a convenit asupra unui document care prevede orientări pentru creșterea flexibilității și a gradului de utilizare a grupărilor tactice ale UE. S-au desfășurat conferințe pe tema reacției maritime rapide și a reacției aeriene rapide în aprilie și în octombrie 2009.

Se află în curs de desfășurare un proces de reflecție privind modalitățile de a sprijini asigurarea de capacități europene după 2010, inclusiv privind necesitatea de intensificare a sinergiilor dintre procesele de dezvoltare a capacităților civile și militare ale UE.

Concluzii desprinse și cele mai bune practici în PSAC civilă

UE a depus eforturi continue pentru a îmbunătăți eficacitatea și capacitatea de reacție rapidă a instrumentelor sale pe baza experienței misiunilor de acum numeroase. Există două concluzii principale care necesită o analiză politică mai amplă și două care necesită o mai bună punere în practică. În primul rând, aspectele politice: misiunile PSAC constituie un instrument important al PESC, dar nu se substituie politicii și trebuie să fie integrate într-o strategie generală a UE față de o țară sau de o regiune. Misiunile PSAC implică și o abordare în ambele sensuri: trebuie căutate măsuri clare de progres la nivel strategic împreună cu statul-gazdă înainte și după desfășurarea unei misiuni, pentru a se asigura susținerea și urmărirea. De asemenea, pentru ca misiunile civile PSAC să rămână un instrument eficient și credibil, este necesară o schimbare de obiectiv politic, trecându-se de la succesul desfășurării către succesul funcționării misiunilor. Odată cu creșterea numărului de cereri de reacție la crize, UE se confruntă cu o penurie de experți. Spre deosebire de operațiile militare, misiunile civile depind de obicei de o desfășurare voluntară. Și totuși, domeniile civile ale operației nu sunt mult mai prielnice. Astfel, UE și statele sale membre trebuie să remedieze diferența de desfășurare crescândă între efectivul autorizat și cel efectiv al personalului detașat, fie prin intensificarea eforturilor de recrutare, formare și dotare a efectivului prin creșterea gradului de atractivitate a desfășurărilor, fie prin diminuarea nivelului nostru de ambiție.

UE a identificat de asemenea alte două priorități mai practice. În primul rând, revizuirea Regulamentului financiar prevăzută a avea loc în 2010 oferă posibilitatea îmbunătățirii aranjamentelor financiare pentru a le adapta mai mult necesităților misiunilor civile ale PSAC, în special pentru desfășurarea rapidă și pentru misiunile cu o durată limitată. În al doilea rând, ar trebui realizate numeroase acțiuni privind sprijinirea misiunilor. În acest scop, s-a solicitat realizarea unui studiu pentru a se explora și mai mult posibilitatea de înființare a unor spații de depozitare pentru echipamentul aferent misiunilor.

De la primele desfășurări ale UE în 2003, concluziile interne s-au axat mai degrabă pe modul de îmbunătățire a planificării, decât pe modul de îmbunătățire a impactului, unul dintre motive fiind faptul că foarte puține misiuni s-au încheiat până în prezent (Themis Georgia, Proxima FYROM, Aceh MM). Statele membre își sporesc deja eforturile de a genera capacitățile. Resursele financiare și umane ale UE sunt limitate și este nevoie de o privire critică pentru a identifica situațiile în care UE poate avea cea mai utilă contribuție. Prin urmare, pe viitor, UE va trebui să evalueze momentul oportun pentru desfășurare și să colaboreze îndeaproape cu statele-gazdă pentru a se asigura că misiunile pot continua să aibă un impact durabil pe teren.

Formare și exerciții

În 2009, au fost depuse eforturi semnificative pentru a se realiza obiectivele globale identificate în conceptul de formare al UE, și anume dezvoltarea unei culturi europene a securității și furnizarea pentru statele membre și instituțiile UE de personal instruit (diplomatic, civil, inclusiv aspectele polițienești și ale statului de drept, și militar) capabil să lucreze eficient cu privire la toate chestiunile care țin de PSAC, inclusiv de personal care să lucreze în cadrul misiunilor și operațiilor PSAC. Aceasta a inclus o evaluare solidă a activităților de instruire trecute și a concluziilor desprinse, examinarea necesităților și a cerințelor de formare și continuarea dezvoltării programului de formare al UE.

În domeniul formării privind gestionarea civilă a crizelor, statele membre au convenit asupra consolidării sistemului de formare prealabilă desfășurării pentru misiunile civile ale PSAC. Dată fiind complexitatea sporită a misiunilor PSAC de gestionare a crizelor și mediile dificile în care acestea operează, Consiliul a subliniat importanța unei formări adecvate în ceea ce privește etapa prealabilă desfășurării pentru capacitatea de a pune în aplicare mandatul misiunilor. În această privință, este importantă valorificarea experiențelor înregistrate în cadrul proiectului CE privind formarea în domeniul aspectelor civile ale gestionării crizelor.

La sfârșitul anului 2009, CMUE a reafirmat utilitatea Catalogului privind folosirea în comun a structurilor de formare, inclusiv posibila includere a structurilor de formare ale statelor terțe. Evaluarea a ilustrat că acest catalog este considerat drept un instrument de consultare care pare să răspundă necesităților statelor membre. Cu toate acestea, crearea unui catalog privind folosirea în comun a structurilor de formare în format de bază de date trebuie amânată întrucât condițiile actuale (personal, buget, prioritate etc.) sunt defavorabile.

Colegiul European de Securitate și Apărare (CESA), principalul actor în materie de formare la nivelul UE, a furnizat cursuri de formare în domeniul PSAC la nivel strategic pentru personalul civil și militar. În ultimul an, au fost inițiate noi tipuri de cursuri de statele membre, în cadrul CESA. Acestea au inclus cursuri care au acoperit subiecte importante cum ar fi planificarea misiunilor PSAC, coordonarea civilo-militară, dezvoltarea capacităților, consolidarea păcii, RSS, dreptul internațional umanitar și dreptul conflictelor armate. În plus, s-au înregistrat progrese considerabile privind formarea în domeniul genului și al securității. În decembrie 2009, CESA a desfășurat pentru prima dată conferința sa anuală pentru crearea de rețele care a reunit actori relevanți din zona civilă și militară implicați în programul de formare al UE în domeniul PSAC.

CESA a continuat să sprijine punerea în aplicare a inițiativei europene privind schimbul de tineri ofițeri în timpul formării lor inițiale, inspirate de programul Erasmus, inclusiv desfășurarea unui prim modul comun privind PESA la Lisabona, în septembrie 2009. Se află în curs de desfășurare alte lucrări, care se axează cu precădere pe evaluarea activităților de schimb actuale, pe dezvoltarea cadrului juridic pentru schimbul voluntar de ofițeri și pe instituirea Sistemului militar european de credite transferabile.

În ceea ce privește viitoarea dezvoltare a CESA, se află încă în desfășurare lucrări cu privire la elaborarea unui nou act legislativ privind adaptarea Colegiului European de Securitate și Apărare în conformitate cu recomandările Comitetului director al CESA, aprobate de Consiliu în decembrie 2008.

Exercițiul UE de gestionare a crizelor din 2009 (CME 09) s-a axat pe acumularea de practică pentru un răspuns rapid al UE la o criză, în contextul unui scenariu care a implicat atât Centrul de operații al UE, cât și Capacitatea civilă de planificare și conducere (CPCC). Exercițiul militar al UE MILEX 09 s-a axat pe interacțiunea dintre statul major al UE la Larissa și cel de la Napoli și a evidențiat cu precădere aspectele maritime. Ambele exerciții s-au dovedit a fi un prilej excelent de a utiliza structurile și procedurile UE relevante⁶⁶.

Finanțare

Bugetul PESC a fost majorat de la 47 de milioane de euro în 2000 la 243 de milioane de euro în 2009 și se preconizează că va depăși 400 de milioane de euro în 2013. Cea mai importantă parte a fondurilor din bugetul 2009 a fost alocată operațiilor și acțiunilor privind gestionarea crizelor civile, în special EULEX Kosovo (116 milioane EUR), EUPOL Afganistan (36 milioane EUR) și EUMM Georgia (11 milioane EUR)⁶⁷.

⁶⁶ 17 iunie-26 iunie 2009, a se vedea Comunicatul de presă al Consiliului 10994/09 (Presse 177) din 12 iunie 2009.

⁶⁷ Pentru detalii suplimentare, a se vedea situațiile financiare din actele juridice din domeniul PESC (enumerate în Anexa III).

3. Diversificarea PSAC

Potrivit Raportului privind punerea în aplicare a SES „cu cât sunt mai complexe provocările cu care ne confruntăm, cu atât mai flexibili trebuie să fim”. Aceasta se traduce în necesitatea de a diversifica gama de instrumente de care dispune UE în cazul unei crize. De la lansarea PESA, misiunile civile s-au axat în mod tradițional pe activitățile de tutorat, de monitorizare și de consiliere în domeniul polițienesc și pe îmbunătățirea relațiilor de lucru dintre serviciul de poliție și parchet. Acestea sunt în continuare sarcinile principale pentru misiunile civile ale PESA, însă au fost dezvoltate o serie de alte activități pentru a se oferi un răspuns mai bun dificultăților în materie de securitate și de stabilitate în țările-partenere în care au fost desfășurate misiunile.

Varietatea sarcinilor

Reforma sectorului de securitate (RSS)

În 2009, activitățile UE în domeniul RSS s-au axat pe consolidarea capacităților UE și pe desfășurarea concretă prin intermediul misiunilor PESA. Înființarea unui grup de experți în materie de RSS al UE a continuat cu prioritate. Grupului i se poate solicita să asiste Consiliul și Comisia la pregătirea misiunilor și a acțiunilor UE în materie de RSS.

EUSSR Guinea-Bissau și-a continuat activitatea. A fost lansată o evaluare strategică, menită să plaseze situația din Guineea-Bissau în context regional. Mandatul misiunii a fost prelungit până la 31 mai 2010 în vederea obținerii unei decizii finale a Consiliului. Cele două misiuni PESA în RDC au continuat să sprijine procesul RSS în 2009 și ambele misiuni au fost prelungite până la jumătatea anului 2010. EUPOL RDC este activă în cadrul pilonilor polițienesc și de urmărire penală ai RSS. În special, au fost înregistrate progrese considerabile în sectorul polițienesc. Mandatul EUPOL RD Congo a fost consolidat în ceea ce privește combaterea violenței sexuale, conformându-se de asemenea rezoluției PE privind violența în RDC. În ceea ce privește EUSEC RD Congo, Consiliul a aprobat la 27 iulie 2009 conceptul general revizuit, care definește șase linii de activități pentru viitoarea angajare a EUSEC RD Congo care va debuta la 1 octombrie 2009. UE a continuat să sprijine sectorul justiției, în care a fost adoptată o reformă sectorială în 2007.

S-a decis asupra unui program de 29 de milioane de euro, care se va axa pe o varietate de aspecte care includ formarea, consolidarea capacităților, reabilitarea infrastructurilor, modernizarea legislației și instituirea unor noi structuri judiciare prevăzute în Constituția RDC din 2006.

Statul de drept

În 2009, misiunea integrată a UE de sprijinire a supremației legii în Kosovo, EULEX Kosovo⁶⁸, și-a atins capacitatea operațională deplină, iar impactul acesteia este deja vizibil în Kosovo. EULEX și-a consolidat poziția de agent al stabilității, de actor primordial în combaterea criminalității organizate și a corupției și în sprijinirea reformelor din domeniul supremației legii. EULEX s-a putut desfășura pe tot cuprinsul Kosovo și a realizat progrese semnificative în toate domeniile mandatului său (polițienesc, judiciar și vamal). EULEX acționează în sprijinul autorităților din Kosovo, dar păstrează un rol executiv care va fi treptat transferat autorităților locale. Pentru a ajunge la situația finală dorită a unor sisteme judiciar și penitenciar și a unor servicii polițienești și vamale transparente și responsabile, cu roluri clar definite și independente de orice imixiune politică, EULEX Kosovo a început să utilizeze o *abordare programatică* pentru a evalua randamentul misiunii și progresele înregistrate de instituțiile din Kosovo în direcția aplicării supremației legii. A fost semnat Protocolul privind activitatea polițienească, un mecanism de cooperare între Serbia și EULEX.

În urma deciziei din 2008 de consolidare a activității EUPOL COPPS în sprijinul sistemului palestinian de justiție penală, misiunea a efectuat în 2009 o evaluare detaliată a sectorului de justiție penală și a desfășurat ulterior procesul de punere în aplicare a unui plan de acțiune convenit. Până în prezent, atât componenta de poliție, cât și cea de justiție au putut stabili o cooperare fructuoasă cu omologii locali la nivel de lucru.

Misiunea integrată a Uniunii Europene de sprijinire a statului de drept în Irak (EUJUST LEX) a continuat punerea în aplicare cu succes a unui program substanțial de formare pentru funcționarii din domeniile judiciar, polițienesc și penitenciar. Activitățile de formare cuprind cursuri și seminare în Europa și, din 2009, în Irak.

⁶⁸ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind Kosovo și rolul UE la 5 februarie 2009 [P6_TA-PROV(2009)0052].

Poliția

Combaterea criminalității organizate

În 2009, EUPM BiH a sprijinit dezvoltarea capacităților BiH în combaterea criminalității organizate (și a corupției), în special consolidarea unui istoric de realizări cu privire la combaterea criminalității organizate și a corupției. Pe tot parcursul anului 2009, au avut loc discuții în vederea reorientării mandatului EUPM, începând cu ianuarie 2010, pentru a sprijini activitatea de combatere a criminalității organizate și a corupției, în special prin încurajarea legăturilor dintre poliție și procurori.

Combaterea corupției

În 2009, EUPOL Afganistan și-a extins sprijinul acordat ministrului afgan de interne și poliției naționale afgane în activitatea de combatere a corupției, una dintre prioritățile majore ale guvernului afgan. Misiunea a sprijinit în special autoritățile afgane în elaborarea unui program anticorupție de punere în aplicare care urmărește crearea și menținerea unui sistem afgan intern de combatere a corupției. Sprijinul acordat de EUPOL Afganistan acoperă trei domenii principale - consolidarea capacităților, formarea/prevenirea, aplicarea. Acesta a dus, printre altele, la crearea unor structuri afgane anticorupție dedicate.

Combaterea violenței sexuale

Spre sfârșitul anului 2009, EUPOL RDC a primit sarcina suplimentară de a sprijini activitatea de combatere a violenței sexuale în RDC. Sarcina EUPOL RDC este de a sprijini consolidarea capacităților de anchetă penală ale poliției congoleze și de a contribui la elaborarea unei strategii de combatere a violenței sexuale, parte integrantă a reformei globale a poliției în RDC.

Asigurarea securității

În cadrul mandatului său executiv limitat, EULEX Kosovo joacă un rol important în ceea ce privește asigurarea păcii în mod indirect, sprijinind poliția din Kosovo atunci când este necesar și cooperând cu misiunea NATO din Kosovo (KFOR). În 2009, EULEX a putut reacționa la situațiile complicate din punct de vedere al securității, în special în nordul Kosovoului. Cu toate acestea, nucleul mandatului EULEX constă în sprijinirea actorilor locali din domeniul securității, prin tutorat, monitorizare și consiliere.

Monitorizarea procesului de pace

UE dispune de numeroase instrumente pentru a juca un rol important în situațiile postconflict. Aceste instrumente variază de la eforturile de mediere diplomatică până la misiunile de monitorizare. Exemplul cel mai concret este misiunea civilă de gestionare a crizelor (misiunea de monitorizare a UE în Georgia, EUMM) desfășurată în Georgia după izbucnirea conflictului în august 2008. EUMM este în prezent singura misiune internațională de monitorizare în Georgia și joacă de asemenea un rol important în instaurarea încrederii prin coprezidarea reuniunilor mecanismelor de prevenire și răspuns la incidente, în cadrul procesului de la Geneva. Misiunea a jucat un rol decisiv în reducerea tensiunilor și în menținerea stabilității în regiune. Permitea accesului misiunii de monitorizare a UE pe întregul teritoriu al Georgiei rămâne un obiectiv important al misiunii.

Combaterea pirateriei

EU NAVFOR Somalia, operația Atalanta, a fost lansată în decembrie 2008, iar mandatul său a fost prelungit în 2009 pentru alte 12 luni. În 2009, aceasta a permis livrarea în siguranță a ajutoarelor alimentare de către navele Programului alimentar mondial, escortând peste 50 de vase comerciale de la Mombasa la Mogadishu. Operația de combatere a pirateriei s-a dovedit o reușită și în ceea ce privește descurajarea și reprimarea actelor de piraterie în largul coastelor somaleze. Pe baza acordurilor de transfer încheiate cu Kenya și cu Seychelles, după reținerea acestora, 75 de persoane suspectate de acte de piraterie au fost transferate pentru a fi urmărite penal în Kenya, iar 11 persoane în Seychelles. UE a colaborat cu UNODC pentru a oferi sprijin, în temeiul Instrumentului de stabilitate, sistemului judiciar kenyan și celui din Seychelles. În afară de abordarea efectelor pirateriei, UE a inițiat de asemenea activități menite să contribuie la dezvoltarea capacităților maritime regionale.

Protecția civililor în conflictele armate

UE a fost un participant activ la discuțiile privind protecția civililor în conflictele armate și adoptarea RCSONU 1894 (2009). UE dorește, împreună cu ONU, să elaboreze concepte și module pentru formare.

Varietatea instrumentelor

Capacitățile bazate pe rețele (NEC)

S-au realizat progrese în ceea ce privește dezvoltarea Capacităților bazate pe rețele (NEC) în sprijinul PSAC. În acest context, în vederea punerii în aplicare a conceptului NEC pentru sprijinirea coordonării dintre civili și militari, s-a accentuat importanța avansării lucrărilor în mod treptat și progresiv, pe fondul unui angajament adecvat la nivelul oficialilor superiori din instituțiile UE și din statele membre.

Centrul Satelitar al Uniunii Europene (CSUE)

În conformitate cu apelul PE potrivit căruia Centrul Satelitar al Uniunii Europene (CSUE) ar trebui să fie dezvoltat pe deplin pentru a se utiliza la maximum potențialul acestuia, CSUE a furnizat în 2009 un sprijin indispensabil operațiilor militare ale UE, în special pentru EU NAVFOR Atalanta și EUFOR Chad/RCA. CSUE a jucat de asemenea un rol din ce în ce mai important în sprijinirea misiunilor civile ale UE, în special a misiunii de monitorizare a UE în Georgia. Asocierea tuturor membrilor NATO care nu fac parte din UE la activitățile CSUE a reprezentat un pas important pentru dezvoltarea viitoare a CSUE.

Au continuat lucrările cu privire la dimensiunea securității în ceea ce privește Monitorizarea globală pentru mediu și securitate (GMES), care reflectă importanța acesteia în cadrul PESC/PSAC.

4. Creșterea coerenței și a eficienței

Activitatea privind planificarea și dezvoltarea capacităților civile a continuat și a fost în mare măsură intensificată prin elaborarea de orientări care stabilesc un cadru bine coordonat de dezvoltare a capacităților, cu un accent deosebit pe sprijinul acordat misiunilor, pe baza unor acțiuni concrete legate de desfășurarea rapidă, resursele umane, finanțele și echipamentul, inclusiv decizia de instituire a unei capacități de depozitare pentru UE.

În 2009, s-au înregistrat îmbunătățiri în domeniul sprijinului acordat misiunilor prin încheierea altor contracte-cadru, prin decizia de înființare a unei capacități temporare de depozitare în EUPM cu desfășurarea concomitentă a unui studiu de fezabilitate pentru găsirea unei soluții permanente și, în domeniul resurselor umane, prin îmbunătățirea specifică a proceselor de constituire a forțelor printr-o mai bună planificare, anticipare și regândire a aptitudinilor necesare.

Aceste procese vor continua și vor fi consolidate în 2010.

Cooperarea cu țările terțe

Pe măsură ce ambițiile și domeniul de aplicare a PSAC se extind, contribuția partenerilor capătă o importanță mai mare. A continuat dialogul periodic cu partenerii privind PSAC pe tema gestionării crizelor, inclusiv cu membrii europeni ai NATO care nu fac parte din UE, cu alte țări candidate la aderarea la UE, precum și cu SUA, Canada, Rusia, Ucraina și alte state terțe. Douăsprezece state terțe (Albania, Angola, Canada, Chile, Croația, FYROM, Norvegia, Noua Zeelandă, Elveția, Turcia, Ucraina și SUA) au contribuit semnificativ la șapte dintre misiunile și operațiile în curs. (și anume EUFOR ALTHEA, EULEX Kosovo, EUPM BiH, EUPOL COPPS, EUPOL Afganistan, EUNAVFOR ATALANTA și EUPOL RD Congo). În plus, Albania, Croația și Rusia au acordat un sprijin prețios operației EUFOR Chad/RCA încheiate în martie 2009.

A fost stabilită o colaborare fructuoasă cu alți câțiva parteneri, în contextul activităților de combatere a pirateriei și al operației EU NAVFOR Atalanta (cu China, India, Rusia, Japonia, Malaysia, Oman, Arabia Saudită, Seychelles și Yemen, printre alții).

Participarea țărilor terțe este benefică atât din motive politice, cât și operaționale. Aceasta reprezintă un alt mijloc pentru consolidarea relațiilor politice dintre acestea și UE, contribuind astfel la extinderea sprijinului în favoarea angajamentului UE pentru pace și stabilitate.

În urma discuțiilor din cadrul COPS privind participarea țărilor terțe la operațiile PSAC, ÎR va face o recomandare Consiliului privind și alte țări, cu care ar trebui inițiate negocieri în vederea încheierii unor acorduri-cadru de participare.

PARTEA II - PERSPECTIVE PENTRU ANUL 2010

Rolul Uniunii Europene pe plan mondial s-a extins în ultimii ani. Uniunea a contribuit la stabilitate și la democrație în vecinătate, și-a consolidat relațiile cu partenerii internaționali, a contribuit la soluționarea crizelor și a conflictelor în întreaga lume, a promovat buna guvernare și drepturile omului și a sprijinit dezvoltarea. Uniunea a desfășurat 23 de misiuni PSAC, în general civile, dar și militare. Acestea sunt realizări cu care ne putem mândri. În comparație cu deceniul trecut, suntem mai încrezători, mai capabili și mai eficienți în ceea ce privește extinderea influenței noastre în lume.

Dar numărul amenințărilor a crescut de asemenea. Dificultățile cu care ne confruntăm - terorismul și criminalitatea organizată, proliferarea, dezastrele naturale, conflictele regionale, securitatea furnizării de energie, schimbările climatice, migrația ilegală - au devenit mai complexe și mai intercorelate. Capacitatea noastră de a le contracara a fost adeseori limitată. Pentru a reuși, răspunsul nostru necesită o abordare globală, care să utilizeze întreaga serie de instrumente de care dispunem și care să abordeze în aceeași măsură cauzele subiacente și simptomele. De asemenea, este nevoie de parteneriate cu țările și organizațiile din întreaga lume. Pe scurt, o politică externă europeană proactivă, eficientă și bine coordonată este esențială, acum mai mult ca niciodată în istoria noastră.

Tratatul de la Lisabona oferă noi posibilități⁶⁹. Noul cadru instituțional ne va permite să corelăm mai bine resursele cu prioritățile⁷⁰. ÎR/VP, Catherine Ashton, în tripla sa calitate, va juca un rol central în această privință, alături de statele membre, de Comisie și de Parlamentul European.

⁶⁹ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la noul rol și noile responsabilități ale Parlamentului care decurg din Tratatul de la Lisabona [2008/2063(INI)] la 7 mai 2009 [P6_TA-PROV(2009)0373].

⁷⁰ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la impactul Tratatului de la Lisabona asupra dezvoltării echilibrului instituțional al Uniunii Europene la 7 mai 2009 [2008/2073(INI)] [P6_TA-PROV(2009)0387].
Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la aspectele financiare ale Tratatului de la Lisabona la 7 mai 2009 [2008/2054(INI)] [P6_TA-PROV(2009)0374].

Prin Serviciul european pentru acțiune externă⁷¹, UE va avea un instrument complet nou și unic la dispoziția sa: un serviciu extern care acționează în numele UE în ansamblu și care ne va permite să acționăm mai coerent și eficient pe scena internațională. Crearea SEAE este deci o prioritate-cheie pentru Uniunea Europeană și o ocazie unică pe care nu trebuie să o irosim.

Această sarcină este urgentă. Evenimentele mondiale nu vor aștepta să ne definim aranjamentele instituționale interne. Agenda anului 2010 este mai exigentă decât cele cu care s-a confruntat UE în ultimii douăzeci de ani. În pofida unor semne de redresare, efectele crizei economice continuă să se răsfrângă în întreaga lume. În multe regiuni, planeta noastră este mai violentă și mai instabilă decât cu o generație în urmă. Conflictele din Afganistan, Pakistan, Yemen și Somalia au consecințe care le depășesc cu mult granițele. Sistemul global de combatere a proliferării se confruntă cu presiuni fără precedent, mai ales din partea Iranului. Dezastrele naturale precum cutremurele din Haiti și din China au pus la încercare capacitatea comunității internaționale de a reacționa prompt pentru a acorda ajutor și a contribui la reconstrucție. Și toate acestea pe fundalul unui transfer al ponderii economice și politice în lume, la care continuăm să asistăm, către economiile emergente din Asia și din America Latină.

În această lume în schimbare, Uniunea Europeană va continua să urmărească o politică externă care ne reflectă atât valorile, cât și interesele. În acest scop, ne vom concentra eforturile și resursele în domeniile în care putem avea o influență. Deși s-au îndeplinit multe lucruri pentru crearea unei vecinătăți sigure și prospere, au rămas încă foarte multe de făcut. Pe plan mai larg, trebuie să ne consolidăm, în egală măsură, parteneriatele cu aliații tradiționali și cu actorii emergenți pe scena internațională și să ne folosim de acestea pentru a ne transpune aspirațiile în acțiuni. De asemenea, trebuie să ne asigurăm că sistemul global, bazat pe instituții și norme, este suficient dotat pentru a face față dificultăților unei noi epoci, prin împărtășirea puterii decizionale.

Balkanii de Vest sunt primordialii pentru stabilitatea și prosperitatea Europei. UE va continua să sprijine o perspectivă europeană pentru această regiune, pe baza sprijinului de preaderare, precum și a PESK și PSAC. În concluziile sale din decembrie 2009, Consiliul a afirmat că va reveni la recomandarea Comisiei privind inițierea negocierilor de aderare cu Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei (FYROM).

⁷¹ Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind aspectele instituționale legate de serviciul european pentru acțiune externă la 22 octombrie 2009 [P7_TA-PROV(2009)0057].

De asemenea, Consiliul a adăugat că este în continuare esențială menținerea unor relații de bună vecinătate, inclusiv găsirea unei soluții negociate cu Grecia și acceptabile reciproc privind problema denumirii țării, sub auspiciile ONU. Acordul de stabilizare și de asociere UE-Muntenegru a intrat în vigoare la 1 mai 2010. Comisia urmează să își prezente avizul privind cererea de aderare la UE depusă de Muntenegru și privind cererea Albaniei, dacă este posibil. Dacă se mențin progresele importante în cooperarea cu TPII, Consiliul poate decide să înceapă ratificarea Acordului de stabilizare și de asociere UE-Serbia. Consiliul poate de asemenea înșărcina Comisia cu pregătirea unui aviz privind cererea depusă de Serbia. UE va continua să colaboreze și să sprijine Bosnia și Herțegovina în drumul său către UE, datorită unei prezențe consolidate a UE care cuprinde EUPM și EUFOR Althea. Este esențial să se realizeze progrese suplimentare privind reforma, în pofida dificultăților politice complexe și a perspectivei alegerilor din octombrie 2010. În Kosovo, UE își menține angajamentul de a consolida stabilitatea și dezvoltarea. Realizarea de progrese suplimentare privind descentralizarea și reforma, precum și buna guvernare și supremația legii vor fi prioritățile-cheie care vor fi evidențiate atât de sprijinul financiar și de cel acordat de experți, cât și de misiunea de sprijinire a supremației legii în Kosovo.

Turcia rămâne un actor important pe plan regional. După semnarea istorică a protocoalelor pentru normalizarea relațiilor dintre Turcia și Armenia în octombrie 2009, UE așteaptă cu interes ratificarea și punerea în aplicare a acestora. Odată cu semnarea Acordului interguvernamental privind conducta de gaze Nabucco în iulie 2009, finalizarea în timp util a Culoarului sudic rămâne una dintre cele mai importante priorități ale UE.

Politica europeană de vecinătate a transformat relațiile dintre UE și vecinii săi. Asistența UE s-a adaptat necesităților de reformă ale partenerilor, iar volumul său în cadrul financiar actual s-a majorat cu 32%. Cu toate acestea, rămân multe de făcut în vederea îndeplinirii obiectivelor de stabilitate, securitate și prosperitate comune ale politicii europene de vecinătate. Acest fapt este recunoscut în Tratatul de la Lisabona prin angajarea UE către dezvoltarea unei relații privilegiate cu țările învecinate în vederea stabilirii unui spațiu de prosperitate și de bună vecinătate (articolul 8 din TUE).

Parteneriatul estic lansat în mai 2009 oferă o platformă pentru accelerarea asocierii politice și pentru continuarea integrării economice dintre UE și țările partenere interesate din cadrul parteneriatului estic, astfel cum se prevede în Declarația de la Praga.

Cadrul multilateral al Parteneriatului estic va asigura activitățile de cooperare și de dialog liber care servesc obiectivelor parteneriatului. Parteneriatul estic va fi guvernat de principiile incluziunii, diferențierii, condiționalității și asumării comune a responsabilității. Mai mult, dialogul privind vizele ar trebui să intre într-o etapă complet operațională pe baza unui plan de acțiune pentru liberalizarea vizelor ca obiectiv pe termen lung. UE va colabora cu noii lideri ai Ucrainei pentru asigurarea stabilității politice și economice. Sprijinirea Republicii Moldova în înfruntarea dificultăților cauzate de criza economică va continua să reprezinte o prioritate, iar eforturile de soluționare a conflictului din Transnistria în formatul 5+2 vor continua. De asemenea, UE rămâne favorabilă unor legături mai strânse cu Belarus, dar nu pot fi realizate progrese decât dacă acestea sunt dublate de o mai bună democratizare, de protecția și promovarea drepturilor omului, inclusiv de abolirea pedepsei cu moartea. În Georgia, UE rămâne angajată în eforturile de soluționare a conflictului prelungit, în special prin intermediul discuțiilor actuale de la Geneva, care rămâne unicul for în care sunt reprezentate toate părțile. EUMM Georgia va continua să ocupe un loc central pentru asigurarea securității și a stabilității la fața locului, deși capacitățile sale tehnice ar trebui revizuite în mod constant. UE ar trebui să continue să solicite accesul în Abhazia și Osetia de Sud pentru EUMM, acționând în paralel pentru restaurarea prezenței OSCE și a ONU pe teren. De asemenea, UE așteaptă cu nerăbdare să înceapă, în 2010, negocierile privind acordurile de asociere cu cele trei țări din Caucazul de Sud. UE sprijină Grupul de la Minsk în eforturile sale de a găsi o soluție pentru Nagorno-Karabakh. Dimensiunea multilaterală a Parteneriatului estic ar putea contribui la reinstaurarea încrederii între Armenia și Azerbaidjan.

Uniunea pentru Mediterana ar trebui să realizeze progrese în 2010 din punct de vedere al organizării, al structurii și al finanțării. Înființarea unui secretariat, cu sediul la Barcelona, și numirea secretarului său general în martie 2010, vor reprezenta măsuri semnificative, dar va trebui ca aceștia să devină operaționali rapid pentru a se ocupa de proiecte privind regiunea. Un program ambițios de reuniuni ministeriale este planificat pentru 2010.

UE va continua discuțiile privind un acord-cadru UE-Libia, în vederea încheierii negocierilor cât de curând posibil.

În afara vecinătății noastre, conflictele regionale subminează încă stabilitatea în multe părți ale lumii. Evoluțiile din Orientul Mijlociu vor continua să domine agenda internațională în 2010. Găsirea unei soluții la conflictul israeliano-palestinian este mai importantă acum ca niciodată.

UE continuă să solicite reluarea urgentă a negocierilor care vor conduce, în termenul convenit, la o soluție bazată pe două state, un stat al Israelului și un stat al Palestinei independent, democratic, unit și durabil, care să coexiste în pace și securitate. UE nu va recunoaște nicio modificare adusă frontierelor anterioare anului 1967 inclusiv în privința Ierusalimului, alta decât cea acceptată de părți. Pentru a se ajunge la o pace autentică, trebuie găsită o cale prin intermediul negocierilor pentru a rezolva chestiunea statutului Ierusalimului de viitoare capitală a două state. UE va continua, alături de Cvartet și de partenerii săi arabi, să colaboreze îndeaproape cu părțile și să le susțină în timpul negocierilor. UE va continua să facă apel pentru o deschidere imediată, susținută și necondiționată a punctelor de trecere înspre și dinspre Gaza pentru fluxurile de ajutor umanitar, de bunuri comerciale și de persoane. UE sprijină pe deplin punerea în aplicare a Planului de guvernare al Autorității Palestiniene „Palestina, sfârșitul ocupației, instituirea statului” ca o contribuție importantă în acest sens și va depune eforturi în vederea obținerii de sprijin internațional sporit pentru acest plan. UE este dispusă să contribuie substanțial la înțelegerile postconflict menite să asigure durabilitatea acordurilor de pace și va continua activitățile întreprinse cu privire la contribuțiile UE privind construcția statală, problemele regionale, refugiații, securitatea și Ierusalimul. Pentru a se ajunge la o pace generală în Orientul Mijlociu, este nevoie de o abordare regională. UE va continua să sprijine negocierile dintre Israel și Siria și dintre Israel și Liban.

Tot în Orientul Mijlociu, alegerile recente din Irak au constituit un alt eveniment important în stabilizarea acestei țări. În timp ce se așteaptă confirmarea oficială a rezultatelor finale, UE este pregătită să se angajeze și mai mult pentru sprijinirea acestui progres și așteaptă cu interes să salute un nou guvern irakian în timp util. EUJUST LEX intenționează să contribuie în continuare la consolidarea statului de drept, inclusiv prin desfășurarea de activități în interiorul țării dacă situația de securitate permite acest lucru. În ultimele luni, au crescut preocupările internaționale privind amenințarea pe care o constituie instabilitatea din Yemen, inclusiv din cauza legăturilor cu terorismul internațional. UE va urmări o strategie globală, prin colaborarea cu vecinii Yemenului în regiune pentru a soluționa această problemă și pentru a genera o dezvoltare politică și economică pe termen mai lung.

Situația generală privind problema nucleară iraniană este deosebit de gravă în prezent. Eforturile Chinei, Franței, Germaniei, Federației Ruse, Regatului Unit și SUA de a angaja Iranul în negocieri substanțiale au fost până acum infructuoase. UE își menține hotărârea de a depune eforturi pentru a se găsi o soluție negociată prin abordarea dublă.

Uniunea Europeană este gata să adopte măsurile necesare pentru însoțirea acțiunilor Consiliului de Securitate al ONU. UE va continua să își exprime preocuparea față de impactul negativ al politicilor iraniene asupra stabilității și securității în Orientul Mijlociu și va continua să sublinieze faptul că Iranul trebuie să joace un rol responsabil în regiune. UE rămâne foarte preocupată de situația drepturilor omului în Iran și va continua să o urmărească în mod activ pe viitor și să își exprime îngrijorarea în discuțiile cu guvernului Iran, reamintindu-i obligațiile internaționale în materie de drepturi ale omului, inclusiv pe cele privind încetarea abuzurilor îndreptate împotriva propriului său popor, sancționarea autorilor abuzurilor și eliberarea persoanelor care nu fac decât să își exercite drepturile. UE rămâne de asemenea profund preocupată de măsurile adoptate de autoritățile iraniene pentru a îi împiedica pe cetățenii săi să comunice și să primească fără restricții informații prin intermediul televiziunii, al radiodifuziunii prin satelit și al internetului. UE va fi hotărâtă să monitorizeze aceste aspecte și să acționeze în vederea încetării acestei situații inacceptabile.

Situația din Afganistan rămâne o dificultate majoră pentru comunitatea internațională și pentru guvernul de la Kabul. În Afganistan, UE a urmat o abordare globală, prin combinarea instrumentelor politice, civile, militare și de dezvoltare. UE își va concentra eforturile asupra consolidării statului de drept, în special prin intermediul EUPOL Afganistan, a capacității statului și a instituțiilor de a promova buna guvernare, drepturile omului și o administrație publică eficientă. UE va sprijini de asemenea creșterea economică, în special prin dezvoltarea rurală și progresul social. Acțiunile UE vor sta la baza strategiei de tranziție convenită în cadrul conferinței internaționale privind Afganistanul de la Londra din 28 ianuarie 2010.

Pakistan este un factor esențial în relația cu Afganistan, acesta înfruntând în același timp propriile sale dificultăți. Pe lângă rolul central în chestiunile privind stabilitatea și securitatea în regiune, UE cere de asemenea Pakistanului să îmbunătățească cooperarea în legătură cu chestiuni esențiale precum combaterea terorismului, neproliferarea, combaterea narcoticelor și drepturile omului. UE este dispusă să sprijine inițiativele Pakistanului privind reforma sectorului de securitate, statul de drept și instituțiile democratice, inclusiv sistemul electoral. Aici, ca oriunde altundeva, dezvoltarea economică va fi crucială pentru asigurarea unei stabilități pe termen lung.

În Africa, instabilitatea și conflictele regionale din unele părți ale continentului continuă să pericliteze dezvoltarea. UE este îndeaproape implicată în situația din Somalia, colaborând cu partenerii internaționali, inclusiv cu Uniunea Africană, cu Organizația Națiunilor Unite și cu Statele Unite ale Americii.

În 2010 va avea loc desfășurarea unei misiuni de formare a UE, stabilită în Uganda, pentru a sprijini forțele armate ale guvernului federal de tranziție, parte integrantă a abordării noastre globale. În același timp, UE este un donator principal al asistenței umanitare și financiare pentru această țară, iar operația navală Atalanta a oferit protecție împotriva amenințării reprezentate de actele de piraterie din largul coastelor somaleze. Efectul disuasiv al operației ATALANTA va depinde și de reușita urmăririi penale a persoanelor suspecte reținute în timpul operației. UE ar trebui să colaboreze cu țările situate în regiunea afectată de actele de piraterie în vederea încheierii unor acorduri de transfer. În 2010, Sudan se va confrunta de asemenea cu evenimente majore, și anume alegerile naționale, eforturile de reinstaurare a păcii în regiunea Darfur și pregătirile pentru referendumul privind statutul Sudanului de Sud prevăzut pentru ianuarie 2011. UE va colabora cu Uniunea Africană și cu alți actori pentru a construi un viitor stabil și democratic pentru poporul din Sudan.

Aceste exemple ilustrează un fapt evident, și anume că dificultățile la nivel internațional din zilele noastre nu pot fi înfruntate în mod individual de nicio țară. În lumea secolului douăzeci și unu, parteneriatele au dobândit o nouă importanță, reprezentând un mijloc indispensabil de abordare a dificultăților economice și de securitate comune. În ultimul deceniu, UE a urmărit să își consolideze legăturile cu actori mondiali de frunte. Trebuie să exploatăm prilejurile create prin Tratatul de la Lisabona, care ne facilitează colaborarea cu ceilalți, și să adâncim această colaborare.

Legăturile noastre cu SUA rămân la fel de importante ca întotdeauna. În majoritatea cazurilor, este indispensabil să existe un angajament din ambele părți ale Atlanticului pentru a se putea soluționa dificultățile actuale, dar acest lucru se poate realiza numai dacă există un acord și asupra direcției căii de urmat. Agenda transatlantică cuprinde chestiuni diverse, de la criza economică și asigurarea competitivității noastre economice pe termen lung; până la securitatea mondială, incluzând neproliferarea, combaterea terorismului și dezarmarea; abordarea încălzirii globale; îndeplinirea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului; și chestiuni regionale precum Afganistan și Pakistan și procesul de pace din Orientul Mijlociu.

La est, Rusia este atât un vecin, cât și un partener esențial pe scena internațională cu privire la chestiuni precum Iran, Orientul Mijlociu, Afganistan și conflictele prelungite din vecinătatea comună. Mai mult, este în propriul nostru interes ca Rusia să se integreze și mai mult în sistemul internațional și să respecte regulile acestuia. Negocierile privind un nou acord UE-Rusia vor trebui să asigure un progres echilibrat în toate domeniile parteneriatului nostru.

India și China sunt parteneri esențiali în ceea ce privește atât chestiunile regionale, cât și cele mondiale. Putem fi mai ambițioși în schimburile noastre politice cu India și în cooperarea pentru abordarea dificultăților comune, precum Afganistan, terorismul, schimbările climatice, criza financiară și neproliferarea. Combaterea terorismului, menținerea păcii și consolidarea păcii sunt domenii cu potențial pentru o cooperare sporită. Parteneriatul cu China are o importanță strategică care va crește în timp. Trebuie să investim mai mult pentru crearea unui sistem de relații care să permită UE să își promoveze interesele și valorile în domeniile politic și economic, precum și să se implice pentru găsirea unor soluții împărtășite pentru problemele globale.

Japonia rămâne un partener de marcă în Asia de Est. Și în cazul Japoniei, putem face mai multe pentru pace și securitate, într-o relație care a fost în mod tradițional conturată de interesele economice. Relațiile cu Republica Coreea vor dobândi anul acesta rangul de parteneriat strategic, mai ales datorită încheierii acordului-cadru și a acordului de liber schimb. Alte parteneriate - cu Brazilia, Mexic și Africa de Sud, printre altele - dobândesc o semnificație sporită. Cooperarea cu organizațiile internaționale și regionale este, de asemenea, crucială. Parteneriatul dintre Organizația Națiunilor Unite și UE este un pilon fundamental pentru politica noastră externă. Dar acestuia îi poate fi conferită o notă de profunzime, mai ales în domeniul gestionării crizelor. Legăturile noastre cu NATO ar trebui și ele extinse pentru a putea atinge obiectivele noastre comune de realizare a unei securități sporite pe continentul nostru și în afara acestuia. OSCE continuă să joace un rol de frunte în regruparea tuturor țărilor care au un interes în securitatea europeană. Aceasta a dobândit o nouă dimensiune prin Procesul de la Corfu privind securitatea euroatlantică, căruia UE va continua să îi ofere un impuls în 2010.

Aceste legături sunt completate de cele cu organizațiile regionale din afara Europei. În Asia de Sud-Est, ASEAN și-a aprofundat relațiile cu UE. Semnarea unui acord global de parteneriat și cooperare cu Indonezia, în noiembrie 2009, a reprezentat o etapă semnificativă în cadrul relațiilor ASEAN-UE. UE va continua procesul de negociere a acordurilor de parteneriat și cooperare cu alți membri ai ASEAN. Reînnoirea angajamentului în negocierile bilaterale privind acordul de liber schimb cu țări individuale care fac parte din ASEAN va reprezenta o bază de pornire pentru un viitor acord în contextul regional. În octombrie 2001, Europa va găzdui cea de a opta reuniune la nivel înalt a ASEM la Bruxelles. O relație economică mai strânsă, precum și un dialog politic solid cu regiunea asiatică aflată în creștere sunt de o importanță sporită pentru viitorul Europei. În special, reuniunea la nivel înalt oferă prilejul definirii unor puncte de vedere comune pentru desfășurarea principalelor negocieri internaționale.

Prima reuniune a G20 care va avea loc într-o țară care nu face parte din G8 va avea loc o lună mai târziu, iar cea de a 16-a Conferință a părților la Convenția ONU privind schimbările climatice va debuta la Cancun la puțin timp după aceea.

UE este cel mai important partener internațional pentru Uniunea Africană, iar Strategia comună Africa-UE evidențiază noul parteneriat strategic dintre Europa și Africa. Cea de a treia reuniune la nivel înalt Africa-UE care va avea loc în 2010 la sfârșitul lunii noiembrie va constitui un prilej important pentru UE, UA și statele membre de a examina progresele inițiale înregistrate în cadrul strategiei, de a oferi un nou impuls parteneriatului nostru ambițios și de a consolida coordonarea politicii și cooperarea practică dintre UE și Africa. În cadrul reuniunii vor fi abordate dificultățile-cheie de la nivel mondial, precum pacea și securitatea, schimbările climatice, accesul la energie și securitatea energetică și îndeplinirea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului.

În ceea ce privește America Latină și zona Caraibilor, reuniunea la nivel înalt UE-ALC din mai va stabili agenda parteneriatului strategic pentru următorii doi ani, prin Declarația de la Madrid și planul de acțiune conex. De asemenea, se preconizează următoarele rezultate: încheierea unui acord de asociere cu America Centrală și a unui acord comercial multipartit cu unele state andine (Columbia/Peru), precum și reluarea negocierilor pentru un acord de asociere cu Mercosur, lansarea Facilității de investiții pentru America Latină (LAIF), crearea Fundației UE-ALC, acordul privind elaborarea strategiei comune UE/CARIFORUM, acordul privind un plan executiv comun cu Mexic, confirmarea unei asocieri pentru dezvoltare și inovare cu Chile și consolidarea relațiilor bilaterale.

UE va continua să acționeze în cadrul diferitelor foruri în vederea consolidării regimului internațional de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă. Un rezultat pozitiv și echilibrat al Conferinței de revizuire a Tratatului de neproliferare din mai va constitui o prioritate deosebită. De asemenea, am avut o contribuție pozitivă la reuniunea la nivel înalt privind securitatea nucleară din aprilie 2009 și vom continua să suscităm interesul asupra necesității de consolidare a securității nucleare la nivel mondial. UE va continua să își pună în aplicare politicile, în special „Noile linii de acțiune ale UE privind combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora”.

Protecția și promovarea drepturilor omului ocupă un loc central în toate domeniile politicii noastre externe. Urmărirea intereselor noastre trebuie să fie întotdeauna însoțită de promovarea valorilor noastre.

În 2010, UE va continua să promoveze tendința de abolire a pedepsei cu moartea.

UE va continua să urmărească îndeaproape chestiunea libertății religioase sau de credință și combaterea intoleranței religioase, ca parte a politicii UE privind drepturile omului. A fost lansat un nou dialog privind drepturile omului cu Republica Moldova în februarie 2010 și va fi inițiat un nou dialog privind drepturile omului cu Indonezia. UE va încerca să și dezvolte și mai mult relațiile cu ASEAN, inclusiv prin cooperarea cu noua Comisie interguvernamentală a ASEAN privind drepturile omului, și va explora posibilitatea lansării unui dialog privind dificultățile legate de drepturile omului în această regiune. UE va juca un rol principal în pregătirea evaluării din 2011 a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului. Implicarea activă a Parlamentului European în evaluarea dialogurilor privind drepturile omului cu Rusia și cu China va fi binevenită, precum și schimburile de opinii în cadrul comisiilor relevante ale Parlamentului European și Consiliului.

Odată cu cea de a zecea aniversare a politicii europene de securitate și apărare în 2009 și cu intrarea recentă în vigoare a Tratatului de la Lisabona, a devenit evident că politica externă și de securitate comună s-a dezvoltat foarte mult într-o perioadă de timp relativ scurtă. Însă, este la fel de evident că trebuie să continuăm să ne îmbunătățim capacitatea de a acționa eficient, printr-un proces decizional mai strategic, printr-o mai bună coerență între politicile noastre și prin capacități militare și civile consolidate. Vom continua să lucrăm în cadrul politicii de securitate și apărare comună pentru a ne îmbunătăți capacitatea de desfășurare rapidă, pentru a oferi măsuri mai flexibile de sprijin al misiunilor, pentru a consolida drepturile omului și perspectiva de gen și pentru a coordona mai bine activitățile PSAC la eforturile pe termen lung în vederea stabilizării și dezvoltării desfășurate de Comisia Europeană și de partenerii internaționali. Abilitatea noastră de a avea un impact depinde și de accesul la capacitățile relevante, dublat de instrumente politice și financiare corespunzătoare.

În concluzie, 2010 va fi un an crucial pentru politica externă europeană. Dezbateră instituțională care a condus la Tratatul de la Lisabona a durat aproape un deceniu. Acum că acest proces s-a încheiat, putem deschide un nou capitol. Este momentul potrivit, întrucât, mai mult ca niciodată, UE trebuie să privească în afară și să se angajeze alături de restul lumii. Un eșec în acest sens ar însemna mai mult decât o simplă ocazie pierdută. Un astfel de eșec ar însemna o retragere din rolul la care aspirăm pe scena internațională și pe care îl reclamă atât interesele, cât și valorile noastre. Este timpul ca vorbele să devină fapte.

Legal acts in the CFSP area

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
I. MESURES RESTRICTIVES			
I.1 BALKANS OCCIDENTAUX			
24.09.2009	Prorogation de la position commune 2004/694/PESC concernant de nouvelles mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 15	2009/717/PESC L 253 (25.09.2009)
26.02.2009	Renouvellement des mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 15	2009/164/PESC L 55 (27.02.2009)
10.02.2009	Prorogation et modification de la position commune 2004/133/PESC concernant des mesures restrictives à l'égard d'extrémistes dans l'ancienne République yougoslave de Macédoine (ARYM)	art. 15	2009/116/PESC L 40 (11.02.2009)
I.2 AFRIQUE			
REPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU CONGO			
27.04.2009	Application de la position commune 2008/369/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République démocratique du Congo	position commune 2008/369/PESC art. 6; art. 23 (2)	2009/349/PESC L 106 (28.04.2009)
26.01.2009	Modification de la position commune 2008/369/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République démocratique du Congo	art. 15	2009/66/PESC L 23 (27.01.2009)
RÉPUBLIQUE DE GUINÉE			
22.12.2009	Modification de la position commune 2009/788/PESC concernant des mesures restrictives à l'encontre de la République de Guinée	art. 29	2009/1003/PESC L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Institution des certaines mesures restrictives spécifiques à l'encontre de la République de Guinée	art. 215 §1 et 2	2009/1284/UE L 346 (23.12.2009)
27.10.2009	Mesures restrictives à l'encontre de la République de Guinée	art. 15	2009/788/PESC L 281 (28.10.2009) + rectificatif L 282 (29.10.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
SOMALIE			
16.02.2009	Mesures restrictives à l'encontre de la Somalie et abrogation de la position commune 2002/960/PESC	art. 15	2009/138/PESC L 46 (17.02.2009)
ZIMBABWE			
26.01.2009	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre du Zimbabwe	art. 15	2009/68/PESC L 23 (27.01.2009)
I.3 ASIE / OCÉANIE			
BIRMANIE / MYANMAR			
18.12.2009	Modification de la position commune 2006/318/PESC renouvelant les mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 29	2009/981/PESC L 338 (19.12.2009)
13.08.2009	Modification de la position commune 2006/318/PESC renouvelant les mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 15	2009/615/PESC L 210 (14.08.2009)
27.04.2009	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 15	2009/351/PESC L 108 (29.04.2009)
RÉPUBLIQUE POPULAIRE DÉMOCRATIQUE DE CORÉE			
22.12.2009	Modification de la position commune 2006/795/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	art. 29	2009/1002/PESC L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Modification du règlement (CE) n o 329/2007 concernant des mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	art. 215 §1 et 2	2009/1283/UE L 346 (23.12.2009)
04.08.2009	Mise en oeuvre de la position commune 2006/795/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	position commune 2006/795/PESC art. 6(1) art. 23(2)	2009/599/PESC L 203 (05.08.2009)
27.07.2009	Modification de la position commune 2006/795/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	art. 15	2009/573/PESC L 197 (29.07.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
I.4 MOYEN-ORIENT / GOLFE			
IRAN			
15.12.2009	Modification du règlement (CE) n o 423/2007 concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran	art. 215 §1 et 2	2009/1228/UE L 330 (16.12.2009)
17.11.2009	Mise en oeuvre de l'article 7, paragraphe 2, du règlement (CE) n o 423/2007 concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran et abrogeant la décision 2008/475/CE	règlement (CE) no 423/2007 art. 15 (2)	2009/1100/CE L 303 (18.11.2009)
17.11.2009	Mise en oeuvre de la position commune 2007/140/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran	position commune 2007/140/PESC art. 7 (2) art. 23 (2)	2009/840/PESC L 303 (18.11.2009)
IRAQ			
05.03.2009	Modification de la position commune 2003/495/PESC sur l'Iraq	art. 15	2009/175/PESC L 62 (06.03.2009)
I.5 EUROPE ORIENTALE ET ASIE CENTRALE			
BIÉLORUSSIE			
15.12.2009	Prorogation des mesures restrictives à l'encontre de certains fonctionnaires de Biélorussie prévues dans la position commune 2006/276/PESC et abrogeant la position commune 2009/314/PESC	art. 29	2009/969/PESC L 332 (17.12.2009)
06.04.2009	Modification de la position commune 2006/276/PESC concernant des mesures restrictives à l'encontre de certains fonctionnaires de Biélorussie et abrogeant la position commune 2008/844/PESC	art. 15	2009/314/PESC L 93 (07.04.2009)
RÉPUBLIQUE DE MOLDAVIE			
16.02.2009	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre des dirigeants de la région de Transnistrie de la République de Moldova	art. 15	2009/139/PESC L 46 (17.02.2009)
OUZBÉKISTAN			
15.12.2009	Abrogation du règlement (CE) n o 1859/2005 instituant certaines mesures restrictives à l'encontre de l'Ouzbékistan	art. 215 §1, art. 301	2009/1227/UE L 330 (16.12.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
II. PESD			
II.1 BALKANS OCCIDENTAUX			
15.12.2009	Prorogation du mandat du chef de la Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-Herzégovine	art. 38, troisième alinéa décision 2009/906/PESC art. 10 §1	2009/958/PESC MPUE/1/2009 L 330 (16.12.2009)
08.12.2009	Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-et-Herzégovine	art. 28, art. 43 §2	2009/906/PESC L 322 (09.12.2009)
11.11.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 25, troisième alinéa; action commune 2004/570/PESC art. 6	2009/836/PESC BiH/15/2009 L 299 (14.11.2009)
09.06.2009	Modification de l'action commune 2008/124/PESC relative à la mission «État de droit» menée par l'Union européenne au Kosovo, EULEX KOSOVO	art. 14	2009/445/PESC L 148 (11.06.2009)
II.2 AFRIQUE			
04.12.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 38 action commune 2008/851/PESC art. 6	2009/946/PESC ATALANTA/8/2009 L 327 (12.12.2009)
08.12.2009	Modification de l'action commune 2008/851/PESC concernant l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie	art. 28, art. 43 §2	2009/907/PESC L 322 (09.12.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
17.11.2009	Modification et prolongation de l'action commune 2008/112/PESC relative à la mission de l'Union européenne visant à soutenir la réforme du secteur de la sécurité en République de Guinée- Bissau (UE RSS GUINÉE-BISSAU)	art. 14	2009/841/PESC L 303 (18.11.2009)
23.10.2009	Signature et conclusion de l'accord entre l'Union européenne et la République des Seychelles relatif au statut des forces placées sous la direction de l'Union européenne dans la République des Seychelles, dans le cadre de l'opération militaire de l'Union européenne Atalanta	art. 24	2009/916/PESC L 323 (10.12.2009)
23.10.2009	Signature et application provisoire de l'échange de lettre entre l'Union européenne et la République des Seychelles sur les conditions et les modalités régissant le transfert, de l'EUNAVFOR à la République des Seychelles, des personnes suspectées d'actes de piraterie ou des vols à main armée, ainsi que leur traitement après un tel transfert	art. 24	2009/877/PESC L 315 (02.12.2009)
19.10.2009	Abrogation de l'action commune 2007/677/PESC relative à l'opération militaire de l'Union européenne en République du Tchad et en République centrafricaine	art. 14	2009/795/PESC L 283 (30.10.2009)
19.10.2009	Modification de l'action commune 2007/405/PESC relative à la mission de police de l'Union européenne menée dans le cadre de la réforme du secteur de la sécurité (RSS) et son interface avec la justice en République démocratique du Congo (EUPOL RD Congo)	art. 14	2009/769/PESC L 274 (20.10.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
02.10.2009	Modification de la décision Atalanta/2/2009 du Comité politique et de sécurité relative à l'acceptation de contributions d'États tiers à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta), ainsi que la décision Atalanta/3/2009 du Comité politique et de sécurité établissant le Comité des contributeurs pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 décision ATALANTA/2/2009 décision ATALANTA/3/2009 + addendum	2009/758/PESC ATALANTA/7/2009 L 270 (15.10.2009)
25.09.2009	Nomination du chef de la mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (EUSEC RD Congo)	art. 25 troisième alinéa action commune 2009/709/PESC art. 8	2009/723/PESC EUSEC/1/2009 L 257 (30.09.2009)
15.09.2009	Mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (EUSEC RD Congo)	art. 14, art. 25 troisième alinéa, art. 28 §3 premier alinéa	2009/709/PESC L 246 (18.09.2009)
27.07.2009	Signature et application provisoire de l'accord entre l'Union européenne et la République de Croatie sur la participation de la République de Croatie à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (opération Atalanta)	art. 24	2009/597/PESC L 202 (04.08.2009)
22.07.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 6 §1	2009/559/PESC ATALANTA/6/2009 L 192 (24.07.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
25.06.2009	Modification et prorogation de l'action commune 2007/406/PESC relative à la mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (EUSEC RD Congo)	art. 14	2009/509/PESC L 172 (02.07.2009)
15.06.2009	Modification et prorogation de l'action commune 2007/405/PESC relative à la mission de police de l'Union européenne menée dans le cadre de la réforme du secteur de la sécurité (RSS) et son interface avec la justice en République démocratique du Congo (EUPOL RD Congo)	art. 14	2009/466/PESC L 151 (16.06.2009)
10.06.2009	Modification de la décision Atalanta/2/2009 du Comité politique et de sécurité relative à l'acceptation de contributions d'États tiers à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta), ainsi que la décision Atalanta/3/2009 du Comité politique et de sécurité établissant le Comité des contributeurs pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 §2 décision ATALANTA/2/2009 décision ATALANTA/3/2009 + addendum	2009/446/PESC ATALANTA/5/2009 L 148 (11.06.2009)
27.05.2009	Nomination d'un commandant de l'opération de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa	2009/413/PESC ATALANTA/4/2009 L 132 (29.05.2009)
18.05.2009	Modification de l'action commune 2008/112/PESC relative à la mission de l'Union européenne visant à soutenir la réforme du secteur de la sécurité en République de Guinée-Bissau (UE RSS GUINÉE- BISSAU)	art. 14	2009/405/PESC L 128 (27.05.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
21.04.2009	Établissement d'un Comité des contributeurs pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 §5	2009/369/PESC ATALANTA/3/2009 L 112 (06.05.2009) + addendum L 119 (14.05.2009)
21.04.2009	Acceptation de contributions d'États tiers à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 §2	2009/356/PESC ATALANTA/2/2009 L 109 (30.04.2009)
26.02.2009	Échange de lettres entre l'Union européenne et le gouvernement du Kenya sur les conditions et les modalités régissant le transfert, de la force navale placée sous la direction de l'Union européenne (EUNAVFOR) au Kenya, des personnes soupçonnées d'avoir commis des actes de piraterie qui sont retenues par l'EUNAVFOR et de leurs biens saisis en possession de cette dernière, ainsi que leur traitement après un tel transfert	art. 24	2009/293/PESC L 79 (25.03.2009)
17.03.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	action commune 2008/851/PESC art. 6 §1	2009/288/PESC ATALANTA/1/2009 L 76 (24.03.2009)
II.3 ASIE / OCÉANIE			
17.11.2009	Modification de l'action commune 2007/369/PESC relative à l'établissement de la Mission de police de l'Union européenne en Afghanistan (EUPOL AFGHANISTAN)	art. 14	2009/842/PESC L 303 (18.11.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
II.4 MOYEN-ORIENT / GOLFE			
15.12.2009	Nomination du chef de la mission intégrée «État de droit» de l'Union européenne pour l'Iraq, EUJUST LEX	art. 38 action commune 2009/475/PESC art. 9 §2	2009/982/PESC EUJUST LEX/2/2009 L 338 (19.12.2009)
15.12.2009	Nomination du chef de la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens	art. 38, troisième alinéa action commune 2005/797/PESC art. 11 §1	2009/957/PESC EUPOL COPPS/2/2009 L 330 (16.12.2009)
15.12.2009	Modification de l'action commune 2005/797/PESC concernant la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens	art. 28, art. 43 §2	2009/955/PESC L 330 (16.12.2009)
20.11.2009	Modification de l'action commune 2005/889/PESC établissant une mission de l'Union européenne d'assistance à la frontière au point de passage de Rafah (EU BAM Rafah)	art. 14	2009/854/PESC L 312 (27.11.2009)
03.07.2009	Nomination du chef de la mission intégrée «État de droit» de l'Union européenne pour l'Iraq, EUJUST LEX	art. 25 troisième alinéa action commune 2009/475/PESC art. 9(2)	2009/596/PESC L 202 (04.08.2009)
11.06.2009	Mission intégrée «État de droit» de l'Union européenne pour l'Iraq, EUJUST LEX	art. 14	2009/475/PESC L 156 (19.06.2009)
27.05.2009	Établissement d'un Comité des contributeurs pour la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens (EUPOL COPPS)	art. 25 troisième alinéa action commune 2005/797/PESC art. 12(3);	2009/412/PESC EUPOL COPPS/1/2009 L 132 (29.05.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
II.5 EUROPE ORIENTALE ET ASIE CENTRALE			
31.07.2009	Prorogation du mandat du chef de la mission d'observation de l'Union européenne en Géorgie, EUMM Georgia	art. 25 troisième alinéa; action commune 2008/736/PESC art. 10 §1	2009/619/PESC EUMM GEORGIA/1/2009 L 214 (19.08.2009)
27.07.2009	Modification et prorogation de l'action commune 2008/736/PESC concernant la mission d'observation de l'Union européenne en Géorgie, EUMM Georgia	art. 14	2009/572/PESC L 197 (29.07.2009)
27.07.2009	Modification et prorogation de la décision 2008/901/PESC relative à une mission d'enquête internationale indépendante sur le conflit en Géorgie	art. 13 §3, art. 23 §1	2009/570/PESC L 197 (29.07.2009)
23.03.2009	Modification de l'action commune 2008/736/PESC concernant la mission d'observation de l'Union européenne en Géorgie, EUMM Georgia	art. 14	2009/294/PESC L 79 (25.03.2009)
III. INSTITUTIONNALISATION DE LA PESD: AGENCE EUROPÉENNE DE DÉFENSE, INSTITUT D'ÉTUDES DE SÉCURITÉ, CENTRE SATELLITAIRE ET COLLÈGE EUROPÉEN DE SÉCURITÉ ET DE DÉFENSE			
10.11.2009	Modification de l'action commune 2001/555/PESC relative à la création d'un centre satellitaire de l'Union européenne	art. 14	2009/834/PESC L 297 (13.11.2009)
14.09.2009	Règlement du personnel du Centre satellitaire de l'Union européenne	action commune 2001/555/PESC action commune 2006/998/PESC art. 9, paragraphe 3	2009/747/PESC L 276 (21.10.2009)
IV. REPRÉSENTANTS SPÉCIAUX DE L'UNION EUROPÉENNE			
IV.1 AFGHANISTAN/PAKISTAN			
15.06.2009	Nomination du représentant spécial de l'Union européenne pour l'Afghanistan et le Pakistan et abrogeant l'action commune 2009/135/PESC	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/467/PESC L 151 (16.06.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne en Afghanistan	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/135/PESC L 46 (17.02.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
IV.2 ANCIENNE RÉPUBLIQUE YUGOSLAVE DE MACÉDOINE (ARYM)			
15.09.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne dans l'ancienne République yougoslave de Macédoine (ARYM)	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/706/PESC L 244 (16.09.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne dans l'ancienne République yougoslave de Macédoine (ARYM)	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/129/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.3 ASIE CENTRALE			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour l'Asie centrale	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/130/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.4 BOSNIE-HERZÉGOVINE			
11.03.2009	Nomination du représentant spécial de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/181/PESC L 67 (12.03.2009)
IV.5 CAUCASE DU SUD			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour le Caucase du Sud	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/133/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.6 GÉORGIE			
15.12.2009	Modification de l'action commune 2009/131/PESC prorogeant le mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la crise en Géorgie	art. 28, art. 31(2), art. 33	2009/956/PESC L 330 (16.12.2009)
27.07.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la crise en Géorgie	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/571/PESC L 197 (29.07.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la crise en Géorgie	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/131/PESC L 46 (17.02.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
IV.7 KOSOVO			
07.08.2009	Modification de l'action commune 2009/137/PESC prorogeant le mandat du représentant spécial de l'Union européenne au Kosovo	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/605/PESC L 206 (08.08.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne au Kosovo	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/137/PESC L 46 (17.02.2009) + Rectificatif L 91 (03.04.2009)
IV.8 PROCESSUS DE PAIX AU MOYEN-ORIENT			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour le processus de paix au Moyen-Orient	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/136/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.9 RÉGION DES GRANDS LACS AFRICAINS			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la région des Grands Lacs africains	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/128/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.10 RÉPUBLIQUE DE MOLDAVIE			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne en République de Moldavie	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/132/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.12 SOUDAN			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour le Soudan	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/134/PESC L 46 (17.02.2009)
V. NON-PROLIFÉRATION			
22.12.2009	Soutien d'activités de l'Union européenne visant à promouvoir auprès des pays tiers le contrôle des exportations d'armements et les principes et critères de la position commune 2008/944/PESC	art. 26(2) et art. 31(1)	2009/1012/PESC L 348 (29.12.2009)
27.07.2009	Soutien des activités de l'OIAC dans le cadre de la mise en oeuvre de la stratégie de l'UE contre la prolifération des armes de destruction massive	art. 13(3) et art. 23(1)	2009/569/PESC L 197 (29.07.2009)
19.01.2009	Soutien d'activités de l'UE visant à promouvoir auprès des pays tiers le processus d'élaboration d'un traité sur le commerce des armes, dans le cadre de la stratégie européenne de sécurité	art. 13(3) et art. 23(1)	2009/42/PESC L 17 (22.01.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
VI. LUTTE CONTRE LE TERRORISME			
22.12.2009	Modification du règlement (CE) no 881/2002 instituant certaines mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités liées à Oussama ben Laden, au réseau Al-Qaida et aux Taliban	art. 215 §2	2009/1286/UE L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Mise à jour de la liste des personnes, groupes et entités auxquels s'appliquent les articles 2, 3 et 4 de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme	art. 29	2009/1004/PESC L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Mise en oeuvre de l'article 2, paragraphe 3, du règlement (CE) n o 2580/2001 concernant l'adoption de mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, et abrogeant le règlement (CE) n o 501/2009	règlement (CE) no 2580/2001 art. 2 §3	2009/1285/UE L 346 (23.12.2009)
15.06.2009	Mise à jour de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme et abrogeant la position commune 2009/67/PESC	art. 15 et 34	2009/468/PESC L 151 (16.06.2009) + Corrigendum L 353 (31.12.2009)
26.01.2009	Mise à jour de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme et abrogeant la position commune 2008/586/PESC	art. 15 et 34	2009/67/PESC L 23 (27.01.2009)
VII. SECURITÉ			
30.11.2009	Conclusion de l'accord entre l'Australie et l'Union européenne sur la sécurité des informations classifiées	art. 24	2010/53/PESC L 26 (30.01.2010)
16.03.2009	Conclusion de l'accord entre l'Union européenne et Israël sur les procédures de sécurité pour l'échange d'informations classifiées	art. 24	2009/558/PESC L 192 (24.07.2009)
PROCESSUS DE PAIX AU MOYEN-ORIENT			
27.10.2009	Accueil temporaire de certains Palestiniens par des États membres de l'UE	art. 15	2009/787/PESC L 281 (28.10.2009)

Appearances by representatives of the Council in the European Parliament in the field of CFSP/ESDP in 2009

I. Appearances by the Presidency:

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
1	19.02	Formal sitting with President Klaus	Mini Plenary, Brussels
2	14.01	PM Topolánek on the priorities of the CZ Pcy	EP Plenary, Strasbourg
3	25.03	PM Topolánek on the results of the Spring European Council	EP Plenary, Strasbourg
4	06.04	PM Topolánek and DFM Kohout	ACP-EU JPA, Prague
5	15.07	PM Fischer on results of CZ Pcy and the European Council	EP Plenary, Strasbourg
6	14.01	FM Schwarzenberg on the situation in the Middle East/Gaza	EP Plenary, Strasbourg
7	20.01	FM Schwarzenberg on the CFSP priorities of the CZ Pcy	AFET, Brussels
8	17.03	FM Schwarzenberg	EMPA 5th Plenary Session, Brussels
9	18.04	FM Schwarzenberg	66th EP/US Congress Transatlantic Legislators' Dialogue, Prague
10	22.04	FM Schwarzenberg - during the vote on Turkmenistan	EP Plenary, Strasbourg
11	16.12.08	VPM Vondra met Conference of Committee Chairs	EP, Strasbourg
12	14.01	VPM Vondra on the Gas supply to the EU by Ukraine and Russia	EP Plenary, Strasbourg
13	14.01	VPM Vondra on the situation in the Horn of Africa	EP Plenary, Strasbourg
14	14.01	VPM Vondra on relations between the EU and Belarus	EP Plenary, Strasbourg
15	14.01	VPM Vondra on commemoration of Srebrenica	EP Plenary, Strasbourg
16	03.02	VPM Vondra on resettlement of Guantánamo prisoners	EP Plenary, Strasbourg
17	03.02	VPM Vondra on alleged use of European countries by the CIA for the transport and illegal detention of prisoners	EP Plenary, Strasbourg
18	04.02	VPM Vondra on Kosovo	EP Plenary, Strasbourg
19	04.02	VPM Vondra on consular protection of EU citizens in third countries	EP Plenary, Strasbourg
20	18.02	VPM Vondra on the Barcelona Process -Union for the Mediterranean	Mini Plenary, Brussels
21	11.03	VPM Vondra on preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
22	11.03	VPM Vondra on Croatia, Turkey and FYROM progress reports 2008	EP Plenary, Strasbourg
23	11.03	VPM Vondra on the mandate of the ICT for the former Yugoslavia	EP Plenary, Strasbourg

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
24	25.03	VPM Vondra on transatlantic relations	EP Plenary, Strasbourg
25	25.03	VPM Vondra on Turkmenistan	EP Plenary, Strasbourg
26	25.03	VPM Vondra on EU-Belarus dialogue	EP Plenary, Strasbourg
27	25.03	VPM Vondra met Conference of Committee Chairs	EP, Strasbourg
28	01.04	VPM Vondra on a recommendation to the Council on the new EU-Russia agreement	Mini Plenary, Brussels
29	05.05	VPM Vondra on preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
30	23.04	Minister of Employment and Social Affairs Necas on the situation in Moldova	EP Plenary, Strasbourg
31	23.04	Minister of Employment and Social Affairs Necas on Western Balkans	EP Plenary, Strasbourg
32	23.04	Minister of Employment and Social Affairs Necas on Non-proliferation	EP Plenary, Strasbourg
33	27.01	DFM Kohout on the results of GAERC (26-27/1)	Extraordinary AFET
34	24.02	DFM Kohout on the results of GAERC (23-24/2)	AFET, Brussels
35	25.02	DFM Kohout	1st Northern Dimension Forum, Brussels
36	17.03	DFM Kohout on the results of GAERC (16-17/3)	Extraordinary AFET, Brussels
37	28.04	DFM Kohout on results of GAERC (27-28/4)	Extraordinary AFET, Brussels
38	06.05	DFM Kohout on UN Conference on Racism	EP Plenary, Strasbourg
39	06.05	DFM Kohout on Human Rights in the world 2008	EP Plenary, Strasbourg
40	07.05	DFM Kohout	High-Level Contact Group for the relations with the Turkish Cypriot Community, Strasbourg
41	21.01	Director General for EU Countries, Burianek , CZ MFA	11th EP-BiH IPM, Brussels
42	21.01	COHOM chair Dlouha on the priorities of the CZ Pcy in the area of Human Rights	DROI, Brussels
43	29.01	PSC chair Amb. Sramek on the priorities of the CZ Pcy in the field of ESDP	SEDE, Brussels
44	10.02	COHOM chair Dlouha on three human rights reports (clauses, dialogues and sanctions)	DROI, Brussels

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
45	11.02	CZ Dep. Military Representative to the EU Pavel , CZ Perm. Rep.	EP-Afghanistan IPM, Brussels
46	16.02	Dep. Director Holikova , CZ MFA	EU-Georgia PCC, Brussels
47	16.02	Dep. Director Holikova , CZ MFA	EU-Russia PCC, Brussels
48	23.02	Ambassador Kuhnl	EU-Croatia JPC, Zagreb
49	24.02	COREPER 2 Amb. Vicenova , CZ Perm. Rep.	EU-Ukraine PCC, Brussels
50	16.03	COARM chair Ms Sequensova	SEDE
51	19.03	Director of South and South-East Europe Department, Szunyog , CZ MFA	16th EP-Albania IPM, Tirana
52	25.03	DG Karfik , Section for Non-European Countries and Development Cooperation, CZ MFA	EU-Chile JPC in Strasbourg
53	26.03	Chair of EEA/EFTA WG Soukupova	EEA JPC
54	31.03	DG Secka , EU Section, CZ MFA	EU-FYROM JPC, Brussels
55	31.03	COREPER 2 Amb. Vicenova , CZ Perm. Rep.	EU-Turkey JPC, Brussels
56	31.03	Head of External Relations Unit Fajkusova , CZ Perm. Rep.	EU-Mexico JPC, Brussels
57	06.04	Director of South and South-East Europe Department, Szunyog , CZ MFA	2nd EP/Kosovo IPM, Pristina
58	07.04	Ambassador of Poland in Armenia, Knothe	EU-Armenia PCC, Yerevan
59	08.04	Ambassador Hrda , DG, Cabinet of the Minister, MFA	EuroLat JPA, Madrid
60	16.04	COHOM chair Dlouha on the Human Rights policies towards Russia and China	DROI, Brussels
61	15.07	PM Reinfeldt on presentation of the SE Pcy programme	EP Plenary, Strasbourg
62	07.10	PM Reinfeldt on results of the referendum in Ireland	Mini Plenary, Brussels
63	11.11	PM Reinfeldt on the outcome of the European Council incl. the mandate and attributions of the President of the European Council and of the High Representative/vice-president of the Commission, as well as the structure of the new Commission	Mini Plenary, Brussels
64	16.12	PM Reinfeldt on the results of the European Council and the SE Pcy	EP Plenary, Strasbourg

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
65	24.02	FM Bildt in preparation of the SE Pcy	AFET, Brussels
66	15.07	FM Bildt on Iran	EP Plenary, Strasbourg
67	15.07	FM Bildt on China	EP Plenary, Strasbourg
68	15.07	FM Bildt on Honduras	EP Plenary, Strasbourg
69	21.07	FM Bildt on presentation of the SE Pcy programme	AFET, Brussels
70	25.11	FM Bildt on the enlargement strategy 2009 concerning the countries of the Western Balkans, Iceland and Turkey	EP Plenary, Strasbourg
71	25.11	FM Bildt on a political solution with regard to the piracy off the coast of Somalia	EP Plenary, Strasbourg
72	10.12	FM Bildt on the results of the SE Pcy programme	AFET, Brussels
73	17.11	MoD Tolgfors on SE Pcy programme in the field of ESDP	AFET, Brussels
74	16.09	Minister for Europe Malmström on EU strategy for the Baltic Sea area	EP Plenary, Strasbourg
75	16.09	ME Malmström on the EC/Tajikistan PCA	EP Plenary, Strasbourg
76	20.10	ME Malmström on Democracy building in external relations	EP Plenary, Strasbourg
77	21.10	ME Malmström on the preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
78	21.10	ME Malmström on EEAS	EP Plenary, Strasbourg
79	21.10	ME Malmström on Transatlantic relations	EP Plenary, Strasbourg
80	04.11	ME Malmström on the results of GAERC	AFET, Brussels
81	11.11	ME Malmström on EU-Russia Summit	Mini Plenary, Brussels
82	25.11	ME Malmström on the preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
83	15.12	ME Malmström on the conclusions of the Foreign Affairs Council on the Middle East Peace Process, including the situation in eastern Jerusalem	EP Plenary, Strasbourg
84	15.12	ME Malmström on restrictive measures affecting the rights of individuals following the entry into force of the Lisbon Treaty	EP Plenary, Strasbourg
85	15.12	ME Malmström on the situation in Georgia	EP Plenary, Strasbourg
86	16.12	ME Malmström on new EU action plan for Afghanistan and Pakistan	EP Plenary, Strasbourg
87	16.12	ME Malmström on Belarus	EP Plenary, Strasbourg
88	16.12	ME Malmström on Violence in the Democratic Republic of Congo	EP Plenary, Strasbourg
89	08.07	Deputy DG Rydberg , head of Middle East and North Africa, SE MFA on Iran ("in camera")	Enlarged AFET bureau
90	31.08	COHOM Chair Hammarskjöld on presentation of the SE Pcy priorities in the field of human rights	DROI, Brussels
91	07.09	PSC chair Amb. Skoog on presentation of the SE Pcy programme in the field of ESDP	SEDE, Brussels

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
92	15.09	State Secretary Belfrage on the results of GAERC (14-15/9)	AFET, Strasbourg
93	30.09	Amb. for Human Rights, Nordlander on EU human rights dialogues ("in camera")	DROI, Brussels
94	06.10	ACP Chair Sohlström on state of play in the negotiations for the 2nd revision of the Cotonou Agreement	DEVE, Brussels
95	06.10	COAFR Chair Ndisi on the situation in Mauritania	DEVE, Brussels
96	14.10	Chair of Mashreq/Maghreb WG Jardfeldt	Israel + Palestinian delegations
97	15.10	Ambassador Winberg , SE MFA	SEDE Workshop: "Anti-Personnel Landmines: achievements and practices a decade after the 1997 Mine Ban Treaty", Brussels
98	15.10	COEST co-chair Hagström	Belarus delegation
99	15.10	COEST co-chair Fredriksson	Russia delegation
100	03.11	Deputy DG Rydberg , head of Middle East and North Africa, SE MFA	EMPA, Brussels
101	03.11	Euromed Coordinator Ambassador Carlsson	EMPA, Brussels
102	04.11	Chair of Mashreq/Maghreb WG Jardfeldt	Maghreb delegation
103	09.11	COTRA Chair Brodén	32nd EP-Canada IPM
104	11.11	COEST Chair Hagström	7th EU-Kyrgyzstan PCC
105	12.11	COASI Chair Ozaki-Macias	7th EP/Malaysia IPM
106	16.11	Deputy PSC amb. Hartzell on the situation in Somalia	SEDE, Brussels
107	18.11	State Secretary Belfrage on the results of GAERC (16-17/11)	AFET, Brussels
108	30.11	COHOM Chair Hammar skjöld on the results of the SE Pcy Programme in the field of human rights	SEDE, Brussels
109	30.11	Amb. for Human Rights, Nordlander on the results of the Pcy Programme on Human Rights	DROI, Brussels
110	02.12	SE Ambassador to Armenia and Azerbaijan, Aden	10th EU-Azerbaijan PCC
111	09.12	Counsellor Lärke , SE Perm. Rep	Delegation to the EU-Turkey JPC
112	10.12	PSC chair, Amb. Skoog on results of the SE Pcy in the field of ESDP	SEDE, Brussels

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
113	16.12	PSC chair, Amb. Skoog on the Foreign Affairs Council Conclusions (8/12) on the Middle East Peace Process	AFET WG on Middle East, Strasbourg
114	16.12	Swedish Ambassador to the Council of Europe, Sjögren	3rd EP-Serbia IPM

II. Presidency appearances as part of the 2006 I.I.A. (joint consultation meetings on the financing of CFSP)⁷²:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	19.02	PSC chair Amb. Sramek	AFET/BUDG bureaux, EP
2	02.04	PSC chair Amb. Sramek	AFET/BUDG bureaux, EP
3	22.07	PSC chair Amb. Skoog	AFET/BUDG bureaux, EP
4	07.10	PSC chair Amb. Skoog	AFET/BUDG bureaux, EP
5	02.12	PSC chair Amb. Skoog	AFET/BUDG bureaux, EP

III. SG/HR Solana/ HR Ashton (from 1/12):

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
----	------	-----------------	-------

EP- appearances:

1	18.02	SG/HR Solana on role of the EU in the Middle East + joint Debate on CFSP, ESS/ESDP and NATO	Mini Plenary, Brussels
2	17.03	SG/HR Solana	EMPA 5th Plenary Session, Brussels
3	02.12	HR Ashton - exchange of views	AFET, Brussels
4	15.12	HR Ashton on the conclusions of the Foreign Affairs Council on the Middle East Peace Process, including the situation in eastern Jerusalem	EP Plenary, Strasbourg
5	15.12	HR Ashton on restrictive measures affecting the rights of individuals following the entry into force of the Lisbon Treaty	EP Plenary, Strasbourg
6	16.12	HR Ashton on new EU action plan for Afghanistan and Pakistan	EP Plenary, Strasbourg

⁷² Minimum five meetings per year required according to the 2006 I.I.A. OJ C 139, 14.06.2006, p. 1

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
----	------	-----------------	-------

Special Committee meetings⁷³:

7	29.04	SG/HR Solana meeting with the EP Special Committee on access to classified documents	JL
---	-------	---	----

Meetings with EP President:

8	05.03	SG/HR Solana meeting with EP President Pöttering	EP
9	18.06	SG/HR Solana meeting with EP President Pöttering	JL
10	07.09	SG/HR Solana meeting with EP President Buzek	EP

IV. Informal working lunches between members of the PSC and AFET, SEDE and DROI chairs:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	10.02	Informal PSC lunch with AFET, SEDE and DROI chairs	JL
2	06.10	Informal PSC lunch with new AFET, SEDE and DROI chairs	JL

V. European Union Special Representatives (EUSRs):

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	19.01	EUSRs Semneby and Morel on the South Caucasus and the crisis in Georgia	AFET, Brussels
2	19.01	EUSR Fouéré on FYROM	AFET, Brussels
3	21.01	EUSR (and HR) Lajčák on Bosnia and Herzegovina's progress towards European integration	11th EP-BiH IPM, Brussels
4	11.02	EUSR Feith on Kosovo	AFET, Brussels
5	01.09	EUSR Feith on Kosovo	AFET, Brussels
6	06.10	EUSR Sequi on Afghanistan/Pakistan	AFET, Brussels

⁷³ OJ C298, 30.11.2002, p. 1

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
7	11.11	EUSR Semneby	Enlarged bureau of AFET + Delegation for relations with Armenia, Azerbaijan and Georgia
8	24.11	EUSR Otte	AFET WG on Middle East, Strasbourg

VII. European Union Military Committee (EUMC):

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	03.09	Chairman of the EUMC General Bentgeat	SEDE, Brussels

VIII. Senior Council Secretariat officials:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	20.01	PR on non-proliferation of WMD Giannella on the use of EC air safety regulations to reduce the number of air cargo companies involved in arms trafficking	DEVE, Brussels
2	29.01	Counter-Terrorism Coordinator de Kerchove on fight against terrorism	SEDE, Brussels
3	09.02	Policy Unit Director Schmid on cyber security	SEDE, Brussels
4	10.02	PR for Human Rights Kionka on three human rights reports (clauses, dialogues and sanctions)	DROI, Brussels
5	10.02	PR on non-proliferation of WMD Giannella on non proliferation issues and arms exports control	SEDE, Brussels
6	16.03	Director DG E VIII Arnould on EUFOR/CHAD and Athena financing	SEDE, Brussels
7	08.07	DG Cooper on Iran ("in camera")	Enlarged AFET bureau, Brussels
8	31.08	PR for Human Rights Kionka on the SE Pcy human rights priorities	DROI, Brussels
9	07.09	PR on non-proliferation of WMD Giannella	SEDE, Brussels
10	30.09	Civil OpsCdr Klompenhouwer on civilian ESDP missions	SEDE, Brussels
11	13.10	DG Cooper on Bosnia-Herzegovina ("in camera")	AFET WG on the Western Balkans + AFET coordinators
12	04.11	DG Cooper ("in camera")	Iran delegation

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
13	16.11	Ops Cdr Admiral Hudson on EUNAVFOR ATALANTA	SEDE jointly with TRAN and PECH
14	16.11	PR for Somalia Joana on Somalia	SEDE, Brussels
15	01.12	CMPD Deputy DG Arnould on CSDP - current issues	SEDE, Brussels

IX. Other senior officials:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	01.12	EDA Chief Executive Weis on activities of the EDA	SEDE, Brussels

X. Official EP visits to ESDP missions/operations in theatre or OHQ:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	09.01	SEDE and TRAN visited OHQ EU NAVFOR ATALANTA	Northwood, UK
2	24-27.02	SEDE visited EUMM Georgia	Georgia

XI. Official EP visits to Council Agency Headquarters:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	19.03	SEDE visited EDA	Brussels
2	03.12	SEDE visited SATCEN	Torrejón, Spain

CFSP budget 2009 - commitment appropriations

Actions financed in 2009:

19.0301 Monitoring and implementation of peace and security processes	€
2009/294/CFSP EUMM Georgia	2.100.000,00
2009/572/CFSP EUMM Georgia (prolongation until 14 September 2010, € 12.500.000)	9.000.000,00
2009/854/CFSP EU Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point (EUBAM Rafah)	1.120.000,00
 19.0302 Non-proliferation and disarmement	
2008/974/CFSP Support for the Hague Code of Conduct	1.015.000,00
2008/858/CFSP Support of the Biological and Toxin Weapons Convention (BTWC)	1.400.000,00
2009/42/CFSP Support on EU activities - Arms Trade Treaty (UNIDiR)	836.260,00
2008/230/CFSP EU code of conduct on arms export - Sweden	116.500,00
2009/569/CFSP Support for OPCW activities - EU Strategy against Proliferation of WMDs	2.110.000,00
 19.0303 Conflict resolution and other stabilisation measures	
2009/444/CFSP EULEX Kosovo (prolongation until 14 June 2010)(100 + 15.8 Mio)	115.835.118,00
2009/475/CFSP EUJUST LEX Iraq	10.800.000,00
2009/509/CFSP EUSEC DR Congo (1 October 2009 - 30 September 2010)	10.900.000,00
 19.0305 Preparatory and follow-up measures	
Audit of AMM accounts	21.950,00
Purchase of equipment for preparatory measures	19.000,00
 19.0306 European Union Special Representatives	
2009/128/CFSP EUSR African Great Lakes	1.425.000,00
2009/134/CFSP EUSR Sudan	1.800.000,00
2009/129/CFSP EUSR fYROM	305.000,00
2009/706/CFSP EUSR fYROM (prolongation until 31 March 2010)	263.000,00
2009/137/CFSP EUSR Kosovo	645.000,00
2009/605/CFSP EUSR Kosovo (budget increase)	102.000,00

2009/130/CFSP EUSR Central Asia	998.000,00
2009/132/CFSP EUSR Moldova	1.280.000,00
2009/136/CFSP EUSR Middle East Process	1.190.000,00
2009/133/CFSP EUSR South Caucasus	2.510.000,00
2009/131/CFSP EUSR for the Crisis in Georgia	445.000,00
2009/956/CFSP EUSR for the Crisis in Georgia	72.000,00
2009/135/CFSP EUSR Afghanistan - 2009/467/EUSR Afghanistan and Pakistan	2.830.000,00
2009/181/CFSP EUSR in Bosnia and Herzegovina	3.200.000,00

19.0307 Police Missions

2008/643/CFSP EUPOL Afghanistan (€ 64.000.000)	19.000.000,00
2009/445/CFSP EUPOL Afghanistan (extension until 30 May 2010)	17.400.000,00
2008/890/CFSP EUPM BiH (€12.400.000)	6.581.172,00
2009/906/CFSP EUPM BiH (€14.100.000 - prolongation until 31 Dec 2010)	14.100.000,00
2009/841/CFSP EU SSR GUINEA-BISSAU (prolongation until 31 May 2010)	1.530.000,00
2009/769/CFSP EUPOL RD Congo (extension until 30 June 2010)	5.150.000,00
2009/955/CFSP EUPOL COPPS (extension until 31 Dec 2010)	6.650.000,00